

AMIGOE
losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-
DINSDAG 21 NOVEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 273

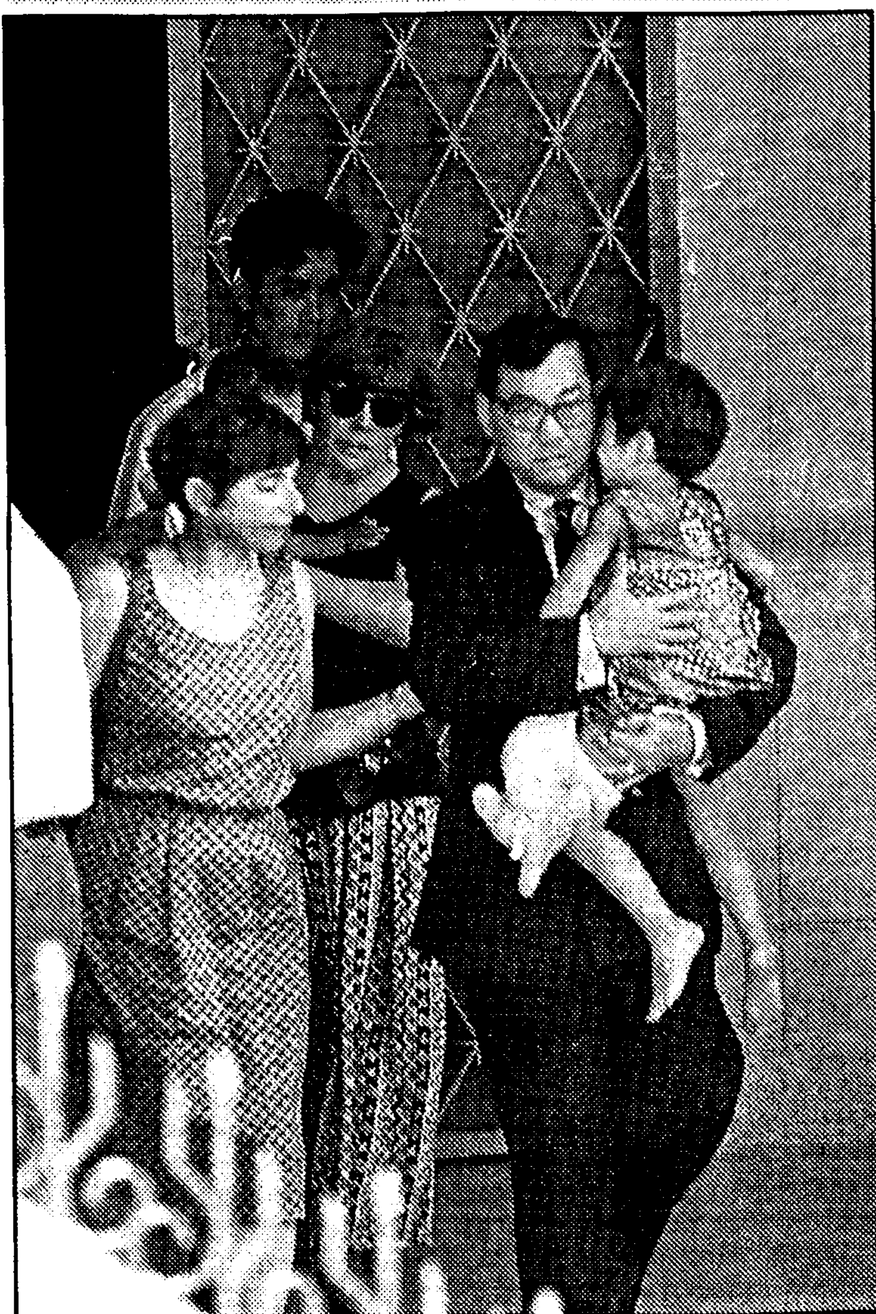
Halfbroer koning betrokken bij moordkomplot

PHNOM PENH — De Cambodjaanse politie heeft prins Norodom Sirivudh, halfbroer van koning Norodom Sihanouk en voorzitter van de royalistishe partij Funcinpec, gearresteerd. Dit gebeurde op beschuldiging dat hij heeft deelgenomen aan een komplot om tweede premier Hun Sen om het leven te brengen. Eerder op de dag was de prins de parlementaire onschendbaarheid ontnomen.

Sirivudh, die tevens minister van Buitenlandse Zaken is geweest, zal zich voor de rechter moeten verantwoorden. Alle 105 afgevaardigden van het parlement stemden voor het voorstel van de minister van Justitie de onschendbaarheid op te heffen.

Prins Sirivudh wees een voorstel van de regering het land te verlaten van de hand. "Ik heb niets verkeerd gedaan. Ik ben bereid terecht te staan. Ik zal mijzelf verdedigen", aldus zijn verklaring. Hij stond sinds zaterdagochtend onder huisarrest.

Prins in het gevang

■ *PNOM PENH - Prins Norodom Sirivudh (rechts) met een van zijn kinderen op de arm verlaat hier samen met zijn echtgenote en andere familieleden zijn woning op weg naar het politiebureau. De prins, een halfbroer van koning Norodom Sihanouk werd maandag aangehouden en uit zijn parlementaire bevoegdheden ontzet wegens een vermeend complot om vice-premier Hen Sun te vermoorden. (AFP-satellietfoto)*

Wei Jingshen gearresteerd

■ *PEKING - China's meest prominente dissident Wei Jingsheng is maandag in zijn appartement gearresteerd. Wei die al geruime tijd huisarrest heeft wordt ervan beschuldigd pogingen te hebben ondernomen om de regering in Peking omver te werpen. Dit meldt het Chinese persbureau Xinhua. (AFP-satellietfoto)*

Onredelijke eisen van Kroatië
Vredesgesprek Bosnië mislukt

DAYTON — De Bosnische minister van Buitenlandse Zaken Mohamed Sacirbey heeft vandaag gezegd dat de vredesbesprekingen in het Amerikaanse Dayton mislukt zijn. Sacirbey heeft dat te horen gekregen van twee hoge Amerikaanse functionarissen.

Zijn opmerking kon niet worden bevestigd door Kroatië, Servië en de VS, de overige deelnemers aan het overleg in Dayton (Ohio) over een vredesregeling voor Bosnië. Leden van deze onderhandelingsdelegaties zeiden niets te weten van een mislukking.

Sacirbey: "We zijn mondeling geïnformeerd en kregen een document overhandigd. We kregen te horen dat de besprekingen zijn beëindigd en niet helemaal succesvol. Er is geen document (vredesregeling) te paraferen." De Bosnische minister voegde er aan toe dat er geen afspraken zijn gemaakt voor een termijn waarbinnen er wel een vredesovereenkomst moet komen. "Er zijn geen nieuwe gesprekken gepland. Ze zeiden ons dat de besprekingen in Dayton zijn beëindigd."

De onderhandelingen over een vredesregeling voor Bosnië duren al bijna drie weken. De Amerikaanse president Clinton belde gisteren president Franjo Tudjman van Kroatië om hem tot een verzachting van zijn standpunt over de Brcko-corridor te bewegen. Clinton zou van de Kroatische president 'een bemoedigend antwoord' hebben gekregen. De Bosnische Serviërs hebben Tudjman ervan beschuldigd dat hij de onderhandelingen in gevaar brengt met onrealistische en onredelijke eisen over de teruggave van deze smalle corridor in het noordoosten van Bosnië, die de Servische gebieden in Bosnië met elkaar verbindt.

Amerikaanseregeringsfunctionarissen sloten gisteren een deelovereenkomst niet uit, maar zij onderstreepten dat de Verenigde Staten slechts troepen naar Bosnië zullen sturen als er een algeheel akkoord is bereikt. Als het overleg in Dayton mislukt zijn er volgens de woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken, Nicholas Burns, allerlei mogelijkheden om het overleg 'elders' voort te zetten. Volgens sommigen zouden de onderhandelingen kunnen worden opgeschort tot de formele vredesconferentie, die de eerste dagen van december in Parijs wordt gehouden.

Een functionaris zei dat president Slobodan Milosevic van Servië en diens Bosnische ambtgenoot Alija Izetbegovic Dayton op korte termijn willen verlaten. Maar er bestaat nog een kleine kans dat zij daarvan afzien en de nacht blijven onderhandelen met de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher.

Van der Valk betaalt miljoenen aan fiscus

DEN HAAG — Het horeca-concern Van der Valk is tot een akkoord gekomen met de fiscus over na te betalen belastingen. Het gaat om een bedrag van 213 miljoen gulden. De overeenkomst heeft betrekking op de jaren 1989 tot en met 1994. Inbegrepen zijn de vennootschapsbelasting, omzet- en loonbelasting, rente, boetes en de premies voor het gak. Dat heeft advocaat mr. Spigt vanochtend bekendgemaakt in zijn pleidooi voor de rechtbank in Den Haag.

Volgens Spigt is de overeenkomst het resultaat van jarenlang overleg met de fiscus. Dat overleg is de laatste anderhalf jaar in een stroomversnelling gekomen in verband met het gerechtelijk vooronderzoek tegen familieleden Van der Valk. De vermeende verboden gedragingen, waaronder belastingontduiking, zouden zijn begaan in de jaren 1990 tot februari 1994.

Officieel staat de schikking los van het proces, maar Spigt zag duidelijk een samenhang. "Afgelopen zondag op een spoedvergadering van de familie ging de kogel door de kerk. De beslissing werd unaniem genomen", aldus Spigt. De verdediger en de familie erkenden het risico dat het toegeven aan de naheffing zou betekenen dat zij schuld zouden bekennen in de strafzaak. "Dat risico nemen ze", aldus Spigt. Het eigen vermogen van de familie Van der Valk wordt geschat op 240 miljoen gulden.

Dat het bedrijf interne veranderingen moet doorvoeren is volgens Spigt iedereen duidelijk. "Ook daar is het roer om bij de familie. De beste oplossing is een franchisebedrijfsvorm. Daarbij worden vestigingen en verwante toeleveringsbedrijven zelfstandiger, maar behouden ze hun zelfde uniformiteit."

De familie heeft zondag eveneens unaniem voor deze oplossing gekozen. Binnen enkele weken wordt het definitieve model gepresenteerd.

Nederlander met drugs aangehouden in Zimbabwe

HARARE — Vijf personen, onder wie een Nederlander, zijn in Zimbabwe aangehouden bij de grootste hasjvangst ooit in dat land.

De partij drugs, ongeveer 1400 kilo met een straatwaarde van ruim zes miljoen gulden, was per vrachtwagen uit Malawi gekomen en had waarschijnlijk als eindbestemming Amsterdam, aldus een politiewoordvoerder.

De politie, die over het transport was getipt, kwam tussenbeide toen de partij in de buurt van Harare werd uitgeladen. Volgens het dagblad Herald moest de Nederlander gewapenderhand worden overmeesterd.

De overige vier arrestanten zijn een Malawiër en drie Zimbabwanen, onder wie twee vrouwen.

Twee verdachten moord op Rabin vrijgelaten

JERUZALEM — De Israëlische politie heeft vandaag twee van de acht verdachten vrijgelaten, die vastzaten wegens de moord op de Israëlische premier Rabin. Dat heeft een Israëlische politiewoordvoerder meegedeeld.

Het betreft twee vrienden van de moordenaar, Yigal Amir, die volgens de politie niet op de hoogte waren van diens voornemens. De 23-jarige Skornik en de evenoude Epstein komen daarom op vrije voeten, zij het onder een aantal beperkende voorwaarden die niet bekend zijn gemaakt.

De politie arresteerde Skornik en Epstein de ochtend na de moord op Rabin op 4 november.

De twee religieuze joden kregen al snel toestemming hun advocaten te spreken, in tegenstelling tot de overige verdachten. Beiden zijn niet voorgeleid.

Na de vrijlating van Skornik en Epstein zitten nog zes verdachten in voorarrest, onder wie de moordenaar en zijn broer Hagai. Al eerder kwam Avishai Raviv, een extreem-rechtse Israëliër die informant was van de Shin Bet, de Israëlische geheime dienst, vrij. Hij heeft nu huisarrest. Raviv is de leider van Eyal (Strijdende Joodse Groep), een extreemrechtse splintergroepering.

De laatste arrestatie had maandag plaats. Het ging om een 24-jarige student aan de Bar Ilan universiteit in Tel Aviv, de instelling waar moordenaar Amir rechten studeerde. Hij wordt vandaag voorgeleid.

Ex-nazi Priebke door Argentinië uitgeleverd

ROME — De vroegere SS-hauptsturmführer Erich Priebke is vanochtend in Italië aangekomen. Dat land wil hem berechten, omdat hij tijdens de Tweede Wereldoorlog betrokken was bij het doodschieten van 335 gegijzelde mannen en jongens bij Rome. Priebke vertrok gisteren uit Argentinië, dat hem aan Italië heeft uitgeleverd.

De thans 82-jarige oorlogsmisdadiger vestigde zich in 1948 in Argentinië. Sinds 1954 leefde hij daar onder zijn eigen naam als gerespecteerd zakenman. In mei 1994 ontdekte een Amerikaans tv-team hem. Kort daarop vroeg Italië om zijn uitlevering. Priebke stond sindsdien onder huisarrest.

Het doodschieten van de gijzelaars bij Rome in maart 1944 was een vergelding voor een bomaanslag op een Duitse eenheid, waarbij 33 man omkwamen. De gevangenen, onder wie 75 joden, werden vastgebonden en met een nekschot geëxecuteerd.

Priebke zegt weliswaar betrokken te zijn geweest bij de moordpartij, maar onschuldig te zijn omdat hij slechts bevelen uitvoerde. Naar verwachting zal het proces volgend najaar beginnen. Daarvoor zullen ongeveer vijftig familieleden van joodse slachtoffers als getuigen worden opgeroepen.

Priebke is de derde Duitse oorlogsmisdadiger die Argentinië uitlevert. Vele Duitse oorlogsmisdadigers namen na de oorlog de wijk naar Zuid-Amerika.

Surinaamse officieren vragen tegemoetkoming

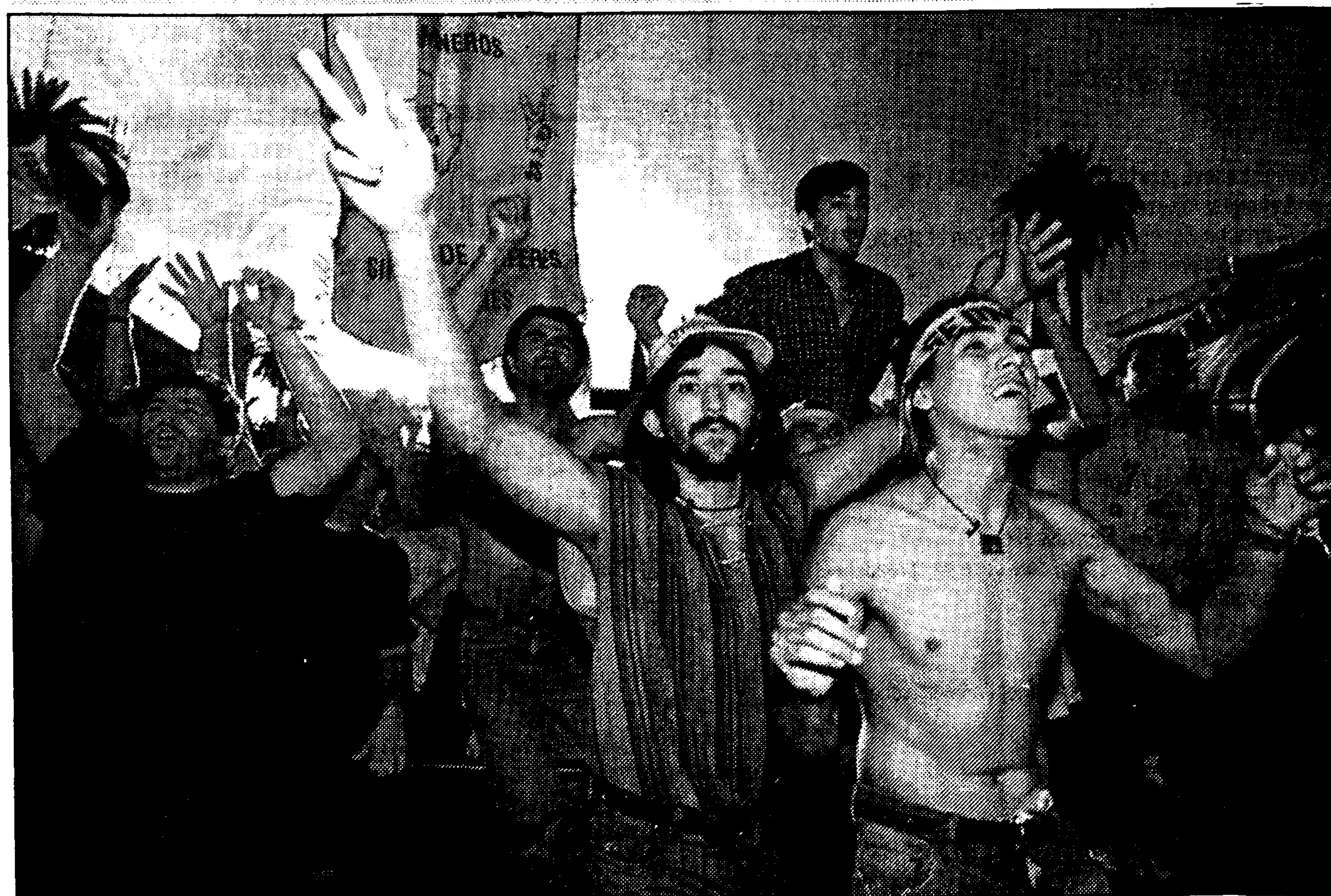
DEN HAAG — Vijf en veertig Surinaamse officieren hebben de Nederlandse overheid gevraagd in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming nadat de regering in 1982 de aanvulling op hun wedde stopzette. De militairen of hun nabestaanden hadden tot vrijdag de tijd bij de Nederlandse ambassade in Paramaribo of het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag hun aanvraag in te dienen.

Nederland staakte de uitbetaling van de toeslag (suppletie) op de wedde van de officieren na de decembermoorden van 1982. Vanaf 1993 hebben Nederlandse regeringsfunctionarissen aangegeven militairen, die door de stopzetting getroffen waren, alsnog financieel tegemoet te willen komen.

Minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken verklaarde tijdens zijn bezoek aan Suriname begin vorige maand dat Nederland een eenmalige uitkering wilde uitbetalen aan militairen, die niet betrokken waren bij de moorden.

De militairen die meededen aan de machtsgreep van februari 1980 (de Groep van 16) en alle commandanten die 8 december 1982, de nacht van de moorden, leiding gaven aan legeronderdelen komen niet voor uitbetaling in aanmerking. De officieren moesten bij hun verzoek dan ook een hele serie vragen beantwoorden. De regering wilde onder meer weten waar zij in de periode van 6 tot 9 december 1982 werkten en wat zij die dagen feitelijk deden. Nederland blijft in ieder geval een gevoelige, politieke afwijzing bespaard, omdat oud-legerleider Bouterse niet om uitbetaling heeft verzocht.

Arbeiders protesteren in Argentinië

■ *BUENOS AIRES - Duizenden arbeiders uit het hele land hebben maandag in de Argentijnse hoofdstad gedemonstreerd tegen de sociaal-economische maatregelen van de regering Menem. Op de foto: op de Plaza de Mayo in het centrum van Buenos Aires werd tot laat in de avond betoogd waarbij op potten en pannen werd geslagen en leuzen werden gescandeerd tegen de regering. Er deden zich daarbij geen ernstige ongeregeldheden voor.*

Goed voor de gezondheid, slecht voor de centjes

Beperking tabaksgebruik: hinken op twee gedachten

WILLEMSTAD — De politieke partijen hinken op twee gedachten voor wat betreft invoering van een beperking op het tabaksgebruik. Dit in 1994 ingediende wetsontwerp van VOMIL-minister Stanley Inderson ligt op behandeling in de Staten te wachten. De reacties op deze landsverordening zijn verdeeld en hier en daar zelfs tegenstrijdig. De fracties van PAR en DP-Bonaire vinden dat er een beperking van de reclameboodschappen voor tabaksprodukten in de nieuwsmedia moet komen, maar zegt tegelijkertijd dat invoering van de wet negatieve economische en fiscale gevolgen voor de overheid heeft.

De PNP-fractie is van mening dat zolang niet alle openbare ruimten de gelegenheid bieden om bijzondere plaatsen binnen die ruimte aan te wijzen waar het roken wel is toegestaan, geen uitvoering van het ontwerp gegeven kan worden. Zoals bekend is het de intentie van de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne om een rookverbod in te voeren voor alle overheidsgebouwen.

De MAN-fractie stelt voor een voorlichtings- en motiveringscampagne op touw te zetten. De SPA merkt op dat het verlenen van overheidsprotectie aan een sigarettenfabriek niet valt te rijmen met het beleid de bevolking te beschermen tegen schadelijke gevolgen van het gebruik van tabaksprodukten.

FLEXIBEL

Inderson noemt het wetsontwerp een eerste aanzet voor beperking van het tabaksgebruik. Hij beoogt hiermee in de eerste plaats de bescherming van de gezondheid van de niet-roker. Op dit moment bestaat er een instructienorm waarin aan de overheden en instellingen worden verzocht niet te roken in gemeenschappelijke ruimten. De minister acht een algemeen verbod ongewenst, omdat dit verbod te weinig flexibel is. Hij verwacht wel dat de maatregel een voorbeeld-functie zal hebben naar het bedrijfsleven toe door het geven van informatie en voorlichting aan particuliere instanties. Inderson: "De wens is dat deze gestimuleerd zullen worden om vrijwillig een rookverbod in te voeren."

Ook de Raad van Advies heeft in zijn advies van 1 september 1995 ingestemd met het feit dat op de overtreding van het rookverbod geen sanctie is gesteld aangezien er vanuit wordt gegaan dat de meeste mensen het een volstrekt redelijke zaak vinden dat niet-rokers geen hinder mogen ondervinden van tabaksrook en dat naar verwachting de meeste rokers een niet-gesanctioneerd rookverbod zullen naleven.

Op de vraag van de PAR-fracties om luchtreinigingssystemen in openbare gebouwen aan te brengen, antwoordde Inderson dat installatie van zulke systemen kostenverhogend is voor de overheid. Bovendien blijkt dat gebruik van deze apparatuur in de praktijk niet altijd doeltreffend is. Veel moderne gebouwen hebben, uit isolatieoogpunt vaak ramen die niet open kunnen en centrale airconditioning. De minister weet ook nog te vertellen dat wetenschappelijk onderzoek in de afgelopen jaren heeft aangetoond dat het onderhoud van deze systemen vaak te wensen overlaat, zodat sterk vervuilde lucht binnen gebouwen blijft circuleren met alle gevolgen van dien. Door de tabaksrook zal deze situatie erger worden. Daarom vindt Inderson een goede ventilatie op dit moment het juiste alternatief.

Volgens de minister is er inderdaad sprake van inconsistenties binnen het beleid wanneer de economische en volksbelangen concurreren. De uiteindelijke boodschap is dat het economische aspect zeker op korte termijn erg aantrekkelijk lijkt, maar dat de overheid, dus de gemeenschap, later de rekening gepresenteerd krijgt in de vorm van ziekte en sterfte.

MIRU houdt Curaçao schoon

■ *Dat de zogenaamde bubble-dans ook gewoon kunstig kan worden uitgevoerd zonder dat de toeschouwer er bijbedoelingen in kan zien, hoeven die dat ook zou willen, bewijzen de kinderen en jongeren van fundashon MIRU in de musical.*

WILLEMSTAD — Kinderen van de fundashon MIRU (Muchanan Inosente ku Rèspèt i Union) voerden zondag de première op van het vormingstoneelstuk 'Kòrsou Limpi i Bunita', geschreven en geregisseerd door mevrouw Hart. Het stuk is bedoeld om jeugdigen in de leeftijd van 6 tot 17 jaar te wijzen op het belang van een schoon eiland, zowel voor de bewoners zelf als voor toeristen.

Het verhaal handelde over kinderen die een beetje doelloos in de straten van Punda rondhangen en langzaam maar zeker doordrongen raken van het belang van het schoonhouden van Curaçao. Het gastoptreden van Mark Seferina bracht de nodige vaart in de door het jeugdige publiek gewaardeerde musical. Op zowel de muziek van de rapper als op een bubble-versie van 'Chabelita stop di yora', werd gebubbeld en wel op een gewone, beschaafde manier, waarmee de dansers aantoonden dat deze dans ook gebracht kan worden zonder dat men er aanstoot aan hoeft te nemen.

Het is voor het eerst in het zes-jarig bestaan van stichting MIRU dat men zich aan een theatervoorstelling waagt. De stichting geniet bekendheid vanwege de schoolagenda die jaarlijks wordt uitgegeven en waarin veel educatieve informatie staat. Het hoofddoel van de stichting is vorming van de jeugd. Er zijn ongeveer 115 kinderen en jongeren bij MIRU betrokken. Aan de voorstelling doen er zo'n 30 mee.

De stichting krijgt geen subsidie maar een vijftal sponsors maken enkele van de geplande activiteiten mede mogelijk. Voor 'Kòrsou, Limpi i Bunita' is door het Maria Immaculata Lyceum medewerking verleend, in de vorm van hulp aan het eenvoudig doch doeltreffend en daardoor prachtig uitgevoerde decor.

Een volgende activiteit die Hart graag gerealiseerd ziet is de bouw van een 'paraiso hubenil'. De tekeningen voor dit grootse plan zijn al klaar en het terrein is al uitgezocht, en belangrijker nog, het voorziet in een enorme behoefte. Maar het ontbreekt nog aan de financiële middelen voor dit project voor een speeltuin annex educatief jongerenkamp.

De musical is hoe dan ook gerealiseerd. Zondag 26 november wordt die nogmaals in het Golden Entertainment Center te Zeelandia opgevoerd. Het enthousiasme van de deelnemers werkt aanstekelijk, gaat dat zien, gaat dat zien.

Agenten mogelijk bij mishandeling betrokken

WILLEMSTAD — Harold M. brak op 12 augustus in een woning in en stal een tas met geld. Daarna opende hij met een valse sleutel een wagen en ging ermee vandoor. Hij werd echter door agenten vlak daarna aangehouden en zodanig toegetakeld dat hij twee dagen in een coma raakte. Rechter Koopmans heeft nu bevolen dat er een onderzoek moet plaatsvinden naar het gedrag van de agenten.

Het is niet de eerste keer dat de politie beschuldigd wordt van overmatig geweld. Anderhalve week geleden klaagde een jongen, die zich in de ochtenduren te Salinja bevond, omdat hij zonder enige reden door een agent was geslagen.

Ook Harold M. heeft minder goede ervaringen met de politie. De dief reed met de gestolen wagen weg, maar de eigenaar had inmiddels de politie verwittigd, die alle patrouilles opdracht had gegegen naar de wagen uit te kijken.

Even later kwam een patrouille Harold M. tegen op de openbare weg. De verdachte probeerde nog te ontvluchten door de mondi in te rijden, maar werd al gauw achterhaald door de agenten.

Volgens zijn verklaring werd hij uit de wagen gesleurd door de agenten, die hem daarna verschillende malen sloegen en schopten. De verdachte kan zich niet veel meer van het voorval herinneren, omdat hij bewusteloos raakte. Toen hij weer bij bewustzijn kwam, bevond hij zich op de intensive care afdeling van het ziekenhuis.

Volgens het rapport van de agenten was Harold M. echter betrokken bij een aanrijding waarbij hij gewond raakte. Vandaar de hoofdwonden en pijn over het gehele lichaam.

Rechter Koopmans heeft echter zijn bedenkingen over het politierapport. Hij eist dan ook dat de drie agenten als getuigen moesten verschijnen evenals de chauffeur en verzorgers van de ambulance waarmee Harold M. de bewuste avond vervoerd werd.

De rechter vindt het raar dat drie agenten betrokken waren bij de aanhouding, maar dat het proces-verbaal slechts door één van hen is ondertekend. Verder wil de magistraat weten of er daadwerkelijk sprake was van een aanrijding. Tot slot wil rechter Koopmans een medische verklaring zien en uitleg waarom de verdachte twee dagen buiten bewustzijn was.

De zaak wordt over twee weken voortgezet.

Choller in been geschoten

WILLEMSTAD — Een choller, die reeds geruime tijd de omgeving van Sta. Rosa terroriseert, is maandag door een onbekende neergeschoten. De kogel trof de drugsverslaafde in zijn been. Hij is niet ernstig gewond.

De choller voert een ware terreur uit in Sta. Rosa. Hij heeft een groot aantal inbraken en diefstallen op zijn naam en intimideert met zijn agressieve gedrag vele buurtbewoners.

De verdachte werd bloedend aangetroffen in de Clioweg, nadat hij net had ingebroken in een woning in de buurt. Hij had nog enkele gestolen goederen bij zich. Wie het recht in eigen handen heeft genomen is nog niet bekend. De politie zet het onderzoek voort.

Mis voor Zusters van Schijndel

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van het 75-jarig jubileum van de Zusters van Schijndel op Curaçao wordt er een heilige mis van dankbaarheid opgedragen in de kathedraal van Pietermaai. De heilige mis is zondag de 26ste en begint om 9.00 uur.

De zusters van deze congregatie hebben zich altijd hard ingezet voor de opvoeding en het onderwijs op meerdere scholen van Curaçao. Daarnaast hebben zij in Huize St. Jozef op Santa Rosa de verzorging en opvoeding op zich genomen van jeugdigen die niet in het eigen gezin konden verblijven. Voor oudere meisjes beheert de congregatie Huize Pelletier, eertijds op Scharloo, thans op Santa Rosa.

De algemeen overste van de Zusters van Schijndel is samen met haar assistente uit Nederland overgekomen voor de jubileumviering. Na de heilige mis is er gelegenheid tot feliciteren op de patio van buurthuis Pietermaai.

Archief van gouverneur binnenkort opgeschoond

= van onze correspondente =

AMSTELVEEN/WILLEMSTAD — Ruim 130 meter archief in twee maanden selecteren. Die klus wordt vanaf 25 november door het Centraal Historisch Archief aangepakt samen met twee experts uit Nederland. Het gaat om het archief van het kabinet van de gouverneur van de Nederlandse Antillen.

Deze week komen Gerdien Keyzer en Michel Gruythuysen uit Nederland voor de inventarisatie van het archief, dat de periode van 1949 tot 1994 beslaat. Zij zullen de klus samen met Erwin Gibbes en Magdalyn Francisco van het Centraal Historisch Arcief (CHA) uitvoeren. Eerder dit jaar was Gruytenhuysen al op Curaçao om met het CHA te gaan bekijken wat een inventarisatie zou kosten en hoeveel tijd dat in beslag zou nemen. Inmiddels is het KabNA met de begroting akkoord gegaan en kan het grote werk beginnen.

Volgens Gruythuysen zal begonnen worden met een algemeen onderzoek: wat doet het kabinet en hoe werken ze. "Als je dat onderzoek goed doet, heb je al een heel goede indruk wat je kunt verwachten. Het voordeel is dat Gerdien Keyzer hoofd is van de afdeling Documentaire informatievoorziening van het kabinet van de koningin, dus zij is thuis in de werkwijze van zo'n kabinet."

Ook een archieftechnisch onderzoek (hoe is het archief geordend?) maakt deel uit van het werk, waarvoor de directrice van hat CHA (Nolda Römer) de nodige werkruimte beschikbaar stelt. Daarna begint het echte werk: beschrijven en selecteren.

Gruythuysen: "In principe gooi je niets weg dat een reconstructie van het functioneren en het beleid van het kabinet mogelijk maakt. Ik denk dat we op Curaçao extra voorzichtig zullen zijn met het consequent toepassen van deze regel. Er is op de Antillen toch al zo weinig. Als ik denk aan het beruchte jaar 1969, dan zullen we bij twijfel eerder gaan bewaren. Maar uiteraard gebeurt dat in overleg met het kabinet en het CHA."

Als de twee maanden voorbij zijn, moeten de vier archivarissen een geschoond en geselecteerd archief achterlaten dat toegankelijk is voor wetenschappelijk onderzoek. "Het echte eindprodukt is een inventaris in boekvorm. Daarin komt een inleiding over de taken en het functioneren van het kabinet en een beschrijving van de bestanddelen van het archief." Een hele kluif, denkt Gruythuysen, want voor Antilliaanse begrippen gaat het om een groot archief.

Politie slaat goede slag bij invallen

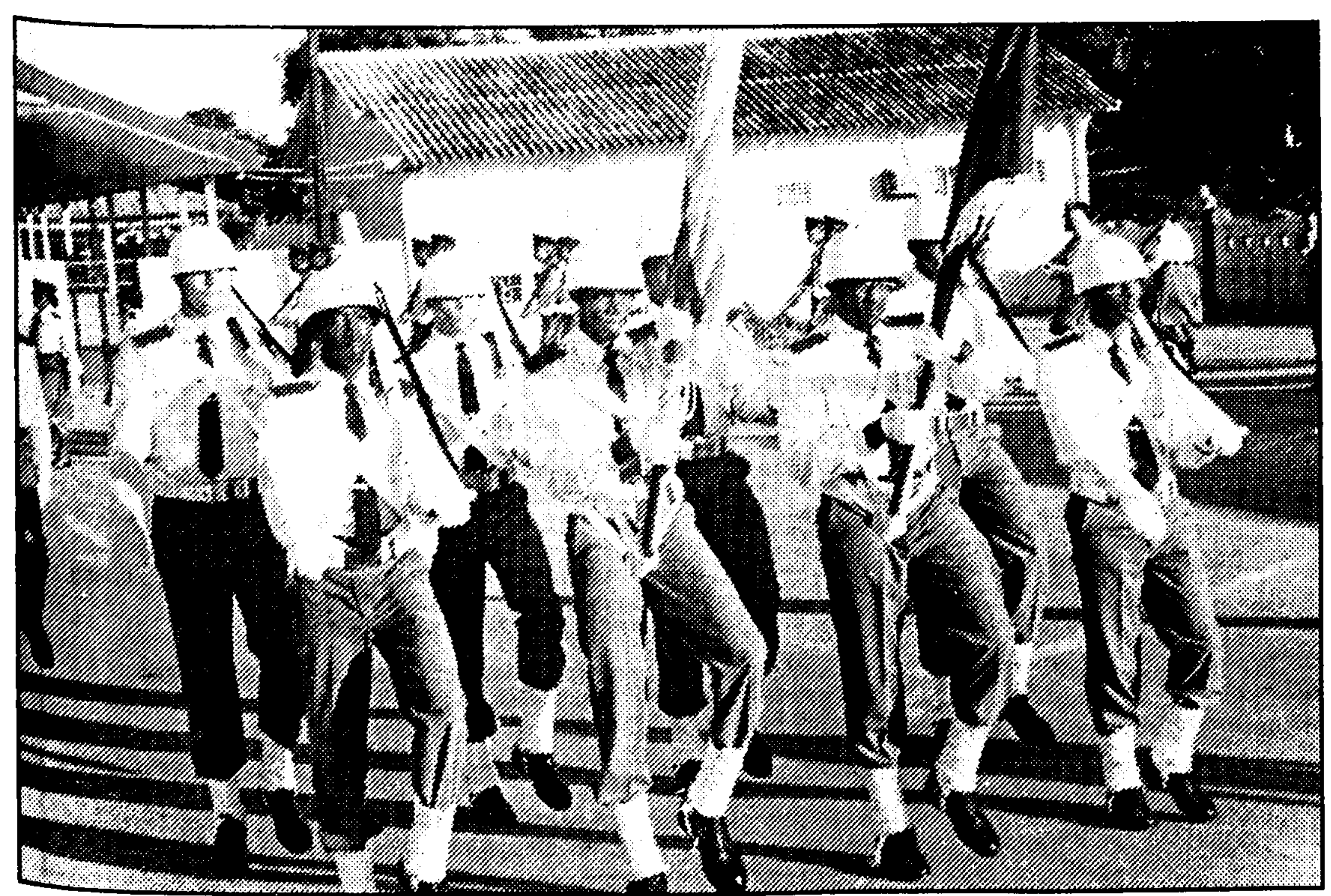
WILLEMSTAD — De politie heeft maandag invallen gedaan in woningen te Brievengat en Souax, waarvan de bewoners verdacht worden van drugshandel. Vuurwapens, drugs, weegschalen en gestolen goederen werden in beslag genomen. Drie personen, waaronder een 17-jarig meisje, zijn aangehouden.

De eerste inval vond plaats te Souax, waar een grote hoeveelheid marihuana werd gevonden. Toen de 28-jarige bewoner N.G. de politie zag naderen gooide hij zijn vuurwapen de tuin in. De attente agenten zagen dit echter en namen het pistool cal .28 in beslag. In de woning werd ook munitie aangetroffen.

In de woning werd naast marihuana ook een grote hoeveelheid gestolen goederen aangetroffen, waaronder een complete split-unit airconditioning set. Ook werden verschillende weegschalen in beslag genomen.

De tweede inval vond plaats later op de dag plaats te Brievengat. De politie viel de woning binnen, waarvan de inwoners reeds geruime tijd van drugshandel verdacht worden. Zes personen, vier mannen en twee vrouwen, werden aangehouden. Vier van hen werden later weer op vrije voeten gesteld. De 21-jarige E. de J. op wiens lichaam een cal .22 pistool werd aangetroffen, en het 17-jarige meisje J. de J., die in het bezit was van een cal .28 vuurwapen, zitten nog steeds vast. In de zakken van E. de J. werden nog 21 pakjes base gevonden, allen bestemd voor de verkoop.

Tijdens de huiszoeking in de woning werden 215 pakjes marihuana en 58 pakjes base gevonden, allen netjes verpakt in plastic zakjes.

WILLEMSTAD — Op het plein voor de rooms-katholieke kerk te Groot Kwartier vond maandagmiddag de beëdiging plaats van 14 agenten. De ceremonie vond, zoals gebruikelijk, plaats in de wijk van de best geslaagde, namelijk Garfield Walker.

Krijgt 2 ton in plaats van gevraagde 2,8 miljoen

Ex ALM-directeur Chong komt er bekaaid van af

WILLEMSTAD — Kitland Chong heeft dinsdagmorgen een vernietigende nederlaag geleden. De voormalige ALM-directeur kreeg slechts 200.000 gulden bruto toegewezen door de rechter voor de ontbinding van zijn arbeidsovereenkomst. Chong had ruim 2,8 miljoen gulden geëist.

Volgens de Antilliaanse regering, de grootste aandeelhouder van de ALM, is Chong niet in staat gebleken het bedrijf op een verantwoorde manier te besturen. De advocaten Ernst Soliana en Michael Bonapart, die namens de regering optraden, hebben een reeks van verwijten naar voren gebracht. Onder andere had Chong de regering meegedeeld het onverantwoord te achten, gezien de liquiditeitspositie van de ALM, om over te gaan tot uitbetaling van de indexering. Hiermee is op jaarbasis een bedrag van 600.000 gulden gemoeid. Chong liet echter de vakbond NABLP schriftelijk weten dat de indexering uitbetaald zou worden. De Raad van Commissarissen was niet op de hoogte van deze brief.

Kort daarop vertrokken zowel Chong als financieel directeur Martis met vakantie, waardoor de net een week tevoren in dienst getreden Aleong, die nooit door Chong was ingelicht, met de problemen werd geconfronteerd. Aleong was ook tegen uitbetaling van de indexering, maar had door de toezegging van Chong geen andere keus dan tot uitbetaling over te gaan.

Ook de controle van FAA was een punt van kritiek op het beleid van Chong. De Amerikaanse Federal Aviation Agency heeft in februari 1994 controle op Curaçao uitgevoerd en een aantal tekortkomingen geconstateerd. De ALM kreeg toen de kans om uiterlijk 31 juli 1995 de tekortkomingen weg te werken. Dat gebeurde echter niet waardoor de vliegtuigen van de ALM enige dagen aan de grond gehouden moesten worden.

De regering verwijt Chong dat hij de Raad van Commissarissen op 6 juli verkeerd heeft voorgelicht door te zeggen dat de ALM voldeed aan alle FAA-eisen, terwijl het in feite niet het geval was. Chong heeft nooit ingegrepen en uiteindelijk was het Aleong die de hulp van buitenaf aantrok. Dat gebeurde pas toen één van de vliegtuigen aan de grond was gezet.

Op bevel van Aleong werd besloten om zeven deskundigen uit de VS te laten overkomen om alsnog de tekortkomingen aan de vliegtuigen weg te werken. Toen de vakbond NABLP dat echter hoorde heeft zij hiertegen geprotesteerd en Chong besloot vervolgens het inzetten van de technici enige dagen uit te stellen. Het toestel stond toen al vier dagen aan de grond.

De regering verwijt Chong onzorgvuldig te hebben gehandeld. De kosten voor het laten overkomen van de zeven technici (9.400 dollar) waren zo gering in vergelijking met de kosten voor het aan de grond houden van het toestel (80.000 gulden per dag). Het toestel stond in totaal zes dagen aan de grond. Ook rechter Wefers Bettink vond het onbegrijpelijk dat Chong niet eerder heeft ingegrepen.

Chong werd verder door de regering beschuldigd van favoritisme. Zo zou hij drie bestuursleden van NABLP, Marchena, Curial en Rojer, op onjuiste gronden hebben bevorderd en een vierde bestuurslid, Ortega, ten onrechte hebben bevoordeeld, nadat hij een examen niet had gehaald.

Chong wordt verder verweten dat de communicatie tussen de directieleden onderling en tussen de directie en stafleden belabberd was en hij een arbitrair ticketsverstrekkingsbeleid heeft gevoerd. Zo zou Chong aan leden van de NABLP en Sitek, onder wie voorzitter Errol Cova en zijn gezin, gratis tickets verstrekt hebben. Chong heeft de gratis tickets aan Cova niet ontkend, maar verklaarde dat dit gold voor een televisieprogra.nma en het werven van sponsors. De rechter vond dat wel vreemd, omdat het verzorgen van tv-programma's en het werven van sponsors niet de voornaamste doelstelling van een onderwijsvakbond lijkt'. Ook vond de rechter het merkwaardig dat deze overeenkomst nooit schriftelijk is vastgelegd.

De rechter was dan ook van mening dat er genoeg reden is om de arbeidsovereenkomst te ontbinden, vooral om Chong veel te verwijten valt. Chong had een bedrag van 2.787.085 gulden geëist. Rechter Wefers Bettink oordeelde dat de arbeidsovereenkomst per 1 december 1995 wordt ontbonden en wees Chong 200.000 gulden bruto toe.

Symposium

WILLEMSTAD — Op 25 november is er een symposium over technische revalidatiemogelijkheden op Curaçao. De organisatie is in handen van ISPO Caribbean (International Society for Prosthetics & Orthotics). Het gratis toegankelijke symposium zaterdag wordt gehouden in landhuis Zeelandia en duurt van 13.30 tot 19.00 uur.

Sprekers op het symposium zijn orthopedisch instrumentenmaker, ergotherapeute, bandagiste, iemand van het Prinses Wilhelmina Fonds en de directeur van een firma uit de Benelux. De laatstgenoemde spreekt over siliconen en het alternatief.

Man tijdens tambúfeest aangehouden

WILLEMSTAD — De politie heeft tijdens een tambu-feest te Sta. Rosa een man aangehouden, die zich onbeschoft gedroeg tegenover agenten en hen zelfs dreigde te vermoorden.

De agenten besloten zondagavond een kijkje te nemen in Club Sta. Rosa, waar het wel vaker ruig aan toe gaat. De twee agenten ontmoetten toen een zekere Dennis, een goede bekende van de politie. Enige tijd geleden had één van de agenten Dennis aangehouden wegens een misdrijf, waarvoor de verdachte enkele maanden de gevangenis in moest.

Dennis stelde het bezoek van de agenten zondag niet op prijs en begon beiden uit te schelden. De agenten keken gelaten toe, maar toen hij hen ook nog bedreigde besloten zij hem direct in de boeien te slaan.

Terwijl het drietal naar de politiewagen liep, wist de verdachte zich echter los te rukken en er vandoor te gaan.

Verdachten weer vrij

WILLEMSTAD — De politie heeft vier verdachten, die vorige week waren aangehouden tijdens een huiszoeking in de Pawnisweg te Groot-Kwartier, weer op vrije voeten gesteld. Tijdens de inval werd een pakje met drugs gevonden in de ijskast. Uit de verhoren is echter gebleken dat het viertal, waaronder een 83-jarige man, niets te maken heeft met drugshandel.

Een andere familielid zit wel achter slot en grendel. De politie handelde op grond van een anonieme tip, dat er in de woning drugs verhandeld werden. De politie besloot onmiddellijk de woning binnen te vallen. Eén van de vrouwen verzette zich toen de agenten de woning binnenstormden en werd prompt in de boeien geslagen.

Alle verdachten ontkenden hardnekkig tijdens het verhoor en wezen een ander familielid aan, als degene die in drugs handelde.

MAN voor een gezond privatiseringsbeleid

WILLEMSTAD —De politieke partij MAN is voor privatisering van overheidsbedrijven, maar wel onder strikte voorwaarden en alleen als het belang van Curaçao ermee wordt gediend. De MAN wijst erop als democratisch/socialistische partij, aangesloten bij de Socialistische Internationale, privatisering zeker te ondersteunen, als het een goed en gezond beleid betreft.

De MAN wijst er daarom op, dat zij in het verleden de privatisering heeft ondersteund van SETEL, Fundashon Kas Popular, KAE en Kodela, die alle werden omgezet in naamloze vennootschappen.

Ook heeft de MAN het privatiseringsbeleid ondersteund ten aanzien van de grote hotels, waarvan de overheid al haar aandelen verkocht.

De MAN verklaart tegen de privatisering te zijn als het gaat om dubieuze accoorden, die het belang van Curaçao in gevaar brengen. "Middels handige overeenkomsten wordt dan geprobeerd de eigendommen van het volk te verkwanselen", zegt de MAN. Vandaar dat zij indertijd tegen de privatisering van de Landsradio is geweest en toen zelfs heeft deelgenomen aan een mars tegen die privatiseringsplannen. Om dezelfde redenen heeft de MAN zich ook gekeerd tegen de door het vorige Bestuurscollege ondertekende overeenkomst met het van der Valk Plaza hotel. "Laten we goed beseffen, dat er nu een claim van 40 miljoen gulden boven ons hoofd hangt als gevolg van de met het van der Valk Plaza gesloten accoord," aldus MAN.

Gesprek Strauss en Atacho over aanpak escort service

WILLEMSTAD — Minister van vrouwenzaken en humanitaire aangelegenheden Edith Strauss-Marsera voert dinsdag een bespreking met collega-minister van Justitie Pedro Atacho over de ontwikkelingen rondom de escort-services op Curaçao. Mevrouw Marsera die pas terug is uit Bonaire zegt opgeschrikt te zijn door verhalen over het aanbieden van sex onder het mom van toeristen-begeleiding.

Ze wil om te beginnen verklaren dat niemand de ander kan zeggen wat hij wel of niet moet doen. Ook weet ze dat sexlijnen al jaren een 'normaal verschijnsel' zijn. "Maar met de drugsproblematiek, de enorme criminaliteit en het complexe jongerenprobleem hebben we dit nou echt niet erbij nodig", aldus Marsera die binnenkort via de media een bewustwordings- en voorlichtingscampagne start. De bevolking moet nog eens gewezen worden op het gevaar van Aids en vormen van venerische ziekten, die dit 'bedekte sextoerisme' met zich mee kan brengen. Hiervoor gaat de minister de vrouwenorganisaties en jongerenverenigingen benaderen.

'Ik denk vooral dat jongeren, niet alleen meisjes, maar ook jongens - dat vergeet men vaak - goede voorlichting nodig hebben." Strauss zegt zich niet van de wijs te laten brengen door mensen die voorbeelden uit Nederland en Amerika naar voren halen en zeggen dat het doodgewone zaken zijn. In die landen is het allang uit de hand gelopen. Het algemeen belang weegt echter zwaarder dan de meningen van sommingen, vindt ze.

Volgens de minister is de ongecontroleerde manier waarop dit soort zaken zich dreigen te manifesteren de reden waarom ze toch nader wil onderzoeken wat er aan de hand is. Een bedrijf dat zich vestigt als escort-service en erbij zegt dat het de bedoeling is om klanten seksuele diensten aan te bieden, krijgt volgens de wetgeving geen vergunning. In het gesprek met minister Atacho zal daarom het punt van vergunningen aan de orde komen.

Het heeft niets met hypocrisie te maken. Het is juist huichelachtig als men van de ene kant de criminaliteit, het drugsgebruik en Aids via bewustwordingscampagne wil terugdringen en dat men anderzijds van mening is dat seks voor geld geen kwaad kan. Aan deze ontwikkeling ligt ten grondslag het materialisme en de overdreven hang naar geld en luxe, aldus minister Strauss.

Over meeverzekeren door SVB

VBC 'diep geschokt' door besluit Corion

WILLEMSTAD —VBC, de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao, is geen voorstander van het verstrekken van het alleenrecht aan de SVB (Sociale Verzekerings Bank) om alle gezinsleden van werknemers, die onder de loongrens vallen, te verzekeren. De VBC pleit voor het invoeren van een geprivatiseerde AZV-regeling, waarbij eenieder zich tegen ziektekosten kan verzekeren. Volgens de VBC kan dit stelsel vrij snel worden ingevoerd. Het ligt alleen aan de regering om hieromtrent de beslissing te nemen.

De VBC beschuldigt minister Jeffrey Corion ervan een andere invulling te geven aan het meeverzekeren van gezinsleden dan premier Pourier eerder aankondigde. De premier had namelijk meegedeeld, dat "SVB en BZV (Bureau Ziektekosten Voorziening) dusdanig gereorganiseerd zullen worden, dat ze volgens gelijke condities gaan concurreren met private verzekeraars". Volgens de VBC handelt minister Corion "dwars tegen de visie en toezegging" van de premier door de SVB een monopoliepositie te verschaffen voor de groep verzekerden, die onder de loongrens valt.

De VBC zegt 'diep geschokt' te zijn door de wijze, waarop de minister bezig is 'het verzekeringsbestand van private verzekeraars te elimineren'. "Hier is sprake van nationalisatie van een deel van de activiteiten van private verzekeraars" meent de VBC.

Aanbevelingen op seminar bedrijfsveiligheid

Ongevallenverzekering beroepsziekte uitbreiden, ILO-verdragen ratificeren

WILLEMSTAD — De wetgeving die beroepsziekten regelt moet bijgesteld worden. Dit is de conclusie van de deelnemers uit Curaçao en Bonaire op het congres bedrijfsveiligheid dat in de tweede week van de maand november werd gehouden. Een van de aanbevelingen luidt dat de Landsverordening ongevallenverzekering in ieder geval aangevuld moet worden met gratis behandeling voor gevallen van Hepatitis B en het HIV-Aids-virus.

Zo is geconstateerd dat arbeiders op Curaçao vaker bloot worden gesteld aan silicose en asbestcose, die longtuberculose kan veroorzaken. Tuberculose openbaart zich soms bij arbeiders die bijvoorbeeld werken in de wijkverpleging, ziekenhuizen, nazorginrichtingen, klinieken en medische consultatie- en keuringsbureaus, verpleeginrichtingen en bacteriologische laboratoria. De caissonziekte kan zich manifesteren bij arbeiders die werk doen onder hoge atmosferische luchtdruk. Hepatitis B is een leverziekte (geelzucht) en schijnt ook sexueel overdraagbaar te zijn. De bepalingen met betrekking tot beroepsziekte, wordt geregeld in het Landsbesluit 1 januari 1966.

De adviezen van het seminar zijn talrijk. Ze omvatten wijzigingen, aanvullingen en een verbod op de import van bepaalde produkten. Unaniem is men van oordeel dat de Nederlandse Antillen de ILO-verdragen moet ratificeren. Van de 175 verdragen heeft de Antillen maar 32 overgenomen, waarvan de laatste in 1972, meer dan drieëntwintig jaar geleden. 'Dat is heel droevig', aldus Hein van Sichem, die ieder jaar de stuwende kracht is achter de organisatie van de Veiligheidsweek op de Antillen. Van de Nederlandse vakbonden werd vernomen dat niets de Antillen in de weg staat om de verdragen te ratificeren.

Thuiswerkers moeten ook beschermd worden, gedacht wordt aan mensen die autobanden repareren en geen druktank bezitten. De organisaties pleitten al jaren voor opneming in de wetgeving van parameters voor het meten van radiatie, geluidshinder, hitte, verlichting, vibratie en het maximumgewicht dat een werknemer mag tillen. Bedrijven die meer dan 25 personeelsleden hebben, moeten een veiligheidscommissie instellen. De overheid dient op een constante basis research te plegen en de resultaten aan de bedrijven, werknemers en vakbonden bekend te maken. Verder dient bescherming van personeel dat met de bedrijfsveiligheid is belast, beter bij wet geregeld te worden, volgens het ILO-verdrag no. 135, *special protection for workers*. Voor wat betreft het gebruik van asbest in de huizenbouw heeft de woningbouwstichting Fundashon Kas Popular (FKP) aangekondigd deze stof niet meer te hanteren.

Maar in de metaalbouw (b.v. bij de dokmaatschappij en de olieraffinaderij) wordt nog steeds gebruik gemaakt van zandblaasstralen. Hierbij worden pijpen onder hoge druk schoon gemaakt. Aanbevolen wordt om grit of produkten die minder risico's met zich meebrengen, te gebruiken.

Op de Antillen werden in 1994, 1728 bedrijfsongevallen geregistreerd. Meer mannen hebben een bedrijfsongeval gehad dan vrouwen. Dat is helemaal niet vreemd omdat de populatie werkende vrouwen kleiner is dan die van mannen, namelijk 43% tegenover 57%. Op Curaçao doen zich meer bedrijfsongevallen voor dan op de andere eilanden.

'Betere contrôle op de veiligheid is daarom geen overbodige luxe', zegt Van Sichem. De ontwikkeling is zorgwekkend, hoewel er tegenwoordig minder mensen in de bouw werken, is het aantal bedrijfsongevallen in deze sector hoger geworden. Ook in de horeca-sector is het getal hoog, namelijk 403. De ongelukken vinden plaats bij schoonmaakwerkzaamheden, uitglijden en dergelijke en vooral in de keuken waar het aantal personeelsleden met brandwonden vrij groot is. De lokale bedrijven zijn nooit bijster aktief geweest in het melden van bedrijfsongevallen. "Men heeft veelal de neiging dit soort zaken intern te regelen", aldus Van Sichem. Van de ongevallen wordt veertig procent niet gerapporteerd. Curaçao telt veel bedrijven die in de groep *high-risk* vallen en men gaat er nogal onverschillig mee om.

Beaujolais Nouveau est arrivé

■ *WILLEMSTAD — Moret Ernst & Young schonk zaterdagavond de eerste Beaujolais van 1995 op Curaçao. Op het landhuis Zeelandia waren niet alleen vier wijnsoorten te proeven, de genodigden konden zich ook onder een 20 meter hoge (kopie van de) Eiffeltoren laten fotograferen. Enigszins verscholen in een dode hoek zat één karikaturist, een povere imitatie van het beoogde Montmartre-effect. Harrie Geerings, managing director van het bureau dat onder andere belastingadviezen geeft, noemde de cuvée à l'ancienne vol, prima en heerlijk. De Barton & Guestier was fris en minder vol. De andere wijntjes had hij, toen hem daar halverwege de zaterdagavond naar gevraagd werd, nog niet geproefd. De presentatie van de Beaujolais op Curaçao (dit jaar voor de tweede maal) bevalt Geerings zo goed dat Moret Ernst & Young er een traditie van wil maken. Waarom wijn? "We waren op zoek naar een goede actie en een ander bedrijf deed de verse maatjes al." Goede wijn behoeft geen krans.*

INGEZONDEN

Antilliaanse Bankiersvereniging:

Elk land heeft eigen markt- en rentestructuur

IN EEN INGEZONDEN STUK van Drs. Terry Hernandez welke op 14 november 1995 in zowel de Beurs- en Nieuwsberichten als de Amigoe is verschenen, wijst de auteur er op dat het interestniveau op Curasao te hoog is. Net zoals vele andere personen/instanties die in het verleden gelijkstrekkende uitspraken hebben gedaan over het renteniveau, baseert hij zijn stellingen op een aantal misverstanden: het is niet correct om een gefundeerd oordeel te geven over het interestniveau op Curaçao, zuiver en alleen door een vergelijking tussen het verschil in niveau van rente op spaartegoeden en rentes op kredieten.

Evenmin is het juist om vergelijkingen te trekken met het interestniveau in andere landen.

Het interestniveau voor kredieten, welke we kunnen beschouwen als de prijs die een bank vraagt voor het verlenen van de dienst van kredietverlening, is de resultante van een gecompliceerd bedrijf en invloed van externe factoren, welke als elementen bevat de cost of funds van de bank, overhead kosten, risicofactoren terzake de kredietportefeuille, geld- en kapitaalmarktstructuur van het land en dergelijke, allen factoren die het interestniveau tot een voor het land typisch niveau brengen.

Gaarne willen we puntsgewijs ingaan op enkele stellingen van Drs. Hernandez:

* De heer Hernandez trekt een vergelijking met het interestniveau in Nederland en de VS, en bepaalt deze als norm om te concluderen dat het interestniveau hier te hoog is. Elk land heeft haar eigen marktstructuur, waaruit een typische rentestructuur vloeit. In het voordeel van de Antillen kan in ieder geval gepleit worden dat de rentestructuur door de jaren heen een stabiel karakter heeft getoond. In de door hem genoemde landen kan de rente over langere termijnen heel sterk fluctueren, en kunnen ook valutaspeculaties (door hem niet genoemd als rentebepalende factor) een zeer storende invloed hebben op het renteniveau. We hebben perioden gekend dat de rente op Curaçao lager was dan bv. de rente in de VS. Als we een vergelijking trekken met andere landen: Venezuela en Mexico (niet bepaald landen die investeringen proberen af te remmen) hebben renten in de orde van grootte van 30 tot 40%; waarom niet deze als norm nemen?

Wij willen hiermede aangeven dat het renteniveau in andere landen niet als norm gesteld kan worden voor het lokaal renteniveau.

* De heer Hernandez noemt een interestpercentage van 6,45% in Nederland voor een tienjarige lening. Voor veel banken op Curaçao is dat al dicht in de buurt van wat zij op hun aangetrokken gelden gemiddeld betalen. Van de aangetrokken gelden van de banken kan een toenemend gedeelte niet uitgezet worden vanwege de kredietrestrictie van de Centrale Bank.

Naast de verplichte kasreserve hebben veel banken additionele liquide middelen waarop ze geen geld verdienen. Banken kunnen in beperkte mate fondsen in het buitenland beleggen. De beperkte ruimte om kredieten te verlenen heeft een opwaartse druk op de binnenlandse renten tot gevolg.

Een renteverlaging zou bereikt kunnen worden door ook de rente op creditgelden te verlagen. Dit zou deviezenafvloei tot gevolg hebben, iets wat we ons in de huidige situatie niet kunnen permitteren.

* Het non-performance risico van kredieten is op Curaçao naar onze indruk hoger dan in landen als Nederland, gezien de kleinschalige economie, met weinig mogelijkheid voor de banken om kredietrisico over diverse sectoren te diversificeren, is de risico-opslag in de rente meestal hoger dan in de door de heer Hernandez genoemde landen.

We dienen te beseffen dat een gezond en sterk bankwezen, welke voldoet aan de solvabiliteits-eisen van de Commissie van Bazel een belangrijke vereiste is. De Antilliaanse Centrale Bank oefent een degelijke controle uit om dit ook te bewerkstelligen. Rampzalige ontwikkelingen zoals de keten van faillisementen welke het Amerikaanse systeem eind jaren tachtig heeft gekend, zullen ons hopelijk dan ook op de Antillen bespaard blijven. De concurrentie onder het bankwezen op Curaçao is voldoende groot om excessief hoge rentes toe te laten.

* Banken hebben in tegenstelling tot een instituut als de Postspaarbank (waarmee de heer Hernandez ook een vergelijking trekt) enorme overheadkosten vanwege de diversificatie in hun activiteiten. De vergelijking met de Postspaarbank die zuiver een spaarbank-activiteit uitoefent, gaat niet op. Banken dienen te investeren in kostbare hardware en in software-pakketten die gezien hun schaal zwaarder wegen op de kostenstructuur dan in grote landen als Nederland en de VS.

Het lokale publiek heeft nog steeds een sterke voorkeur voor cashtransacties. De afhandeling van cash kost de banken enorm veel geld, in termen van geldtransport, kostbare balie-faciliteiten, eveneens kostbare investeringen in geldautomaten en de laatste tijd sterk toenemende beveiligingsmaatregelen. Gezien de sterk innoverende ontwikkelingen op het gebied van de automatisering, vereist het bijhouden van deze ontwikkelingen veel investeringen van de banken. Banken hebben in toenemende mate te maken met kostbare rapportageverplichtingen aan de Centrale Bank.

Binnenkort wordt ook de wet Melding Ongebruikelijke Transacties ingevoerd welke de rapportage-activiteiten van de bank verbreedt. Elke transactie vereist van de bank aldus naast de eigen administratieve procedures, ook diverse kostbare procedures om aan de diverse rapportageverplichtingen te voldoen.

Dit zijn enkele van de kosten-aspecten die wij in dit verband willen behandelen. De tarieven die de banken in rekening brengen voor diverse transacties zijn vaak bij lange na niet voldoende om bovengenoemde kosten te dekken, en dienen aldus uit de rentemarge verhaald te worden.

De heer Hernandez noemt in zijn vergelijking met de Postspaarbank dat de commerciële banken rentes van minimaal 11,5 in rekening brengen voor hypotheken. Dit is niet correct, we weten dat er banken zijn die 10,5% rente rekenen.

* Banken betalen, net als het bedrijfsleven in het algemeen, een winstbelasting in de orde van grootte van 46% over de winst. Dit is hoog in vergelijking met de meeste geïndustrialiseerde landen. De Regering is voornemens per 1 januari a.s. een Licentie-recht te introduceren welke de banken als vergoeding voor hun bankvergunning moeten gaan betalen, en welke zo'n Naf. 30 miljoen moet opbrengen.

De huidige kredietmaatregel van de Centrale Bank houdt in dat de banken 2% van hun gelden renteloos moeten aanhouden bij de Centrale Bank. Voorts dat de banken bij het overschrijden van de nulgroei voor kredieten aan de overheid, of de beperkte toegestane groei voor kredieten aan de particuliere sector, een boete van moeten betalen uit hun rentemarge. Ook dit heeft een opwaarts effect op de rentes.

* Het terugbrengen van de rente beneden de 10% zit er gegeven de marktstructuur op Curaçao, beslist niet in. Toegegeven dat financiering een van de belangrijke inputs is voor het op gang brengen van economische activiteit. Feit is momenteel ook dat de Centrale Bank de kredietgroei probeert de temperen binnen beperkte ruimten om deviezenafvloei tegen te gaan. Doch voor veel economische activiteit mag niet alleen het renteniveau als knelpunt genoemd worden.

Ons belastingniveau is erg hoog, en gezien de huidige situatie zijn er verdere verhogingen in voorbereiding. Electriciteits- en vooral watertarieven zijn op ons eiland relatief hoog, waarbij in het geval van water de consument nog eens 258 lekverliezen berekend zullen worden in de tarieven. Het loonniveau is in sommige, vaak vitale, sectoren van onze economie beklemmend hoog. Tarieven voor consultancy- en accountancy diensten voor beginnende bedrijven wordt vaak door hen als een bottle-neck ervaren. Kortom een beleid voor economische ontwikkeling van het eiland, heeft veel meer om het lijf dan alleen het interestniveau beïnvloeden.

E. DE KORT, voorzitter
(Curaçao)

Hinderpaal

NU ST. MAARTEN net als de andere eilanden, mee gaat betalen aan de omzetbelas-

paal weggenomen voor het voortbestaan van de Nederlandse Antillen als één geheel. Dank zij het ingrijpen van minister Pourier zijn wij net ontsnapt aan een onmogelijke constructie (vier van de vijf eilanden betalen de belasting wel, alleen St. Maarten niet!).

Wanneer komt nu de zogenaamde "reconstructie" van ons land?

Volgens de opstellers (en vice-voorzitters Cova en De Castro) van het conceptontwerp had dit allang aangenomen moeten zijn.

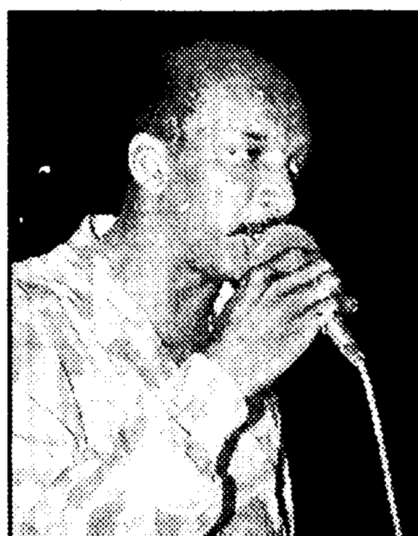
Waarom is dat nog niet gebeurd?

Als de omzetbelastingkwestie van St. Maarten een indicatie is van de mentaliteit van de kleinere eilanden, staat ons nog een lange weg te gaan.

Zal minister Pourier de reconstructie ook kunnen redden?

P. VAN DER HOEVEN
(Curaçao)

Uiterst links: Juli Minguel
Links: Egmar Balentina
Boven: Een danseres van het Musical Dance Center

Weer scholiere winnaar van voorronde CETC

Ze is net enkele maanden op Curaçao, en nu al winnaar van de voorlaatste voorronde van het Caribbean European Talent Contest, dat werd gehouden in het Holdiay Beach Hotel, waarvoor zij nog geen uur daarvoor in een andere zaal optrad.

Dat overkwam Juli Minguel zondagavond in de voorlaatste voorronde van het CETC. Zij won zowel bij publiek als jury met een verbluffende vertolking van Giving him something he can feel. Vorige week won ook al een jeugdige scholiere. Ze bleken elkaar te kennen. Omdat jury en publiek dezelfde winnaar kozen, ging de tweede plaats ook door. Die bleek voor zanger Egmar Balentina. Behalve talent was er deze keer ook veel amusement. Boy Thodé en de dansers van Aldrico Felida's Musical Dance Center (zie foto) gaven een frisse show.

De 17-jarige scholiere Juli Minguel, die drie maanden geleden vanuit Nederland op Curaçao is komen wonen, maakt in de finale van 9 december zeker kans op een reis naar Nederland en een televisie-optreden in de talentenshow van Henny Huisman. Haar stem kenmerkt zich door zuiverheid en een groot volume en daarbij staat ze lekker vrijuit te zingen. Kortom een waardig concurrent voor de overige tien finalisten. Juli won al een reis voor twee naar Bonaire. De 19-jarige Egmar Balentina won naast een finale-plaats een geheel verzorgd weekeinde in het Holiday Beach Hotel & Casino.

Ook het blaasensemble Grupo Adjadjo (Adagio) gooide hoge ogen voor de overwinning, maar greep er uiteindelijk net naast. Deze blaasgroep deed het publiek verstommen met hun licht klassieke muziek. Clarice Henry verdient eveneens vermelding. Zij zong, begeleid door Carlos Wezer op gitaar het nummer Atardi geschreven door Chin Behilia en The lady is a tramp. Voor gitarist Edward Silberie en de zangers Natasha Chatlein en Anthony de Jesus en de andere genoemde verliezers waren er bloemen en een CETC-certificaat.

Entertainer Aldrico Felida kon zich tussen de bedrijven door uitleven met de dansers van zijn dansschool. Alles kwam aan bod: musical, tumba, merengue, etcetera. Boy Thodé joeg menig vrouwenhart weer op hol in zijn gastoptreden. De komende aflevering is de populaire zanger weer van de partij in het door KPMG en Antillephone gesponsorde evenement.

De vijfde en laatste voorronde is komende zondag om 19.00 uur bij het pooldeck van het Holiday Beach. Een kaartje kost 15 gulden. Talent wat zich nog wil aanmelden kan Tropical Productions bellen (636342) of faxen (636480).

Veel deelnemers aan Science Fair

■ *Het koffiezetapparaat van het Mgr. Zwijssencollege.*

WILLEMSTAD — Het koffiezetapparaat van Rolando van Lamoen, Demses Thielman en Millie Daal van het Mgr. Zwijsencollege heeft de eerste prijs gewonnen in de categorie natuur- en scheikunde van de Science Fair Curaçao 1995. De wedstrijd die zaterdag voor de vijfde maal werd gehouden, is georganiseerd door het Archeologisch-Antropologisch Instituut (AAINA) en de universiteit (UNA).

Meer dan 100 leerlingen deden mee met 58 projecten, verspreid over verschillende categorieën. In de categorie levenswetenschappen ging de eerste prijs naar Kelly Goff van de Curaçao-American Preparatory School voor het project Osmosis Neurosis. Bij de aardwetenschappen was de eerste prijs voor het elektriciteitsopwekkingsproject Hydro Power van Ray Henriquez, Brendan Gould en Vijay Murugesan van de International School. De eerste prijs in de categorie sociale wetenschappen tenslotte werd toegekend aan Ife Badejo van de Curaçao-American Preparatory School voor het project Multiple Personality Disorder. De eerste prijs bestond uit 200 gulden op een bankboekje van de Banko di Caribe. Tweede en derde prijzen werden door dezelfde bankinstelling verzorgd.

Jurylid Imma Curiel was zeer te spreken over de inzet, het enthousiasme en de creativiteit van de inzendingen. De organisatoren (onder anderen Jay Haviser van het AAINA en Robert Libier van de UNA) kunnen terugkijken op een zeer geslaagde Science Fair, waarvan het doel vierledig is: de jeugd stimuleren om wetenschappelijk onderzoek te doen en voor een wetenschappelijke carrière te kiezen, bewijzen dat er voldoende wetenschappelijk talent bestaat onder de jeugd van Curaçao en publiekelijk erkenning geven aan positieve werkzaamheden van de jongeren.

Scholieren simuleren VN-vergadering

WILLEMSTAD — De International School of Curaçao was vertegenwoordigd op de jaarlijkse South American Model United Nations (SAMUN), die van 10 tot 14 november werd gehouden aan de universiteit Simón Bolívar in de hoofdstad van Venezuela.

Aan de conferentie, een simulatie van een vergadering van de Verenigde Naties, namen scholieren van 20 internationale scholen deel. De International School of Curaçao had afgevaardigd de docenten Alan Luciuk en Shelly Deck en de studenten Camille de Marchena, Alisa Samander, Gaby Cadenas, Priya Jethmalani, Mordi Barzelay en Miguel Guerrero.

Voorlichtingsdag UNA

WILLEMSTAD — De universiteit van de Nederlandse Antillen zal op zondag 26 november een studievoorlichtingsmorgen houden voor leerlingen (en hun ouders) van alle middelbare scholen. De informatie is van 9.30 tot 12.30 uur en vooral bestemd voor leerlingen die reeds in de examenklas of in het voorlaatste jaar zitten van de MTS, MAO, het Peter Stuyvesant College, het Maria Immaculata Lyceum, het Radulphus College of de avondschool. Alle belangstellenden zijn ook van harte welkom.

De UNA biedt sinds 1979 studiemogelijkheden aan drie faculteiten, de juridische, de sociaal-economische en de technische faculteit. Op deze ochtend zullen de bezoekers informatie krijgen over de verschillende studierichtingen en afstudeer-specialisaties van deze drie faculteiten. Docenten en studentendecanen zijn aanwezig, terwijl enkele studenten en afgestudeerden over hun eigen ervaring zullen vertellen. De juridische faculteit zal ondermeer demonstratiecolleges verzorgen. Ook bestaat op deze dag de mogelijkheid om in verschillende afdelingen van de Technische faculteit proeven te doen.

De campus van de universiteit telt ruim 100 kamers, waardoor studerende jongeren de unieke gelegenheid krijgen om in eigen land geheel zelfstandig te wonen en een volwaardige hogere opleiding te volgen. Er is op zondag tevens een rondleiding in de campus, in de bibliotheek en het computercentrum. Volgens de UNA-leiding wordt door middel van stages en excursies in het buitenland, het ondersteunen van studentenverenigingen en via andere projekten gewerkt aan de persoonlijke vorming van de student.

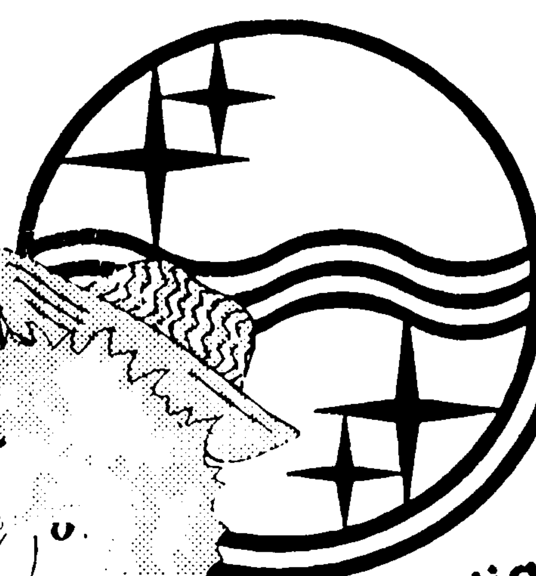
Van 13.30 tot 17.00 uur wordt op de campus van de UNA een sporttoernooi gehouden tussen de studenten van de universiteit en de middelbare scholen.

Bemanningsleden fruitbarkjes aangehouden

WILLEMSTAD — Tijdens een gezamenlijke actie van de douanerecherche en de politie werden twee bemanningsleden van Venezolaanse fruitbarkjes aangehouden. Beiden worden verdacht van illegale wapenhandel.

De opsporingsambtenaren hielden maandag een razzia onder de fruitbarkjes, de tweede binnen een week. De laatste tijd komt het maar al te vaak voor dat zware criminelen vuurwapens kopen bij de fruitbarkjes.

De 39-jarige A.S. en de 32-jarige E.L., beiden in het bezit van de Venezolaanse nationaliteit, werden aangehouden. Het is niet bekend hoeveel vuurwapens zij illegaal verkocht hebben. De politie sluit meerdere aanhoudingen niet uit.

ARMA in Info Letter:

Wie verlangt niet naar die goede, oude veilige tijd?

ORANJESTAD — "Iedereen die Aruba nog kent van 25 jaar geleden, verlangd naar de tijd dat leven op het eiland nog veilig was. Toen durfden we nog onze ramen en deuren van onze huizen open te laten, zonder bang te zijn dat mensen onuitgenodigd binnen kwamen. In die tijd leefden we nog vredig op Aruba, en hadden het comfort dat we onze naasten konden vertrouwen", zo staat op de voorpagina van de Info Letter, een uitgave van de Aruba Retail Merchants Association (ARMA).

Aruba is totaal veranderd en gedurende de laatste twee decennia erg beïnvloed door sociaal-economische ontwikkelingen. Toerisme is nu onze voornaamste bron van inkomsten. Het creëert veel werkgelegenheid maar verplicht Aruba tegelijkertijd om werknemers uit het buitenland aan te trekken.

Deze stroom buitenlandse werknemers trekt volgens ARMA ook ongewilde illegalen naar Aruba. "In de tussentijd brengt het toerisme ook veel mensen waarvan de achtergrond onbekend is. De drugshandel is enorm gestegen. Drugsgebruik is zo toegenomen, dat Aruba niet eens meer weet hoe dit probleem moet worden opgelost. De illegale buitenlanders en 'ongewenste toeristen' die naar Aruba kwamen en het stijgende aantal *chollers*, hebben geleid tot een toename van de criminaliteit."

De winkels zien er volgens ARMA uit als gevangenissen met de ijzeren hekken die de etalages moeten beschermen voor dieven. Veel van de ARMA-leden zijn al het slachtoffer geworden van diefstal. Gewapende overvallen door zowel lokale als buitenlandse groepen komen nu dagelijks voor. Maar ook moordzaken nemen schrikbarend toe.

"Het is van essentieel belang dat de regering, de politie, de werkgevers- en werknemersorganisaties de handen ineen slaan om iets te doen tegen deze stroom van criminaliteit die Aruba lijkt te overspoelen. ARMA is dan ook zeer tevreden over het initiatief van de Staten om de toenemende criminaliteit met alle leden te bespreken, en te bekijken wat hieraan gedaan kan worden. "Samen met de regering en de politie kunnen we de mogelijkheden bestuderen zodat de veiligheid weer terug kan keren op Aruba. Hopelijk behoort criminaliteit snel tot het verleden."

■ *ORANJESTAD — De commissie 'Behoeftige Jeugdigen' die destijds door minister van Justitie Watty Vos werd geïnstalleerd, overhandigde een rapport met de titel 'Opvang voor zeer moeilijk opvoedbare jongeren'. Het rapport betreft jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Voorzitster Joan Coronel-Peterson overhandigde het rapport in tegenwoordigheid van Edwin Abath en Ivonne Spellen aan de bewindsman. In deze commissie zitten ook E. Thijzen, Ika Werleman en Stanley Heinze.*

Wedstrijd balbeheersing

ORANJESTAD — Voetbalvereniging Bubali organiseert op vrijdag 8 december voor het eerst een wedstrijd (voet)balbeheersing. Alle clubs van Aruba mogen aan deze wedstrijd deelnemen, de enige beperking is een maximum van 5 deelnemers per categorie. Er kan deelgenomen worden in 8 categorieën: Iifida baby, A, B, menor, mayor; junioren; amateur; non-amateur en veteranen.

De absolute winnaar van de wedstrijd is de degene die de bal al stotend met de voet of knie of koppend het langst in het bezit weet te houden. Het 'langst in bezit' wordt bepaald door het aantal voet- of kopstootjes te tellen. De prijs is een trofee, een wisselbeker en de opbrengst van de pot. Deze pot bestaat uit een bijdrage van elke deelnemer van één florin. De winnaars in alle categorieën ontvangen een trofee als prijs.

De wedstrijd wordt een jaarlijks terugkerende activiteit, vandaar dat een wisselbeker als prijs wordt uitgereikt. De juiste aanvangstijd van de wedstrijd zal later worden bekendgemaakt.

Brandweerbezoek uit Suriname

■ *ORANJESTAD — Commandant Tjon-A-Tsien van de Surinaamse brandweer was op bezoek bij zijn Arubaanse college Juan Lopez. Er werd een evaluatie gemaakt van het herstructureringsprogramma van beide korpsen. De Surinaamse brandweer heeft voor de periode tot 1997 van Nederland een bedrag van Hfls.13 miljoen gekregen. Het project Groot Water Transport, waar ook Aruba naar streeft, is in Suriname al geconcretiseerd. Dit projekt kost Hfls.0,8 miljoen. Ook de cursus voor instructeurs is in Suriname gerealiseerd in samenwerking met Nederland. Tjon-A-Tsien en Lopez hebben afgesproken te zullen werken aan een brandweerprotocol Suriname-Aruba naar model van samenwerkingsovereenkomst Aruba-Venezuela.*

Volgens Sepa-leider Gregorio Wolff:

'Werkgevers zijn verantwoordelijk voor problematiek rond illegalen'

ORANJESTAD — Gregorio Wolff van de ambtenarenvakbond Sepa ziet de werkgevers als de grootste schuldigen van het probleem van illegale buitenlanders op Aruba. Hij noemt enkele oplossingen voor het probleem, waaronder een algemene vergunning voor een termijn van drie maanden. Werkgevers die na deze periode betrapt worden op het in dienst hebben van illegale buitenlandse werknemers, kunnen rekenen op een geldboete van 100 duizend florin of 6 maanden gevangenisstraf.

Volgens Wolff emigreren buitenlanders naar een ander land, op zoek naar een betere levensstandaard. Arubanen hebben dat ook gedaan bij het begin van de eeuw vóór de komst van de Lago en deden dat ook weer tussen 1984 en 1987, bij de sluiting van de Lago. De afgelopen 7 jaar is het aantal ongedocumenteerde buitenlanders echter enorm gestegen en zelfs 'een gigantisch probleem' geworden.

De vakbondsleider wijst op het feit dat er buitenlanders zijn die met een tijdelijke vergunning werken omdat de eindbeslissing van de minister nog niet genomen is. Volgens Wolff is het 'onmenselijk' om iemand zes maanden tot een jaar te laten wachten voordat hij aan de slag kan gaan, wanneer hij alle vereisten is nagekomen. "Dus het ambtelijk apparaat werkt te traag om alle vreemdelingen op een correcte manier te kunnen documenteren zodat ze de arbeidsmarkt op kunnen", aldus de Sepa-voorzitter.

Volgens Wolff zijn er werkgevers die grote behoeften hebben aan buitenlandse werknemers mèt geldige papieren. Er zijn ook werkgevers die de arbeidswetten en andere regelingen niet nakomen. En deze laatste groep is dé oorzaak van de grote problemen, vindt Wolff.

De vakbondsman is van mening dat in plaats van repressief te werk te gaan, de regering met een andere oplossing moet komen. Hij suggereert een aantal punten: een algemene vergunning voor een termijn van 3 maanden voor alle ongedocumenteerde buitenlanders die al aan het werk zijn; tijdens de eerste maand moet de werkgever een vergunning aanvragen voor zijn ongedocumenteerde werknemer; vóór de termijn van 3 maanden om is en na verkregen advies van Directie Arbeid en Directie Openbare Orde en Veiligheid (DOOV) verleent de regering de vergunning of wijst deze af; meer personeel in dienst nemen bij DOOV en de afdeling van Directie Arbeid die te maken hebben met het vergunningenbeleid; nieuw materiaal aanschaffen om de registratie van buitenlanders sneller te doen verlopen; een nieuw systeem invoeren om controle uit te oefenen nadat deze 3 maanden verstreken zijn; een rouleer-systeem invoeren om te voorkomen dat de controleurs nauwe vriendschapsbanden aangaan met werkgevers.

Werkgevers die na verloop van de 3 maanden betrapt worden op het in dienst hebben van werknemers zonder geldige papieren, moeten de hoogste straf krijgen zoals aangegeven in de Landsverordening Toelating en Uitzetting (LTU): deze bestaat uit een geldboete van 100.000 florin of 6 maanden gevangenisstraf. Een werkvergunning valt onder de bevoegdheid van de minister van Arbeid en naar mening van Sepa is het deze minister die de vergunning moet afgeven.

Vergaren van fondsen voor renovatie kerk

ORANJESTAD — Het comité 'Yuda Misa Santa Teresita' organiseert in de komende maanden activiteiten om fondsen bij elkaar te krijgen voor de renovatie van de katholieke kerk in San Nicolas.

De eerste activiteit is een expositie in de nationale bibliotheek te San Nicolas. Op de expositie van foto's en geschriften over de Santa Teresita-kerk worden ook informatie gegeven over de voortuitgang van de renovatie. De expositie is al geopend en is tot en met 1 december te bezichtigen.

Verder organiseert het comitie op zaterdag 2 december een 'bake sale'. Dit is van 10.00 tot 14.00 uur in het Teresita Center naast de kerk.

Personen of instanties die bij deze activiteiten willen helpen, kunnen contact opnemen met zuster Graciela (tel.43676) of Rita Kock (tel.45189).

Nog geen voetbal play-off finales

ORANJESTAD — Het bestuur van de Arubaanse Voetbalbond (AVB) heeft gisteren in haar bestuursvergadering nog geen beslissing genomen over het doorgaan van de play-off voor de semi-finale non-amateur. Het bestuur wil eerst weten wanneer de arbitrage commissie de kwestie Deportivo Nacional afgerond heeft.

Deportivo Nacional spande een kort geding aan tegen de AVB omdat deze geen arbitrage toestond over het beroep van Deportivo tegen het onrechtmatig meespelen van een RCA-speler. Rechter Behrens bepaalde dat de AVB binnen drie dagen een arbitrage commissie moest vormen. In de arbitrage commissie namen zitting R.P. Sommer voor de AVB en John van der Kuyp voor Deportivo. Deze hebben samen een derde persoon N.E. Henriquez jr. erbij gehaald. De play-off finale werd in afwachting van het besluit van de commissie stopgezet.

Na de uitspraak van de rechter overlegden AVB en LiProf met de vier clubs die aan de play-off deelnemen, Estrella, Dakota, RCA en Bubali. Allen weigerden om Deportivo als vijfde aan de play-off finale te laten deelnemen, aangezien dit tegen de bestaande regels is.

De AVB en Liprof zijn voorstanders om de play-off semi-finale uit te stellen. De laatste weken van het jaar wordt dan niet meer gespeeld maar pas in de tweede week van januari voortgezet.

Het uitstellen van het spelen van de play-off is mede gebaseerd op het feit dat het Sportcomplex Guillermo Prospero Trinidad over twee weken wegens vakantie gesloten wordt. Voorts rekent men er niet op dat de arbitrage commissie op korte termijn deze kwestie zal afronden. Het AVB-lid in deze commissie, statengriffier R.P. Sommer, keerde pas zondag op Aruba terug en gaat donderdag met een delegatie van de regering naar Suriname voor de viering van 20 jaar onafhankelijkheid.

Minister opent ACI-seminar

■ *ORANJESTAD — In het Wyndham Hotel opende minister Glenbert Croes van Verkeer en Communicatie begin deze week de seminar over financieel management van luchthavens. De Aruba Airport Authority is tot en met woensdag 22 november gastheer van seminar-organisator Airports Council International (ACI). Tijdens zijn toespraak verwees de minister onder meer naar de renovatie-werkzaamheden op de luchthaven en het radarproject dat medio volgend jaar afgerond moet zijn. Maar liefst 32 landen worden tijdens het ACI-seminar op Aruba vertegenwoordigd.*

Vanwege houding minister en adviseur

Bestuur Universiteit van Aruba diende vorige week al ontslag in

ORANJESTAD — Het College van Curatoren van de Universiteit van Aruba (UA) is met ingang van dinsdag 14 november 1995 afgetreden vanwege gebrek aan medewerking van onderwijsminister Eddy Croes en diens adviseur Piet Pronk. De algemene reden van aftreden is, dat de minister het college niet de nodige ruimte gunt om haar taak naar behoren te kunnen uitoefenen. Dit schrijft het voormalig college in een persbericht, dat ondertekend is door Humphrey van Trikt, Florencio Wernet, John van der Kuyp en Nilo Swaen.

Het college vindt dat het door minister Eddy Croes te veel in haar bestuursbevoegdheden wordt beperkt. Hierdoor wordt het onvoldoende in staat gesteld om noch aan de door haar gestelde doelstellingen te kunnen voldoen, noch de haar toekomende verantwoordelijkheden verder te kunnen dragen.

De vier curatoren vervolgen hun brief: "Wettelijk is het college verantwoordelijk voor de universiteit, maar dezelfde wet laat de mogelijkheid open voor de minister om zich te veel te bemoeien met de aangelegenheden van het bestuur van de universiteit. Verantwoordelijkheid dragen zonder voldoende beslissingsbevoegdheden te hebben is niet mogelijk."

In het persbericht beargumenteren de curatoren hun ontslag met vier voorbeelden. Het eerste argument is dat de minister heeft geweigerd om een fulltime docent uit Nederland aan de Juridische Faculteit van de universiteit te benoemen. "Ingevolge de Landsverordening was deze persoon door het college ter benoeming aan de minister voorgedragen. Deze docent kan niet lokaal of regionaal worden aangeworven."

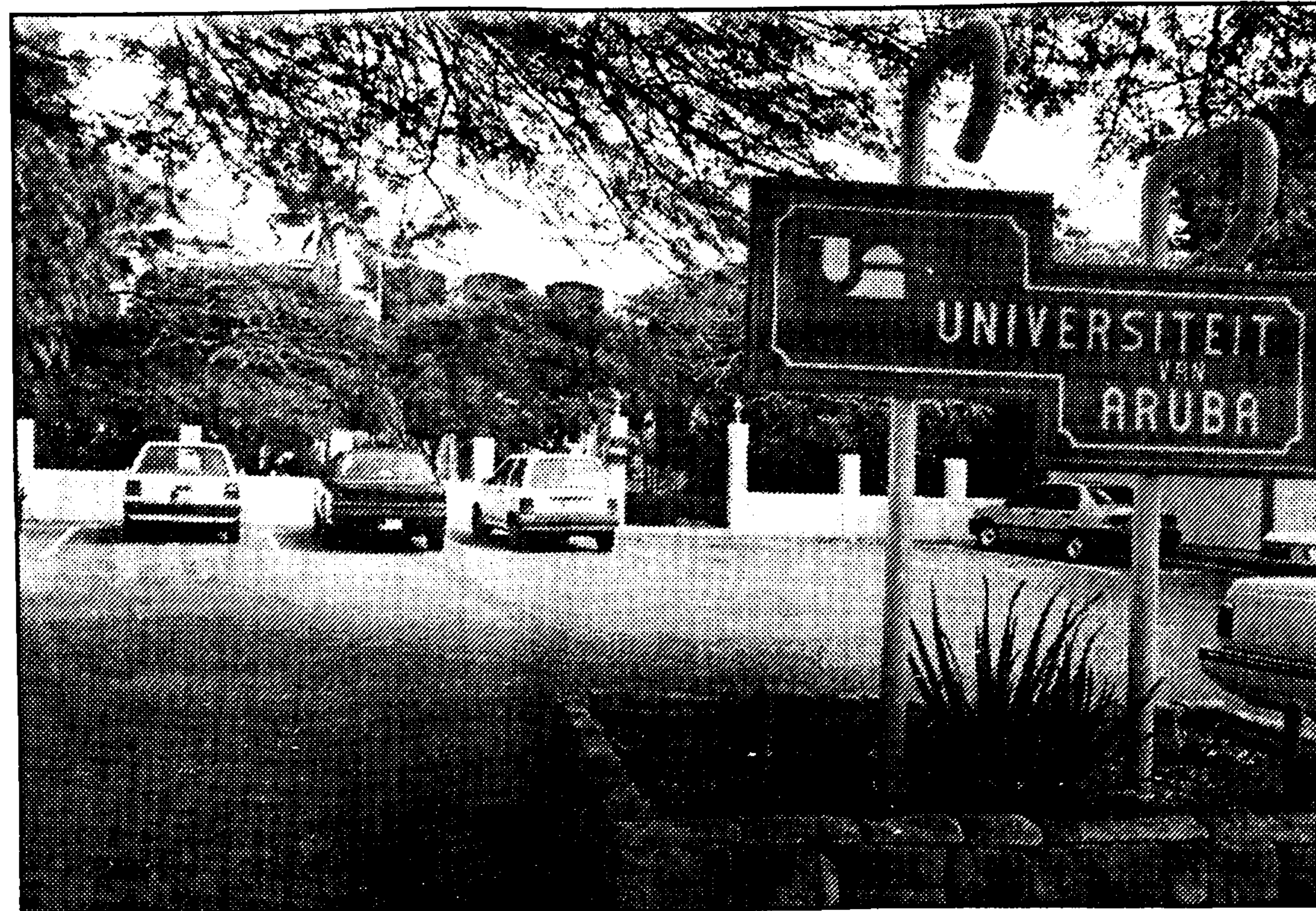
Deze nieuwe docent had de fulltime docent moeten vervangen die het vak handelsrecht verzorgde, maar die inmiddels naar de privé sector is overgestapt. De beslissing om een nieuwe fulltime docent uit Nederland aan te trekken was al lang door het college genomen in overleg met Piet Pronk, die officieel nog steeds rector is, en waarnemend rector Renée van Aller. Ook de uitgaven daartoe waren al begroot en goedgekeurd door minister Croes. "Toch beslist de minister dat de nieuw te benoemen docent een lokale dan wel een regionale kracht op parttime basis dient te zijn", aldus het college.

Het tweede argument voor ontslag heeft te maken met het feit dat het college - op advies van de projectleider voor de opzet van de Financieel Economische Faculteit (FEF) - voorstelde om twee fulltime docenten te benoemen. De minister was echter slechts bereid één fulltime docent aan te stellen. Ook hier konden alle uitgaven door de goedgekeurde begroting worden gedekt. Het gevolg van de beslissing van de minister om slechts één docent aan te nemen, is volgens het college dat de UA-studenten gedurende 2 jaar niet in de gelegenheid zullen zijn om keuzevakken te volgen. Dit wordt wèl voorgeschreven door het leerprogramma.

Een derde reden voor het ontslag is dat minister Croes en adviseur Pronk van de ene op de andere dag besloten om de college-uren van de parttime docenten in te korten, zonder dit eerst met de desbetreffende docenten noch met het college te bespreken. Dit leidde tot ontevredenheid bij de docenten. Naar aanleiding daarvan dreigden zij om de universiteit voor het gerecht te dagen omdat zij het niet eens zijn met de beslissing van de minister. "De minister beslist maar de universiteit, vertegenwoordigd door het college, wordt hier echter rechtens voor aangesproken", zo menen de curatoren.

De vierde reden voor ontslag is dat de minister heeft geweigerd om waarnemend rector Renée van Aller ondersteuning te verlenen. Zij zou herhaaldelijk hebben geuit dat de zware werkbelasting het haar onmogelijk maakte om zonder de daarbij behorende administratieve ondersteuning rector Pronk te blijven vervangen. Volgens de curatoren is het gevolg hiervan dat geen enkele andere docent zich bereid heeft verklaard om onder de huidige omstandigheden het waarnemerschap op zich te nemen.

Het college besluit het persbericht met de opmerking: "Ondanks de goede samenwerking tussen het college en de overige organen van de universiteit, heeft het gebrek aan medewerking van de minister en zijn adviseur ertoe geleid, dat het college besloten heeft om af te treden."

■ *ORANJESTAD —Direct na het verkrijgen van de status aparte door Aruba op 1 januari 1986 nam de Arubaanse regering de beslissing een eigen instituut voor hoger onderwijs op te richten. Na bijna 2 jaar van voorbereidingen werd de Universiteit van Aruba (UA) in september 1988 geopend in het gerenoveerde gebouw Huize de la Salle met Piet Pronk als rector. Op 8 september 1994 verzocht hij docent Renée van Aller om het rectorschap waar te nemen omdat hij was gevraagd adviseur te worden van minister Eddy Croes van Onderwijs en Arbeidszaken. Van Aller stemde toe en sinds 17 oktober 1994 is zij waarnemend rector van de UA. Daarnaast vervult zij haar taak als docent.*

COMMENTAAR

NADAT BAR/DANCING The Cellar in de nacht van vrijdag op zaterdag om 4 uur 's morgens van de politie dicht moest omdat op de vergunning geen sluitingstijd stond vermeld, tekende minister Lili Beke-Martinez van Volksgezondheid, Sociale Zaken en Sport op diezelfde zaterdag een vergunning die het 'koffiehuis' voorlopig zes maanden toestemming geeft om door de week tot en met 3 uur en in het weekeinde tot 5 uur 's morgen open te blijven. De bewindsvrouwe tekende de vergunning als minister-president ad interim in afwezigheid van premier Henny Eman, vice-premier Glenbert Croes en degene die daarna leiding geeft aan het kabinet, minister Watty Vos van Justitie.

Formeel is Beke dan bevoegd om als minister van Volksgezondheid een koffiehuis-/restaurantvergunning en als minister-president a.i. een vergunning betreffende sluitingstijden af te geven. Dat de bewindsvrouwe dat deed binnen één etmaal nadat de politie de deuren van de bar had moeten sluiten en dat zij dus nauwelijks de tijd heeft kunnen nemen om advies van de betrokken instanties in te winnen, doet daar eigenlijk niets aan af.

Ook dat minister Beke familie is van de The Cellar-eigenaar mag er niets mee te maken hebben. Op een klein eiland als Aruba is men al snel familie of vrienden van elkaar. Dat geldt ook voor bar-eigenaren en ministers. Pas als dit een rol gaat spelen bij het voortrekken van de één ten opzichte van de ander, is dit een kwalijke zaak. Want dàt is vriendjespolitiek. Doordat de politie in de nacht van vrijdag op zaterdag ook een andere horeca-gelegenheid, Whiskey, moest sluiten omdat deze een vergunning heeft tot 3 uur 's morgens, dringt al snel de vergelijking tussen die twee op. Want in een rechtsstaat geldt: gelijke monniken, gelijke kappen. Maar waarschijnlijk was de eigenaar van Whiskey niet zo slim om zaterdag al contact op te nemen met de minister-president a.i.

Waar minister Beke uiteindelijk wèl op aangesproken kan worden is haar politieke onhandigheid. Nog geen twee weken geleden nam een statenmeerderheid een motie aan die de regering onder andere de opdracht geeft om serieus na te gaan of vroegere sluitingstijden voor uitgaansgelegenheden een positief effect hebben op het tegengaan van de alsmaar toenemende criminaliteit op het eiland. Niet dat er een aangetoond causaal verband bestaat tussen late sluitingsuren en criminaliteit, maar de bewindsvrouwe had op z'n minst het signaal van de Staten moeten begrijpen. Nu riskeert zij politiek de schietschijf te worden van oppositie èn coalitie.

Om problemen te voorkomen

Bij bouw ervaren bedrijf inschakelen

ORANJESTAD — Het is raadzaam om bij het bouwen van woningen en andere gebouwen een ervaren bedrijf of bureau, met de benodigde kennis, in te schakelen voor het coördineren van het project. Zo valt te lezen in een communiqué van Associated Engineers and Planners nv.

Het is al meerdere malen voorgekomen dat zelfs de regering, maar voornamelijk projectontwikkelaars, personen en particuliere bedrijven denken dat zij de bouwwerkzaamheden zelf kunnen afhandelen. Later zien ze zich geplaatst voor problemen die meer tijd en op langere termijn meer geld kosten.

Gezien de nieuwe ontwikkeling ten aanzien van de grootscheepse woningbouw voor de komende jaren, geeft het communiqué de waarschuwing aan instanties en personen om goed rekening te houden met de adviezen van de coördinatie-bureaus in de bouw. Deze bureaus controleren ondermeer de bouwwerkzaamheden van begin tot einde en inspecteren en keuren het gebouw in de eindfase.

In het communiqué wordt gerefereerd naar de verklaring van de directeur van Dienst Openbare Werken dat er geen vertraging meer bestaat in het afgeven van bouwvergunningen. Verder werden ook de oorzaken voor vertraging genoemd; deze is onder andere te wijten aan het onbenul van personen en bedrijven die gaan bouwen.

Arubaanse schakers naar internationaal toernooi

ORANJESTAD — Eind deze maand gaan vier spelers van Schaakvereniging Aruba naar het internationaal schaaktoernooi te Monaco. De vier spelers zijn: José Pesqueira, Octavio Croes, Rigo Tromp en John da Silva.

Deze spelers spelen momenteel een trainingstoernooi. Na 5 partijen te hebben gespeeld is de stand als volgt: José Pesqueria 4 punten (4 gewonnen, 1 verloren), Octavio Croes 3 1/2 punten (3 gewonnen, 1 remise, 1 verloren), Rigo Tromp 1 punt (0 gewonnen, 2 remises, 2 verloren, 1 uitgesteld), John da Silva 1/2 punt (0 gewonnen, 1 remise, 3 verloren, 1 uitgesteld. Donderdag aanstaande wordt om 20.00 uur de laatste ronde gespeeld in Centro di Bario Dakota.

De overige spelers van de schaakvereniging spelen een open kampioenschap (Zwitsers) over 7 ronden. In dit kampioenschap hadden Willem Jacobusse en Leonardo Carter tegen elkaar moeten spelen om de leidende positie te betwisten. Carter kwam niet opdagen en verloor op default. Ook Piet Buik[illegible] won op default van Robert Pieters die verstek liet gaan.

Chucho Croes heeft na veel inspanning de volle punt behaald tegen Henri Cozijn. Igor Kappel is er ook in geslaagd om van Maurits Dijkhoff te winnen. Nelson Lozano heeft in Alvin Howell zijn meerdere moeten erkennen en Jo Esser had weinig moeite om, van Wolseley Pandt te winnen. In dit toernooi heeft Jacobusse de leiding met 4 punten, gevolgd door Chucho Croes met 3 punten. De 5e ronde wordt aanstaande donderdag om 20.00 uur in Centro di Bario Dakota gespeeld.

Aruba tennis bond

Laatste dag inschrijving kampioenschap

ORANJESTAD — De wedstrijdcommissie van de Aruba Lawn Tennis Bond deelt mee dat vrijdag 24 november de laatste dag is voor inschrijving voor de naderende Clubkampioenschappen.

Ingeschreven worden kan tot en met donderdag bij het Marlboro Tennis Park en tot en met vrijdag bij Servistar.

Enkele teams hebben zich al officieel ingeschreven en verschillende topspelers hebben een eigen team gevormd. Dit zijn Eddie Ras, Clifton Wong, Kenneth Ponson en Theron Swaen zodat we kunnen rekenen op een sterk toernooi bij de A/B-klasse. In de C-klasse komen namen voor als Eagle en Friends, La Cabana, Radisson en Meiveld met jonge, nieuwe en enthousiaste spelers.

Op maandag 27 november vindt om 20.00 uur in het Marlboro Tennis Park een Captain's Meeting plaats waarbij alle regels zullen worden besproken. Dinsdag om 18.00 uur zijn de schedules klaar en beginnen de eerste wedstrijden in de C-klasse. De A/B-klasse begint op woensdag 29 november. Nadere informatie is verkrijgbaar bij wedstrijdleider Adelaide Ponson (tel.74067/22485).

Eindelijk datum voor 10 mijl-loop

ORANJESTAD — Na twee keer uitgesteld te worden is het dan toch zo ver: de 10 mijl-loop, georganiseerd door Buro Sport van de marinierkazerne, vindt definitief op zondag 3 december plaats.

De wedstrijd start om 06.30 uur op de weg van Kibaima naar Tanki Flip, ter hoogte van Santa Cruz. De finish is bij het Marine Verlofcentrum te Eagle Beach. De klassen waarin men kan uitkomen zijn: junioren, dames, open klasse, sub-masters en veteranen.

Naast de bekers in de verschillende klassen, beschikbaar gesteld door de Vereniging Belangen Militairen en de LKV, zijn er nog een aantal prijzen van de sponsors te winnen: KLM, Amsterdam Manor, Sport Caribe, The Plaza Café, Eetcafé The Paddock, Tamarijn Beach Hotel en Aqua Aruba. De prijzen van de sponsors worden verdeeld onder de diverse klassen. Iedere nummer 1 in een klasse krijgt behalve een beker een gesponsorde prijs. De KLM-prijs - een retourticket Aruba-Amsterdam - wordt verloot onder deelnemers die het gehele parcours uitgelopen hebben.

Deelnemers kunnen zich inschrijven bij Idefre (tel.25877/24987) of Buro Sport van de marinierskazerne (tel.43111 toestel 125). De uiterste inschrijfdatum is 30 november. Voor het inschrijfgeld van tien florin krijgen de deelnemers een t-shirt, drinken onderweg en bij de finish broodjes, fruit en weer enige dorstlessers.

Andin Bikker beëdigd als advocaat

ORANJESTAD — Voor het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba werd Andin Cesar Bikker beëdigd als advocaat. Bikker die kandidaat-notaris is gaat op het kantoor van zijn vader Andresito Bikker werken.

Bikker behaalde in 1993 aan de Vrije Universiteit van Amsterdam zijn titel in notarieel recht en in 1995 Nederlands recht.

Lot bij aankoop kinderboek

ORANJESTAD — De vereniging van Arubaanse boekhandels (ABSSA) organiseert ook dit jaar een boekenverkoop-campagne in het kader van het Kinderboek- en Filmfestival. De campagne houdt in dat ieder kind dat een kinderboek koopt een loterijcoupon ontvangt waarmee aantrekkelijke prijzen te winnen zijn. De laatste dag voor deze campagne is donderdag 7 december. De sluiting vindt plaats tijdens een gezellige middag voor de kinderen in de activiteitenzaal van de nationale bibliotheek te Oranjestad.

ELMAR geautomatiseerd

■ *ORANJESTAD — Vorige week bestond Electriciteit Maatschappij Aruba (Elmar) 45 jaar. Trots maakte de directie van het nutsbedrijf bekend dat het nu haast volledig is geautomatiseerd. Automatisering en computergestuurde handelingen zijn noodzakelijk om met de tijd en de internationale ontwikkelingen mee te gaan, maar ook om menskracht te kunnen sparen en in een andere, arbeidsintensievere afdeling van Elmar, in te zetten. De afzet van Elmar is de laatste jaren flink gegroeid; in het afgelopen jaar leverde het bedrijf ruim 11 procent meer electriciteit. Een en ander wordt via computers beheerst en gestuurd door Elmar-medewerker Bert Lampe; want hoeveel computers er ook zijn, mensen blijven altijd nodig.*

Installatie bij O'Hara groep

■ *ORANJESTAD — Bij de Kimball O'Hara padvindersgroep werden een aantal leden geïnstalleerd. Melitza Maduro en Brigitte Geerman kregen het derde klas insigne, terwijl Ben Broekman geïnstalleerd werd tot vaandrig. Mireille de Miranda kon wegens ziekte haar derde klas insigne niet in ontvangst nemen. Voorts werd de tweede ster overhandigd aan Sulaika Bareño en is Ruxandra Wever de grijszus van Kimball O'Hara-groep geworden.*

Opnieuw uitstel proces Krenz

BERLIJN — Het proc tegen de voormalige Oo duitse partijchef en re ringsleider Egon Krenz opnieuw uitgesteld. D openbare aanklager w het proces om technisch redenen pas donderd starten, omdat hij tw rechters achter de ha wil hebben die bij ziek van een rechter kunn invallen.

Het proces tegen Krenz vijf andere leden van h voormalige Oostduitse Po bureau was vorige week verdaagd. De rechter die h proces voorzat, is wegens v meende partijdigheid uit d zaak verwijderd.

De zes verdachten sta terecht voor het doodschiet van vluchtelingen bij de grens tussen de twee Duit slanden. Tegen de zes zijn 4 aanklachten ingediend va ... tot moord. Alle aanklacht hebben betrekking op bu gers, die via de Berlijn muur of op andere plaat de Duits-Duitse grens p beerden over te steken.

AGENDA

Politie: 110
Brandweer: 110
Taxicentrale: 8845
Hospitaal: 114
Bejaardentehuis: 8350
WEB nv: 115
Telbo/Landsradio: 7000
Informatie: 119
Storing: 120
Aanname telegram: 121
Aids!ijn (ma.+di. 19.00-20.00 uur): 7055

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

POSTKANTOOR
(openingstijden)
zegelverkoop:
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
geldloket:
(postwissels, Postspaarbank, Sigu-cheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardin Tropical (Shopping Center La Terraza).

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak,
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Jorna).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00 15.00-17.00 uur.

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd kerkdienst: **zo.** om 18.00 uur - Kaya Meimei 36.

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15 tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

TV-11 (kanaal 11)

DINSDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 G.I. Joe; 18.30 Pink Panther; 19.00 Fresh Prince of Bell-Air; 19.30 Informador; 11; 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevcec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Journal; 24.00 Sluiting

Centrum voor diabetici een 'must'

Overheid is zich bewust van toename aantal patiënten

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege werkt in samenwerking met de dienst Gezondheidszorg aan een gestructureerde aanpak van de problemen waarmee suikerziekte-patiënten worden geconfronteerd. Dat was de boodschap van gedeputeerde Jopi Abraham die afgelopen zondag een informatieve ochtend voor diabetici opende.

In het prieeltje van Cas di Sosiego werd tevens de 'Internationale Dag vam Diabetici' gevierd. Een activiteit van de Sosiedat Boneriano di Diabetiko (Sobodi).

In zijn korte toespraak zei Abraham dat de overheid van Bonaire zich terdege bewust was van het huidige aantal diabetici. De gedeputeerde bevestigde ook, dat het aantal op Bonaire en in de wereld steeds toenam. De kale cijfers drukken ons met de neus op de feiten. Dan pas realiseren we hoeveel mensen er eigenlijk lijden aan suikerziekte, zei Abraham.

Volgens de gedeputeerde ligt het in de bedoeling van de overheid dat er meer informatie wordt verschaft en begeleiding wordt gegeven, wanneer de ziekte zich bij de patiënt openbaart. In dat kader heeft de overheid al een employee in de gelegenheid gesteld een cursus in het buitenland te volgen.

Gedeputeerde Abraham stond ook stil bij de hoge kosten die de ziekte met zich mee bracht. De beperking aan uitgaven die de overheid zich noodgedwongen heeft opgelegd, zijn er in eerste instantie de oorzaak van dat op Bonaire geen centrum voor diabetici gerealiseerd kan worden, zoals dat in buitenland vaak wel het geval is. In dat centrum kunnen diabetici behandeld worden door spcialisten, diëtisten, en in suikerziekte gespecialiseerd verplegend personeel. Hoewel een dergelijk centrum niet op korte termijn gerealiseerd zal kunnen worden, benadrukte Abraham wel, dat de wil en de wens daartoe wel bij het Bestuurscollege leeft.

Gedeputeerde Abraham merkte in zijn toespraak ook op, dat de overheid in haar beleidsprogramma en in het verlengde daarvan de Gezondheidszorg alle aandacht heeft voor de te bieden preventieve hulp.

Hij noemde daarom ook de slagzin 'Bida ta dushi, kwida bo suku' die Sobodi voor het jaar van de diabetici gebruikte volkomen op zijn plaats. Dat geldt evenwel niet alleen voor lijders aan suikerziekte, maar voor ons allemaal. Wie een fijn leven wil leiden, moet zoetigheden laten staan, aldus het advies van gedeputeerde Abraham.

Ten slotte stak gedeputeerde Abraham de diabetici nog een hart onder de riem. "Als een diabeticus zijn ziekte heeft geaccepteerd en hij gebruikt dat als een kompas om verder gezond te blijven, dat weet hij met zijn harde ervaring alle negatieve zaken positief te maken."

Voldoet aan gemaakte afspraken

Harbour Village Marine is eind december gereed

KRALENDIJK — Vanaf de tijd dat Harbour Village resort het management van da Bonaireaanse Werf- en Jachthaven heeft overgenomen, is met man en macht gewerkt aan de renovatie, de verbetering, het aanzien van de nieuwe opzet van de in 1968 als Nederlands ontwikkelingsproject gestarte jachthaven. Het heeft bijna 25 jaar geduurd, voor de verwaarloosde jachthaven een integraal deel ging vormen van het fraaie 5-sterren Harbour Village resort. HBV-director Raumundo Saleh en project-manager Frank Gonzales gaven opening van zaken de 'Bar & Grill Captain Wooks' dat een onderdeel is van de nieuwe opzet.

Misschien het minst belangrijke, maar zeker wel het meest opvallende onderdeel van de vernieuwde jachthaven is de bijna 20 meter hoge toren die aan de rand van de jachthaven wordt opgetrokken. Raymundo Saleh waarschuwt overigens als van te voren: dit is geen vuurtoren en ook geen baken. De toren is voornamelijk bedoeld als blikvanger en decoratieve versiering voor de Bonaireaanse jachthaven.

Saleh vergelijkt het met de obilisken in het verleden, die de binnenvarende jachten de weg wezen. Schilderachtig zijn de afgemeerde vissersbootjes in de schaduw van deze toren. Daarmee lijkt een langdurig probleem - waar vrijwel alle bestuurscolleges mee te kampen hadden - opgelost. De jachthaven was immers door Nederland bedoeld als haven voor de vissers, zo leefde en leeft waarschijnlijk nog het Bonaireaanse idee. De privatisering van de jachthaven onder BYH (Bonaire Yacht Harbour) was het sein voor het vertrek van de Bonaireaanse vissers.

Harbour Village Resort heeft dat nu opgelost, door met de eigenaren van de vissersboten een contract af te sluiten, waardoor de lokale bevolking ook het voordeel van de jachthaven en de daar aangebrachte facilities heaft. overigens erkent Saleh, dat een groot aantal van de faciliteits - die gebruikelijk zijn in buitenlandse jachthavens - op Bonaire nog gerealiseerd moeten worden. Eén daarvan is onder andere de nieuwe scheepslift. Die is er nog wel, maar valt van ellende, roest en structureel gebrek aan onderhoud uit elkaar.
?

SPECIALE ATMOSFEER

Volgens Raymundo Saleh wil het Harbour Village de speciale sfeer die er heerst in het resort ook overbrengen op de jachthaven. Die vormt wel een onderdeel van het resort, maar de afmerende zeilers behoeven niet altijd ook de gasten te zijn van het resort. De bedoeling van de nieuwe opzet van de jachthaven is dus om een 'link' te leggen tussen resort en jachthaven. Daarin lijkt het management wel te slagen. Niet alleen gezien de verfraaiing van de jachthaven - zoals het bouwen van goed afgewerkte kademuren, het aanleggen van wandelpaden langs de jachthaven - maar ook door de aantrekkelijke 'landscaping' die vanuit het resort wordt doorgeleid naar het jachthavencomplex.

Een fraai uitzicht en een ontmoetingsplaats voor zeilende gasten, hotelgasten en lokale bevolking is de enigszins - en dat wil wat zeggen voor het 5 sterren hotel - inconventionele aanpak van de 'Bar & Grill Captain Wooks'. De inrichting bevat een kunstmatige overloop van het hooggelegen zwembad naar een lager gebouwd kleiner bad aan de bar waar gedronken kan worden of wat snacks gegeten kunnen worden.

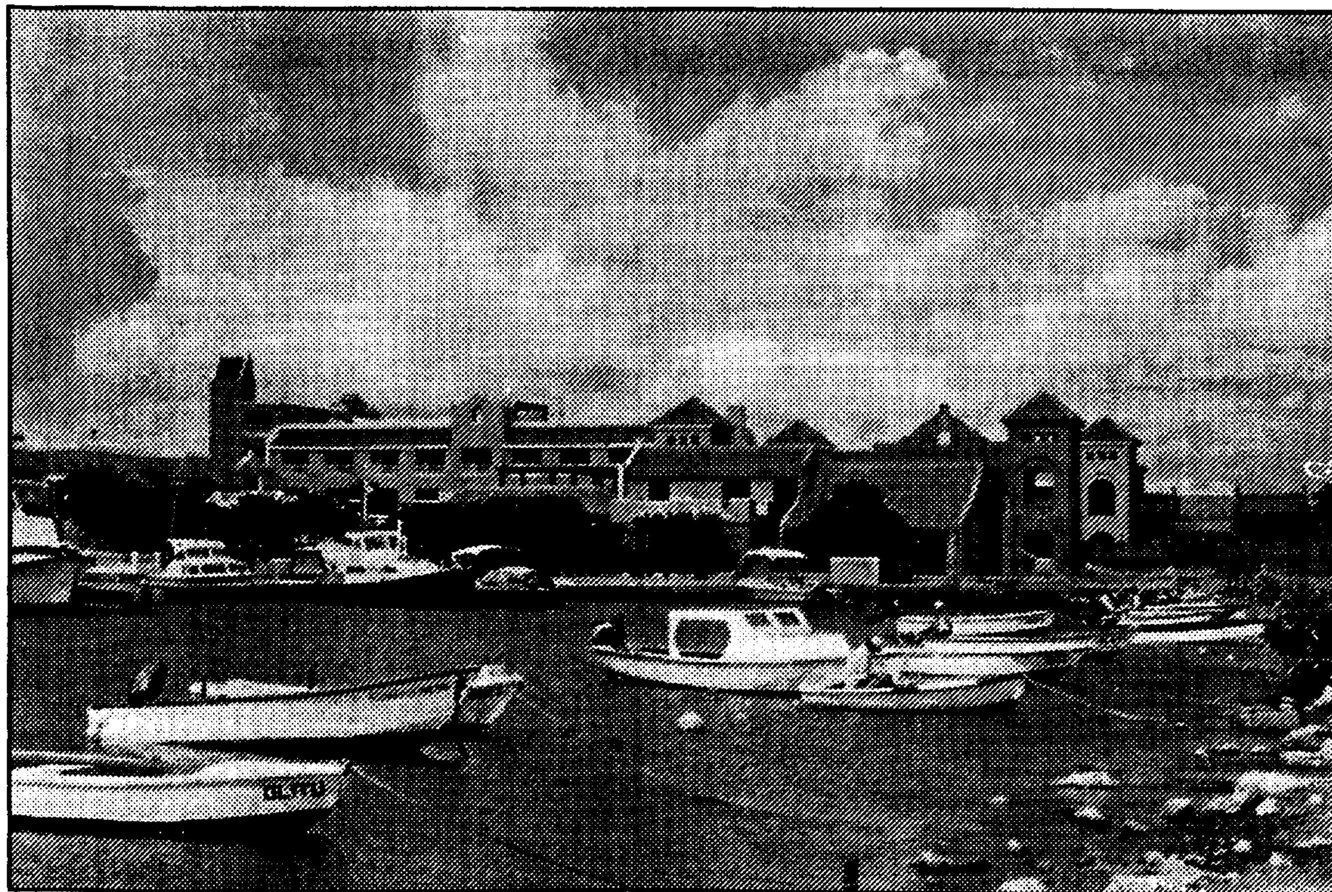
Sedert de studie die in januari 1968 werd gemaakt over de economische mogelijkheden die een eventuele jachthaven van Bonaire zou kunnen bieden, werd er uitgegaan van een gemiddelde van 50 tot 60 afmerende jachten. Doel was om via de jachthaven het toerisme van Bonaire een aanzienlijke injectie te geven. Al in het begin werd echter aanbevolen dat de jachthaven een minimale capaciteit moest hebben voor een honderdtal jachten om een economische bedrijfsvoering mogelijk te maken.

De jachthaven die ten slotte werd gebouwd, bleek aanzienlijk kleiner en nu 27 jaar later is het pas goed duidelijk, hoe belangrijk de jachthaven van Bonaire voor het toerisme kan zijn.

Plannen die (officieel) nog niet bestaan wijzen er op dat de expansiedrift van het Harbour Village Resort toch in de richting gaat van de nutteloze soms modderig estuarium, soms zanderige woestijnstormen veroorzakende saliña die zich van de jachthaven uitstrekt tot aan Antriol. Het wordt niet echt duidelijk naar voren gebracht, maar de verheven blikken die spreken van een jachthaven die wordt doorgetrokken, spreken boekdelen.

Zoals bekend heeft het management al aan 2 bestuurscolleges uitspraken gevraagd over de mogelijkheid tot expansie. Die vraag is nu het breekpunt van de investering van het Harbour Village Resort. Het wordt niet uitgesproken, maar het is duidelijk dat de investeerder vol ongeduld wacht op een antwoord van het Bestuurscollege op zijn plannen tot verdere investering.

De jachthaven is voor een groot deel klaar. Harbour Village Marina wil nu de omgeving aanpassen aan het complex dat rond de jachthaven is gebouwd. De investeerder heeft bewezen de eerder voorgestelde plannen tot in de essentie uit te voeren. De investeerder erkent ook de verkregen steun en medewerking van bevolking en instanties op Bonaire. Het wachten is nu op de 'finishing touch'.

■ *KRALENDIJK — De toren in de jachthaven nadert zijn voltooiing. Niet bedoeld als baken of vuurtoren, maar louter uit decoratief oogpunt en onderdeel van de totale verfraaiing van de lang verwaarloosde jachthaven. Aan de voet van de toren de Bonaireaanse vissersvloot die contractueel gebruik mag maken van de oostzijde van jachthaven*

■ *KRALENDIJK — Het afgelopen jaar bijgebouwde gedeelte van het Harbour Village resort, bestaat (op de achtergrond) uit de gebouwen waar de Spa & Sport faciliteiten zijn ondergebracht. Op de voorgrond de nieuwe bar en grill en de faciliteiten voor de zeilende gasten.*

Vergadering over regeerprogramma uitgesteld

KRALENDIJK — Maandagmorgen heeft gezaghebber mr. Frits Goedgedrag als voorzitter de Eilandsraad de behandeling van het bestuursporgramma 1995-1999 voor onbepaalde tijd uitgesteld. Het bestuursprogramma zou overigens al eerder behandeld worden, maar toen wilden de oppositiepartijen over wat meer tijd beschikken het programma te bestuderen. Opnieuw hebben ze dus niet de moeite genomen om zich te verdiepen in de materie, concludeerde gedeputeerde Abraham.

Het uitstel was op verzoek van de UPB fraktieleider Hubert Martis die voorstelde om het bestuursprogramma in de afdelingsvergadering te behandelen. Naar de Amigoe begreep, was dat niet geheel naar de zin van gedeputeerde Jopi Abraham, die betreurde dat daarom niet gevraagd werd op het moment (25 oktober - HL) dat het bestuursprogramma overhandigd werd aan de leden van de Eilandsraad.

Onmiddellijk nadat gezaghebber Goedgedrag gisterochtend om even na half acht de raadsvergadering opende kwam de UPB-er Martis met zijn voorstel. Hij zei dat in de afdelingsvergadering gerichter gediscussieerd kon worden en dat zou naar zijn mening een voordeel zijn voor de openbare vergadering. De fraktieleider van de Paboso Norwin Willem ondersteunde het voorstel van Martis. Fraktieleider Arthur Domacasse van de PDB zei geen problemen te hebben met het voorstel om het programma in interne kring te behandelen.

Gedeputeerde Jopi Abraham zei namens het Bestuurscollege evenmin een probleem te hebben, maar hij betreurde wel dat nu de vergadering van de eilandsraad uitgesteld moest worden, omdat de oppositiepartijen zich onvoldoende voorbereid hadden op de materie. Voorzitter Goedgedrag ten slotte schorste de vergadering voor onbepaalde tijd.

Toeristische beroepenmarkt

KRALENDIJK — In het kader van de Toerismemaand 1995, dat als thema 'Tourism and Culture' heeft, vindt woensdagochtend 22 november, in het gebouw van de S.G.B., de tweede Toeristische Beroepenmarkt plaats. De beroepenmarkt, die in nauwe samenwerking tussen S.G.B. en T.C.B. georganiseerd wordt, is gericht op de eindexamen leerlingen van alle richtingen van het S.G.B.

De bedoeling is om meer inzicht te geven in de grote verscheidenheid en mogelijkheden die er bestaan in het toeristische banenspectrum. Ook zal er stil worden gestaan bij het belang van toerisme voor het eiland Bonaire. Daarnaast zal er ook aandacht besteed worden aan de benodigde scholing voor de verschillende beroepen en de opleidingen die er op dit gebied zijn.

De beroepenmarkt begint om 7.30 uur in de aula van het S.G.B.-gebouw met een aantal korte toespraken van R. Pourier (S.G.B.), E. de Gruijl-Beukenboom (B.T.T.C/T.C.B.) en gedeputeerde J.A. Abrahams. Vervolgens zal er in een aantal leslokalen bedrijfspresentaties gegeven worden.

Jong Colombia faalt, Sithoc plaatst zich

WILLEMSTAD — Jong Colombia's coup naar de top van de eerste divisie ranglijst is gefaald. Tegen Sithoc kwam het gisteravond niet verder dan een 1-1 gelijkspel waardoor de laatste kans om koploper Undeba in aantal winstpunten te evenaren voorbij is gegaan. Voor Sithoc was de puntendeling wel belangrijk omdat het zich nu definitief geplaatst heeft voor de eindronde. Concurrent Jong Holland speelde namelijk eveneens gelijk tegen Centro Hubenil Mahuma.

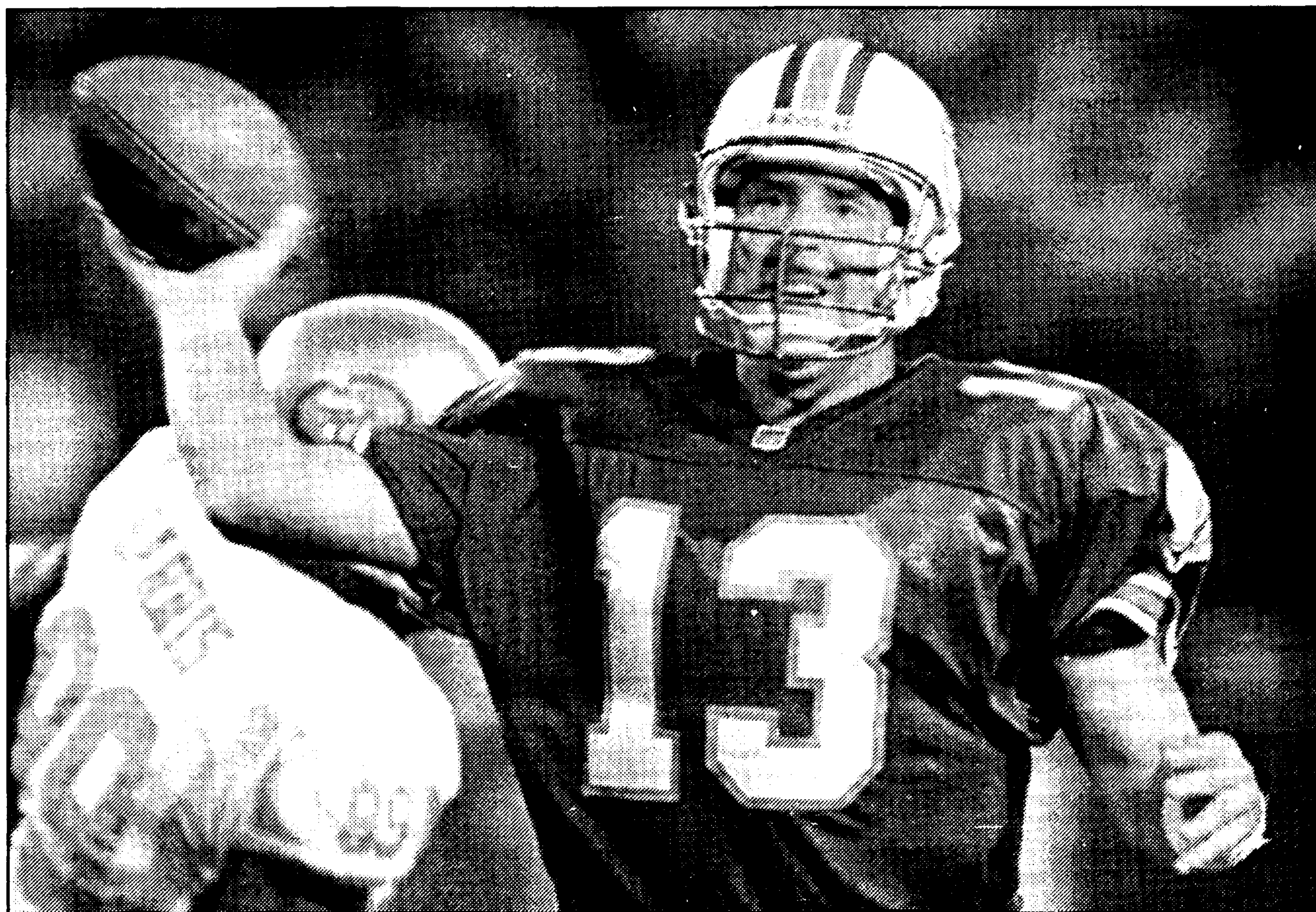
Jong Colombia en Jong Holland speelden gisteravond hun laatste wedstrijd van de voorronden. Voor Jong Colombia, dat momenteel de tweede plaats stevig in handen heeft, volgen nog de wedstrijden in de eindronde maar voor Jong Holland het gisteravond de laatste wedstrijd van het seizoen.

Het treffen tussen Sithoc en Jong Colombia (2-0 overwinning voor de Boca Samiploeg in de eerste ronde) had een zeer boeiend verloop in de eerste helft waarin de Collegialen op voorsprong kwamen. Het doelpunt werd in de 27ste minuut door Angelo Evertsz gemaakt. Jong Colombia kwam pas acht minuten voor het einde langszij ondanks constante, goed georganiseerde pogingen. Wensley Martina tekende voor de gelijkmaker. Hij knalde in nadat keeper Hensley Ignacio, overigens op keurige wijze, een kanonschot van Siegfried Carmelia met de vuisten uit zijn doel had gehouden. Het schot van Martina dat direct daarop volgde, was hem te machtig.

Jong Colombia veroverde met het gelijkspel zijn 25ste winstpunt wat goed is voor de tweede plaats op de ranglijst achter Undeba dat de lijst aanvoert met 27 punten en bovendien met nog een wedstrijd te spelen. Sithoc bezet met 20 punten de vierde plaats. In theorie kan het nog opklimmen naar de derde positie. Daarvoor moet het zijn laatste wedstrijd in winst omzetten en moet Centro Dominguito dat momenteel 22 punten heeft, zijn beide uitstaande partijen verliezen. Voor vanavond staan ook twee wedstrijden op het programma: Undeba komt uit tegen SUBT terwijl Centro Dominguito het tegen Victory Boys zal opnemen.

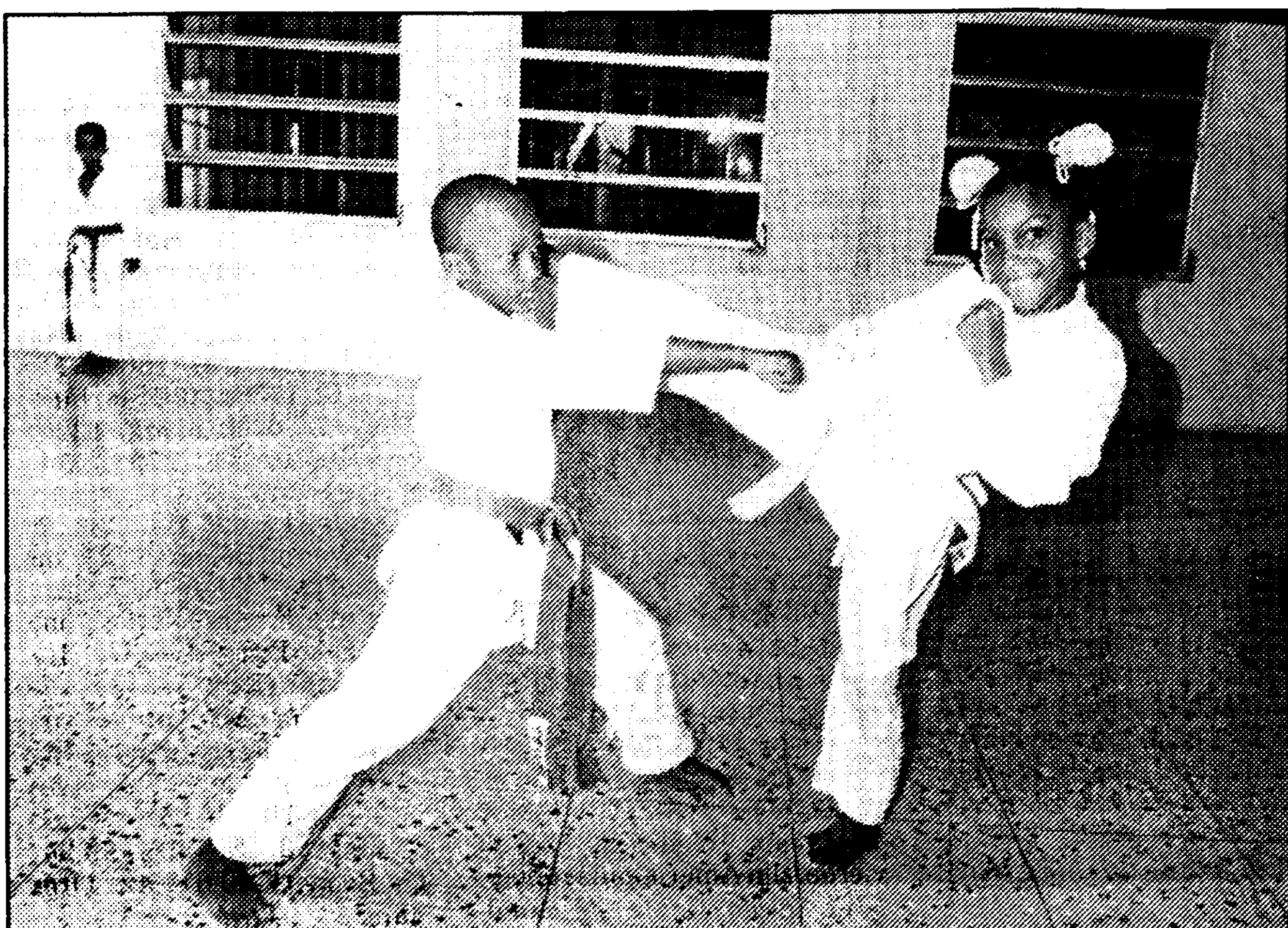
In de tweede divisie werden gisteravond overwinningen behaald door Estudiantes en Streanan Uni. Estudiantes had geen enkele moeite met nummer laatst Hubentut Westpunt (3-0), maar Streanan Uni moest een zware strijd leveren tegen De Koning om beslag te leggen op de volle winst.

Dan Marino vestigt nieuw record

■ MIAMI - *Quaterback Dan Marino van de Miami Dolphins heeft maandag een record geëvenaard in de NFL met zijn 341ste touchdown pass. Hij kon echter niet voorkomen dat de Dolphins een 44-20 nederlaag leden tegen de San Francisco 49ers.*

Kopa Panamerikano voor jeugd

■ WILLEMSTAD — *Kyokushinkai Buena Vista organiseert komende vrijdag en zaterdag het jeugdtoernooi om de Kopa Panamerikano. Morgen zullen de jonge karateka's uit de deelnemende landen op Curaçao aankomen. Die landen zijn Argentinië, Brazilië, Sto. Domingo, Haiti, Peru, Panama, Colombia en Costa Rica. De Curaçaose club viert met dit toernooi tevens haar vijfde lustrum. Aanvang van het toernooi is vrijdag om 17.00 (tot 22.00 uur). Zaterdag wordt begonnen om 11 uur. De entree is vijf gulden voor volwassenen en voor kinderen 2,50 gulden.*

Softbal

Excellerend Blue Angels trekt stand play off gelijk

WILLEMSTAD — Pichingolo heeft geen passend vervolg weten te geven aan zijn overwinning in de eerste wedstrijd van de best of seven play-off. Tegen een excellerende Blue Angels-werpster Solange van Gurp delfden de veelvoudige Curaçaose kampioenen gisteravond roemloos het onderspit met 2-4. De stand in de play-off is dus nu 1-1.

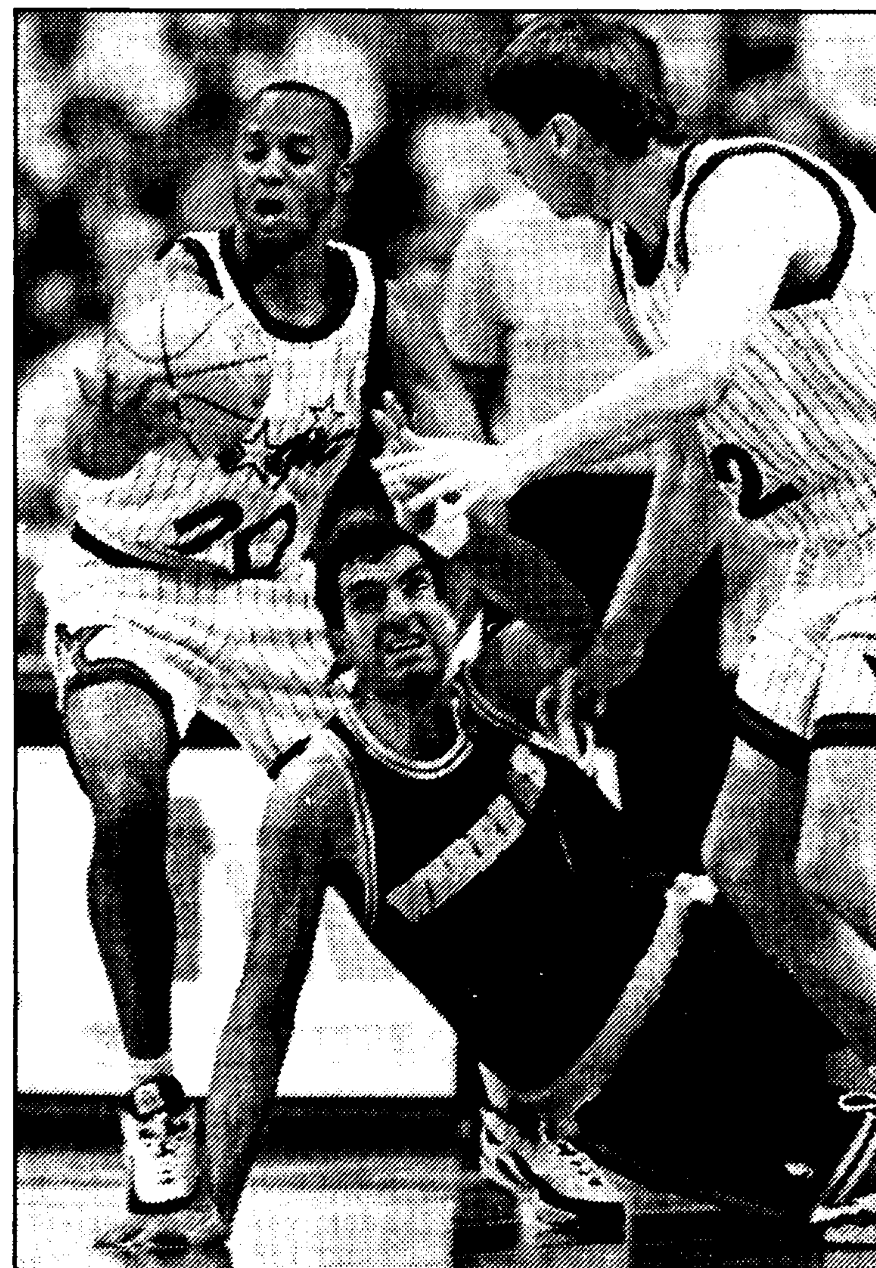
Ofschoon de score waarmee Pichingolo geklopt werd niet groot was, ging de zege toch op vrij overtuigende wijze naar Blue Angels. Degene die hiervoor zorgde, was Solange van Gurp die het anders zo slagvaardige Pichingolo-negental niet verder liet komen dan twee honkslagen. Bij Pichingolo was het pitcherswerk weer toevertrouwd aan Roselyn Kinburn die helemaal niet zo scherp was als in de eerste wedstrijd op zondag toen zij de alle zeven innings wierp.

Toch was het Pichingolo dat de score opende. In de derde inning kwam het aan de leiding met twee punten die gescoord werden op een honkslag van Jeanivien Sophia, een vrije loop en een aangooifout van Migarda Doran. In dezelfde inning echter wist Blue Angels de schade gedeeltelijk te herstellen. Werpster Solange van Gurp zorgde eigenhandig voor het eerste punt van haar team met een tweehonkslag waarop Shahaira Obispu die de slagbeurt met een honkslag had geopend, binnen liep. Het bleef voorlopig daarbij, maar Blue Angels had nog meer kruit te verschieten.

En dat gebeurde in de daaropvolgende slagbeurt. De eerste slagvrouw in deze inning bereikte het eerste honk op een fout van de shortstop. Ruthline Martina volgde met een tweehonkslag. Met twee loopsters in scoringspositie volgden twee rollers in het binnenveld waarop beiden scoorden en aldus de stand op 4-2 brachten. Hierin kwam geen verandering meer. In de vijfde inning alleen nog zag werpster Van Gurp zich geconfronteerd met een ietwat moeilijke situatie na twee vrije lopen, maar zij wist zich hieruit te redden. Het overwicht dat Van Gurp gisteravond op Pichingolo had, laat zich illustreren door het feit dat in vier van de zeven innings het minimale aantal Pichingolo-speelsters een slagbeurt kreeg.

De eindcijfers waren: 4-5-2 en 2-2-3. De serie wordt vanavond voortgezet waarna op donderdagavond weer wordt gespeeld. Alle wedstrijden vinden plaats in het Little League Ballpark te Suffisant.

Orlando Magic verslaat Warriors

■ ORLANDO - *De Orlando Magic hebben maandag in een NBA-ontmoeting tegen de Golden State Warriors een 101-95 overwinning behaald. Foto: center Rony Seikaly van de Magic gaat onderuit nadat guards Brian Shaw (links) en Joe Wolf van de Warriors hem de bal afhandig hebben gemaakt.*

NBA-UITSLAGEN

WASHINGTON - Resultaten van de wedstrijden van gisteren in de National Basketball Association met daaronder de standen:

Boston Celtics-Houston Rockets	95-98
Orlando Magic-Golden State Warriors	101-95
Utah Jazz-New Jersey Nets	105-79
Portland Trail Blazers-LA Clippers	113-94

AGENDA

DINSDAG

VOETBAL
(Federashon di Futbòl Kòrsou)
18.15 uur (tweede divisie) Vesta vs Porta Blanku;
20.15 uur (eerste divisie) Undeba vs SUBT - stadion Sentro Deportivo Kòrsou.
18.15 uur (tweede divisie) Charo Stars vs CD Barber;
20.15 uur (eerste divisie) Centro Dominguito vs Victory Boys - Stadion dr. Antoine Maduro (Kintjan).

SOFTBAL
(Curaçaose Softballbond)
dames play-off
AA-klasse
19.30 uur Pichingolo vs Blue Angels - Little League Ballpark (Suffisant).
(Deporte Intergubernamental)
semi-finale
21.00 uur KAE/Kodela vs FKP/CPA - Suvek Softballpark

BRIDGEN
(19.30 uur finale Amstel-handicap viertallentoernooi - kantine Amstel Brouwerij.

Barcelona aan kop

MADRID - FC Barcelona heeft Atletico Madrid afgelost als koploper in de *Primera Division*. De club van Johan Cruijff versloeg Albacete met 3-0, terwijl Atletico op de dertiende speeldag de eerste nederlaag leed in de derby tegen Real Madrid (0-1). Beide clubs hebben evenveel punten (30), maar Barcelona het betere doelsaldo.

"Het is natuurlijk prettig leider te zijn", zei Cruijff na de overwinning, "Maar ik zou het liever aan het einde van de competitie zijn." Overigens keek Cruijff voor de laatste keer vanaf de tribune toe. Zijn schorsing van vijf wedstrijden is voorwaardelijk teruggebracht tot drie.

Cruijff passeerde Popescu voor de wedstrijd tegen Albacete. Hagi nam diens plaats in. De Roemeen maakte na een kwartier het eerste doelpunt (1-0) en viel drie minuten voor de rust uit met een open wenkbrauwblessure, die gehecht werd met zes hechtingen. Popescu verving zijn landgenoot en maakte in de 62e minuut 2-0. Prosinieckí was vijf minuten voor het eind verantwoordelijk voor 3-0. Een minuut later zag de Kroaat voor de tweede keer geel dus rood.

HARD

Real Madrid-Atletico Madrid was een bikkelhard duel met elf gele kaarten, waarvan twee voor Camiñero van Atletico, die negen minuten na de rust het veld moest verlaten. Op dat moment leidde Real met 1-0 door een doelpunt van Raul, zijn vijfde in de competitie, na negen minuten. Het was één van de twee kansen die Real zich schiep. De tweede werd gemist door Zamorano, na vijf wedstrijden weer terug in de ploeg.

De Chileense spits werd na 75 minuten vervangen door Esnaider. Hij miste ritme na zijn blessure. Tegen Ajax zal Zamorano woensdag in de spits staan. "Ajax is de beste ploeg van de wereld", aldus Valdano na de zege. "Voor die wedstrijd heb ik alle basisspelers nodig." Tegen Atletico was middenvelder Redondo de beste man bij Real.

Voor Real is het duel tegen Ajax van cruciaal belang. De Spaanse kampioen wil ten koste van alles de koppeling aan Juventus in de kwartfinales mislopen. Daarvoor dient Real als eerste te eindigen in poule D van de *Champions League*, en daarvoor moet Real woensdagavond in Bernabeu van Ajax winnen.

Uitslagen

Barcelona-Albacete	3-0
Betis-Sociedad	3-1
Real-Atletico	1-0
Zaragoza-Sevilla	0-1
Bilbao-Deportivo	1-0
Compostela-Salamanca	0-0
Merida-Español	0-1
Vallecano-Gijon	2-0
Oviedo-Santander	2-1
Valladolid-Celta	1-1
Valencia-Tenerife	2-2

Stand aan kop

1 Barcelona	13-30
2 Atletico	13-30
3 Español	13-25
4 Compostela	13-23
5 Real	13-21
6 Betis	13-21
7 Valencia	13-21
8 Gijon	13-19

Hoe krijgt PSV Ronaldo scherp?

EINDHOVEN - Dick Advocaat irriteerde zich gisteren mateloos aan het gebrek aan trainingsijver van Ronaldo en deed hem een voorstel: "Als je geen zin hebt, ga je maar." Dus stond de Braziliaan een dag voor de Europese kraker tegen Werder Bremen, een kwartiertje eerder onder de douche dan zijn ploeggenoten.

Het was voor het eerst dat Advocaat zijn 19-jarige topschutter wegstuurde, hoewel dat werkwoord voor discussie vatbaar is. Immers: Ronaldo ging in op een suggestie van zijn trainer. Een oeroude trainerstruc om de vedette 'scherp' te krijgen, was de veronderstelling? "Nee", zei advocaat. "Ik vond het niet vermakelijk, hij irriteerde me. Dinsdag mag ook niemand verzaken."

Feit is dat de trainer zijn stervoetballer ook in de aanloop naar de wedstrijd tegen Mypa in de eerste ronde aanpakte. Toen wisselde hij Ronaldo een paar dagen eerder omdat de spits nogal bijdehand deed over een gewonnen weddenschap (twee doelpunten) tegen Heerenveen.

Ronaldo vond het blijkbaar tijd voor een luie training. Het najaarszonnetje kietelde in de nek. Afgelopen zaterdag nestelde hij zich door drie doelpunten tegen De Graafschap op de eerste plaats van de topscorerslijst. Of hij wel vaker dergelijk gedrag vertoont? Advocaat: "Nou, hij is in geder geval geen trainingsdier." Ronaldo is ook niet de eerste die boete moet doen. "Ik heb Wouters ook wel eens weggestuurd." Vandaag vormt Ronaldo gewoon het aanvalskoppel met Nilis".

Op spelmaker Jonk na is iedereen bij PSV fit. Jonk liep in het duel met de Graafschap een kuit- en buikspierblessure op. Met name die laatste kwetsuur hindert hem. Mogelijk blijkt pas tijdens de warming up of hij kan meedoen, maar de kans dat hij de wedstrijd mist, lijkt klein. Gisteren trainde Jonk zonder explosiviteit.

De voormalige speler van Ajax en Inter is zich terdege bewust dat Werder Bremen juist door de matige resultaten in de competitie gevaarlijk kan zijn. Hij beleefde het zelf bij Inter, waarmee het slecht ging in de *Serie A*, maar dat wel de UEFA-beker won mede door een doelpunt van Jonk in de finale tegen Salzburg. "Als het niet lukt in de competitie, ga je juist andere doelen nastreven".

Trainersbestaan steeds minder zeker

DEN HAAG - Meer dan ooit lijkt een trainersfunctie in het betaalde voetbal op een gevaarlijk kansspel. Maandag werden opnieuw twee professionele oefenmeesters op straat gezet.

Ronald Spelbos (Vitesse) en Issy ten Donkelaar (FC Twente) moesten weg onder druk van de slechte resultaten en de publieke opinie. Dat brengt het aantal tussentijds vertrokken trainers dit seizoen al weer op zeven. De competitie is amper drie maanden aan de gang. Vorig seizoen dienden in totaal dertien hoofdtrainers hun contract niet uit.

Willem van Hanegem zette het carrousel ruim anderhalve maand geleden in beweging. Hij werd op 2 oktober ontslagen bij Feyenoord. Nadien zwaaiden ook Frans Körver (De Graafschap), Jan Reker (MVV), Lex Schoenmaker (Dordrecht'90) en Cees van Kooten (NEC) vroegtijdig af. Maandag voegden Ten Donkelaar en Spelbos zich noodgedwongen bij het groeiende leger van afvalligen.

De clubleiding van Vitesse kwam na ampel beraad tot de conclusie dat er geen basis meer is voor verdere samenwerking met Spelbos. "Tussen spelers en trainer is een zodanige vertrouwensbreuk ontstaan, dat er nog nauwelijks uitzicht bestaat op een verbetering van de sportieve resultaten op korte termijn", stelde het bestuur in een officiële persverklaring.

Assistent-trainer Fred Rutten neemt voorlopig de honneurs waar bij FC Twente waar. Issy ten Donkelaar (54) stapte op wegens de slechte resultaten van FC Twente. Een groot deel van het publiek en van de spelersgroep was op hem uitgekeken.

Kunstrijder Grinkov (28) overleden

LAKE PLACID - De Russische kunstrijder Sergei Grinkov is maandag op 28-jarige leeftijd overleden. Grinkov werd tijdens een training in Lake Placid (VSt) getroffen door een hartstilstand.

Grinkov viel op het ijs toen hij zijn partner en echtgenote Ekaterina Gordejeva wilde optillen. Reanimatie mocht niet meer baten. Het paar werd in 1988 (Calgary) en 1994 (Lillehammer) Olympisch kampioen. Vier Europese- en twee wereldtitels stonden al op hun erelijst. Vorig jaar kozen de Russen voor de professionele ijsrevue, 'stars on ice'.

In het amfi-theater in Hamar behaalden Grinkov/Gordejeva in februari 1994 hun laatste internationale succes. Zij namen de Olympische titel over van hun landgenoten Misjkoetenok/Dmitrijev, die in 1992 in Albertville het beste in de smaak van de juryleden waren gevallen.

Voetballer breekt neus liefdesrivaal

MANCHESTER - Nick Butt van *Premier League*-club Manchester United dient zich begin volgend jaar bij de rechtbank te verantwoorden. De 20-jarige jeugdinternational sloeg maandag bij een restaurant een vroeger vriendje van zijn vriendin een gebroken neus.

Butt lijkt een agressief kereltje, want ook op het voetbalveld weet hij zich vaak niet te beheersen. Sinds afgelopen weekeinde is hij drie wedstrijden geschorst nadat hij tegen de zesde gele kaart van het seizoen is opgelopen.

Hockey

Nederland verspeelt punt tegen China

KAAPSTAD - Het Nederlandse vrouwenhockeyteam heeft maandag in Kaapstad een punt verspeeld tegen China. Oranje klom ondanks het gelijke spel (2-2) naar de vierde plaats. De formatie van bondscoach Tom van 't Hek heeft vier punten uit vier wedstrijden.

De doelpunten vielen alle in de eerste helft. In de 11e minuut opende Huiping Yang de score, waarna Ellen Kuipers in de veertiende minuut gelijk maakte. In de 24e minuut benutte opnieuw Huiping Yang een strafbal: 1-2. Vier minuten later sloeg Wietske de Ruiter een strafcorner in: 2-2.

Nederland kreeg maandag dertien strafcorners. Oranje speelde zonder de geblesseerde middenvelder Margje Teeuwen. Dillianne van den Boogaard was door bondscoach Tom van 't Hek buiten de basis gelaten, maar zij verscheen al na 24 minuten als vervangster van Marlies Vossen. Nicole Koolen nam de plaats in van Teeuwen. Willemijn Duijster verving van den Boogaard.

Basler bespreekt problemen met trainer De Mos

BREMEN - Mario Basler is toch met de selectie van Werder Bremen naar Brabant afgereisd voor het eerste Europese duel met PSV, dinsdag in Eindhoven. De international sprak in de nacht van zondag op maandag de problemen met trainer Aad de Mos uit. "Onze relatie zal altijd goed blijven", liet de Nederlandse coach in een hotel in Bremen weten.

Basler haalde in het weekeinde fel uit naar De Mos nadat hij in de verloren wedstrijd tegen Bayern München (2-0) al na een half uur naar de kant moest. Bij de training op zondag bleef hij zonder afmelding weg. De Mos zette zijn opstandige middenvelder daarop met een uit zijn selectie.

Russische ijsdanser sterft bij training

■ NEW YORK - *De Russische schaatser Sergei Grinkov, Olympisch kampioen ijsdansen in 1988 en '94 en houder van vier wereldtitels samen met zijn partner Ekaterina Godeva, is maandag op de ijsbaan van Lake Placid aan een hartaanval overleden. Grinkov zakte in elkaar nadat hij zijn vrouw met wie hij aan het oefenen was voor een ijsshow had opgetild.*

Aad de Mos blijft bluffen

OISTERWIJK - Trainer Aad de Mos is even terug in Brabant en de aarde beefde. Hij prees gisteren het Nederlandse topvoetbal ruimhartig, spuwde gal over sommige vaderlandse media en noemde zijn vorige club PSV nog altijd een beetje van hemzelf.

Dat mocht hij toch wel zeggen, dat PSV nog een beetje van hem is? "Ik hoop alleen niet dat die twee allerbesten het voor ons bederven." Hij doelde op Ronaldo en Nilis, ironisch genoeg vorig seizoen onder zijn leiding naar Eindhoven verhuisd. Dat was een paar maanden voor zijn weinig eervolle ontslag. De Mos is tegenwoordig trainer van Werder Bremen, vandaag tegenstander van PSV in de derde ronde van de UEFA-beker.

Naar de ontmoeting met De Mos in Oisterwijk was met spanning uitgezien. Vooral omdat hij sommige Nederlandse media in de aanloop naar de kraker meed. "Elke trainer heeft een zwarte lijst, dat is menselijk. Sommige journalisten schrijven maar wat, maar een trainer heeft ook kinderen. Die van mij hebben op school last van die schrijfsels." De Mos' gezin woont nog in Eindhoven. Een verslaggever van een regionaal dagblad kreeg na een vraag een kat en geen antwoord. "Sommigen hebben fatsoensnormen overschreden."

De voertaal van het perspraatje was Duits, maar af en toe was het vraag- en antwoordspel te beluisteren in de oorspronkelijke taal van de gewezen onderwijzer. Zo vertelde hij dat het Duitse clubvoetbal "heel veel achterstand" heeft op Ajax, het Nederlands elftal en PSV, in die volgorde.

Hij bedoelt met name de tactiek. Waar Nederland meestal voorop schijnt te lopen in de ontwikkeling van het spel, is in Duitsland de gesloten verdediging de enige zekerheid. De Mos: "We zullen het dinsdag van andere kwaliteiten moeten hebben. Een mengeling van mijn nieuwe ideeen, en oude waarden als strijd." Hij was overigens niet geschrokken van PSV's 8-0 tegen De Graafschap. De Mos, de uitvinder van het bluffen: "Ik had 7-1 voorspeld."

De Mos probeert soms met allerlei trucs zijn ploeg op scherp te krijgen of de opposities te ontregelen. Hij verloor in dienst van buitenlandse clubs nog nooit een confrontatie met Nederlanders. Met KV Mechelen versloeg hij in een Europese finale (1988) zijn ex-club Ajax. Met Mechelen won hij van PSV om de Supercup, met Anderlecht was hij ook sterker dan PSV (Europa Cup 1).

Of het nou bij Ajax was, Mechelen, Anderlecht of PSV, hij vertrok nooit zonder ruzies. Vorig seizoen, zijn tweede bij PSV, mocht hij onder anderen Ronaldo, Nilis en Vink kopen, maar eiste het bestuur als wisselgeld de concurrentie met Ajax. Toen prestaties uitbleven, De Mos sympathie verloor en het publiek hem bedreigde, moest hij vertrekken.

Een paar maanden actief bij Bremen, heeft hij nieuwe sores. De kwestie Basler bij voorbeeld. De Mos wisselde zijn vedette zaterdag al na een half uur in de met 2-0 verloren topper tegen Bayern München. Basler liep boos weg en kwam een dag later niet trainen. De Mos verwijderde hem uit de selectie.

Het verhaal over Mario Basler is er vooral een over gesprekken op hotelkamers. Vrijdag bespreak De Mos met zijn belangrijkste spelers de tactiek. De ploeg zou Bayern tracteren op 'forechecking', het in Duitsland ongebruikelijke vroege storen. Voor De Mos een tweede stap naar aanvallender voetbal, na het afschaffen van de vijfmansverdediging, vervangen door de *vierer-kette*. Basler hield zich slecht aan de afspraken. Vandaar dat hij kon inrukken. Basler vroeg zondag om een gesprek en mocht vervolgens mee naar PSV. "Mario vertelde me dat hij zo manier van voetballen met al dat balverlies er nogal dom uitzag. Hij draagt een etiket van lastig en negatief, maar dat is hij in feite niet."

Al acht keer op rij won Werder niet, maar aan de Weser is het nog betrekkelijk rustig. Ontslag van de trainer is niet aan de orde. Manager Willi Lemke refereerde nog maar eens aan De Mos' voorganger Rehhagel, die de voor trainersbegrippen unieke periode van veertien jaar volmaakte. De clubleiding kent De Mos' moeilijke taak en heeft geduld. Lemke: "Als een schip in roerig vaarwater geraakt, is het onverstandig met zijn allen overboord te springen. Je kunt dan beter de stuurman ondersteunen."

*****

ATLETIEK - De Bulgaarse hinkstapspringer Christo Markow overweegt een terugkeer op het internationale podium. De wereldkampioen ('87) en Olympisch kampioen van 1988 is sinds zijn teruggetreden voetbaltrainer. Met Rakowski Russe promoveerde hij naar de hoogste Bulgaarse voetbalafdeling.

Nederlandse tennissers goed voor miljoen dollar

DEN HAAG - Richard Krajicek, Paul Haarhuis en Jacco Eltingh zijn op de lijst van verdiensten over 1995 de grens van een miljoen dollar (1,6 miljoen gulden) dicht genaderd. Krajicek staat op de veertiende plaats met een totaal 'salaris' van 925.822 dollar.

Krajicek, die voor dit jaar is uitgespeeld, verbeterde zijn 'loonstrookje' aanzienlijk ten opzichte van 1994 toen hij vanwege de revalidatie van zijn knieblessure de eerste drie maanden niet kon spelen en op 555.116 dollar uitkwam.

Haarhuis en vooral Eltingh kunnen nog over de miljoen dollar heenkomen. Het duo speelt deze week in Eindhoven om de wereldtitel in het dubbelspel, Eltingh mag de tweede week van december in München meesnoepen uit de rijk gevulde prijzenpot van het toernooi om de Grand Slam Cup. Daar levert alleen het meedoen al 100.000 dollar op.

Haarhuis bezet op de lijst van verdiensten over 1995 de vijftiende plaats met 908.087 dollar, waarmee hij zijn totaal van 1994 (930.961) dicht heeft benaderd. Eltingh is zeventiende met 845.571 dollar en krijgt dus nog alle gelegenheid over zijn score van vorig jaar (1.053.619 dollar) heen te komen. Jan Siemerink blijft wat bij zijn landgenoten achter, maar is toch nog 24e met 612.063 dollar.

Van het trio is Eltingh de enige die nog net onder de grens van drie miljoen dollar prijzengeld in zijn loopbaan blijft: 2.894.659. Haarhuis heeft 3.522.116 dollar achter zijn naam staan, Krajicek 3.239.014 dollar.

Schultz stijgt plaatsje op ATP-wereldranglijst

DEN HAAG - Brenda Schultz is ondanks het bereiken van de halve finales van de Masters in New York slechts een plaats op de wereldranglijst gestegen. De Nederlandse is nu dertiende van de wereld. In de top-tien zakte de Argentijnse Gabriela Sabatini, vorig jaar winnares van de Masters, van de vijfde naar de zevende positie. De Duitse verliezend finaliste Anke Huber klom van twaalf naar tien. Graf verstevigde haar eerste positie, die ze deelt met de Amerikaanse Monica Seles.

Bij de mannen verdrong Boris Becker, die in de Masters van Frankfurt zegevierde, zijn Amerikaanse opponent in de finale, Michael Chang, van de vierde plaats. De posities van de Nederlanders bleven vrijwel onveranderd. Krajicek (elfde), Haarhuis (negentiende) en Siemerink (21e) hielden op de plaats rust, Eltingh steeg van 44 naar 43. Twee maanden geleden stond hij nog twintig plaatsen hoger. De Amerikaan Pete Sampras bleef eerste, voor zijn landgenoot Agassi en de Oostenrijker Muster.

Ranglijsten

Mannen: 1. Sampras 4842 punten; 2. Agassi (VSt) 4765; 3. Muster (Oos) 4474; 4. Becker (Dui) 3325; 5. Chang (VSt) 3211; 6. Kafelnikov (Rus) 2560; 7. Enqvist (Zwe) 2505; 8. Courier (VSt) 2471; 9. Ferreira (ZAf) 2144; 10. Ivanisevic (Kro) 1861; 11. Krajicek 1756; 19. Haarhuis 1266; 21. Siemerink 1226; 43. Eltingh 779; 54. Schalken 730;

Vrouwen: 1. Graf (Dui) 393,25 punten en Seles (VSt) op beslissing; 3. Martinez (Spa) 255,60; 4. Sanchez (Spa) 228,77; 5. Date (Jap) 165,13; 6. Pierce (Fra) 159,83; 7. Magdalena Maleeva (Bul) 149,04; 8. Fernandez (VSt) 136,66; 9. Majoli (Kro) 135,31; 10. Huber (Dui) 129,64; 13. Schultz 99,94; 35. Boogert 40,61; 42. Oremans 35.45.

*****

ALGEMEEN - De stad Rome presenteert zich woensdag officieel als kandidaat voor de organisatie van de Olympische Spelen van het jaar 2004. In 1960 werden de spelen ook al eens gehouden in de Italiaanse hoofdstad. De Italianen veroverden toen dertien gouden medailles.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

TOYOTA CROWN '90, i.z.g.s., f.22.900,-. Tel. 375476.

WEGENS VERTREK: Sony tv 51 C groot; Toyota Tercel, bouwjaar '95; Mazda mod. 323 s.car, bouwjaar '91. Tel. 601396.

EEN 17 FT. fiberglass motorboot, 25 PK Evinrude motor en trailer, NAf.2.750,-. Tel. 672604 (na 18.00 uur).

SPORTBOOT, 11 VOET, zeer mooi, met motor Johnson 40 PK, automatic, trim + tilt en oil injection, prijs f.8.500,-; videocamera Panasonic, 3 mnd. oud, prijs f.1.200,-. Tel. 602485.

BOSS GUITAR effect met pedalboard BCB-6 & power supply f.580,-; Digitech guitar preamp & signal processor GSP 21 met footpedal f.980,-. Tel. 627305 (na 5.00 p.m.).

PORCHSALE: EUROPESE inboedel onder andere witte wandkast; witte boekenkasten; bankstel; witte salontafel; Europese wasmachine (220 V); koelkast (220 V); fiets; wit slaapkamerameublement; keukenartikelen enz. In zeer goede staat verkerende Peugeot 205 GRD, diesel, bouwjaar 1986, vraagprijs f.9.000,-. Tel. 471749.

NISSAN PICKUP, dubb. cab., met airco, rad.cass., 09-'93, gek. tot 12-'96, f.18.500,-; eik. bankst. 3-1 met tafel f.1.250,-; Duits bankst. 3-2-1 f.1.950,-; wandmeub. 3 m. br. f.1.250,-; rubberbootje met peddels f.50,-; z.g.a.n. schilderskist met verf en ezel f.125,-. Tel. 676885.

WEGENS VERTREK: ijskast merk Ignis, ééndeurs. Tel. 376122.

ELEKTRONISCH ORGEL 'Yamaha', 2 klavieren + boeken, z.g.a.n., f.750,-. Tel. 678624.

VOLKSWAGEN 1600 CC, type Buggy BRM, bouwjaar 1989, km-stand 45.000, kleur geel, prijs f.4.500,-. Tel. 680850 (na 19.00 uur).

MAZDA STATION, bj. '87, standaard, beige, vraagprijs f.4.800,-. Tel. 655441/ 677566.

---

etc gifts gifts gifts

Sinterklaas- en Zwarte Piet pakken
(inclusief grimeren.)
Ook de kerstman verzorgen wij.
Reserveer op tijd:
tel.: 375749 / 601323
Begoniaweg 11

PIACERE MODA
Lindberghweg
Onze
Kerstkollektie
en
Kado-artikelen
zijn al binnen
Kom eens langs

FUNDASHON LEI PA TUR
KANTOOR VOOR RECHTSHULP
FOKKERWEG 7
TEL.: 618177

Te Koop
Jeep Cherokee Limited
Kleur: rood
72000 miles
bouwjaar '89
Vraagprijs Fls. 23.500
Tel.: 652585

Casa Cesar
Geef Cesar wat des Cesar is, want bij Casa Cesar is alles goedkoop.
Winston Churchillweg 25 (tegenover Pollie Post) - Tel.: 692829
Openingstijden: 8.00 t/m 12.00 - 2.00 t/m 6.00
ONTVANGEN
poppen van POWER RANGER
Grote poppen fls. 10,75 Kleine poppen fls. 6,75
MIGHTY MORPHIN POWER RANGERS
BILLY TRINI JASON ZACK TOMMY
Ook hebben wij T-Shirts van POWER RANGERS
fls. 5,=

Gordijnen nodig?
Al Uw gordijnen, kussens, beddespreien etc. worden snel en op professionele wijze vervaardigd.

Tia Tela TEXTILES
Esperamos Shopping Center : tel. 697620
Open non-stop ma t/m za. 9.00 - 18.30 uur!

TE HUUR AANGEBODEN
DIREKTIE WONING
Tel. 657313

TE HUUR VOOR VAKANTIEGANGERS
Vol. gemeub. app. voor 2 pers. incl. water, gas, elektra. min. 4 dgn. Met airco: fl. 75,- p/d omgev. Spicatootje. Zonder airco fl. 45,- p/d omg. Sta. Rosa
Tel.: 378596 / 368074
na 2.30 p.m.

Te Huur
Flat, gemeubileerd airco + telefoon (excl)
Prijs f. 900,- p.m.
Vooruitbetaling
1 mnd borg
tel.: 373298

TE HUUR
Appartement
te Phillipsburgweg
2 slaapkamers
F850,- p/mnd
inclusief water
Telf. 375655

TE KOOP WEGENS OVERCOMPLEET
Een zwarte (Direktie) BMW 730-i
full-equipped met Kenwood de luxe-stereo CD
bouwjaar nov. '88
Vraagprijs: Fl. 38.000,-
First Come First Go !
Bezichtigen op afspraak
Tel.: 601011/677733 na 17.00

OPENBARE VERGADERING
van de
STATEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN
op WOENSDAG,
22 november 1995,
des namiddags om 14.00 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1. Ingekomen stukken.
2. De door de Minister van Justitie op korte termijn te treffen urgentie-maatregelen ter beteugeling van de zware criminaliteit.
3. De door de Minister van Justitie en de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne te treffen voorzieningen voor een spoedige uitvoering van de regeling voor onder curatelestelling en dwangverpleging van de drugsverslaafden.

De Griffier,
mr. C. M. Grüning

N.B.:
Agendapunten 2 en 3 zijn beide opgebracht ter voldoening aan een verzoek van de P.N.P.-fractie, de D.P.-Curaçao- fractie, de D.P.- Sint Maarten- fractie en de U.P.B.-fractie.

Clima Cars
AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel: 672059, Sta. Rosa

Vakantie op Bonaire
Wij bieden u aan pas afgebouwde app. met 1 en 2 slp. (met airco) in een rustige en natuurlijke omgeving (in de buurt van Sta. Barabara) Best. uit zit-slp-badk en kitchenette, overdekte porch-tuintje. Prijs Nafl. 85 p/d 2 pers.
Voor informatie na 5 uur
607343 of 4260

TE KOOP
VOLKSWAGEN GOLF 1.8 GL
Okt. 1991, autom. versn., airco.
Vraagprijs fl. 13.250,-
Tel. 627944
(woensdag tussen 17 en 20 uur)

KOOPJE !!
z.g.a.n. Nieuw Mooi Velours Indian Patch Bankstel 3-delig
Voor: 1.500,-
Tel.: 677733/673643

UITNODIGING
Het bestuur van de congregatie van de zusters van Schijndel nodigt oud-leerlingen, oud-internen alsmede vrienden en kennissen van de zusters uit, tot het bijwonen van een heilige mis van dankbaarheid ter gelegenheid van het
VIJF EN ZEVENTIG JARIG JUBILEUM
van de zusters op Curaçao.
Deze Eucharistie viering zal plaats vinden op zondag 26 nov. om 9 uur in de Kathedrale Kerk van Pietermaai.
Na de mis is er gelegenheid tot feliciteren op de binnenplaats van Sentro di bario Pietermaai.

Zr. Engracia
Regionaal Overste.

ZWANGERSCHAPS- & OUDERSCHAPSEDUKATIE
Z & O
Vanaf 3 maanden:
Zwangerschapsgymnastiek
Zwangerschapsvoorlichting
Plaats Koredor/Sundance
vanaf 6 maanden
Geboortevoorbereiding
Ademhalingstechnieken
Ontspanningstechnieken
Plaats: Dr. Taamskliniek
Spoedkursus in zwangerschapsverlof is mogelijk, alsook Kraambegeleiding thuis na de bevalling.
Informatielijn: Zwangerschapsedukatie, tel. 605017

Tipsy CAFE
Junostraat 16, Saliña
Elke Woensdag
BACARDI
Bacardi Night
Bacardi fl. 3,-
Live Music bij Harshal Rosario & Rudy Emerenciana 21:00 - 23:00 uur
Happy Hour 18:00 - 19:00 Drinks ½ price + free snacks

Te Huur
Winkel/Kantoor-units
Groot 132 m²
Basis huurprijs Naf. 27,50 per m²
Fax: 371300 Tel: 375655
CARESTO REAL ESTATE DEVELOPMENT
REAL ESTATE & DEVELOPMENT
Trompetbloemweg 28, Curaçao
Service is our Business

ELGA
Kwaliteit hoeft niet duur te zijn
Dus koop uw electrische materialen bij ELGA aan de Sta. Rosaweg 73
ELGA heeft: kabels uit Europa, schakelaars, stekkers, zekeringen..... iln het kort alles om uw electranet te installeren of uit te breiden.
Alleen kwaliteit en tegen lage prijzen
ELGA heeft populaire prijzen voor ieders inkomen
ELGA Sta. Rosaweg 73 tegenover Singer
We zijn 100% tot uw dienst
Voor grote projecten kunt uiteraard ook bij Elga terecht.

Paula Roof Painting
Tel. (599-9) 604347, 368936
Nu met een speciale offerte voor het spuiten of schilderen van het dak. Wij hebben moderne machines speciaal voor 't spuiten van uw dak van eterniet, dakpannen etc. Voor moeilijk te bereiken daken, kunnen wij uw dak spuiten zonder erop te lopen.
Prijzen vanaf fl. 3,-- per m2.
Tel. 604347

In verband met automatisering, hebben wij een vacature voor:
"Assistent-Manager"
bij een Pompstation
Brieven met vermelding telefoonnummer en C.V., aan P.O. Box 3715, alhier

---

GEVRAAGD
SALESMAN / WOMAN
met ervaring in verkoop van produkten zoals:
chocolade, pindanoten, cashewnoten, etc.
696030

LAP TOP TE KOOP
HEWLET PACKARD
Omnibook 4000
NOOIT GEBRUIKT
Nieuw prijs: fl. 8000,-
Vaste prijs : fl. 5500,- Tel.: 369532 / 369072 / 604080

De Duizendpoot
tiener- en kinderschoenen
Kaya Drs Oy Sprock 42, Toni Kunchi, tel.: 368661
Open: ma. t/m vrij. 2:30-6:00
za. 9:00-2:00
ALS IK NIET VEEL WIL DOKKEN KOOP IK LEUKE KATOENEN SOKKEN

Te Koop
Zo goed als nieuwe zeer comfortabele PERMABLOK VERRIJDBARE STOEL speciaal voor (veel zittende) bejaarde
Prijs: Fl. 750,-
bezichtigen op afspraak
Tel.: 677733 na 17.00 uur of 601011

Te Koop wegens overkompleet
Een zwaar eiken 5-delige servieskast vraagprijs fl. 5.500,-
Een zwaar eiken tafellinnen kast vraagprijs fl. 3.500,-
Een zwaar eiken hoge buffetkast vraagprijs fl. 2.500,-
Bijpassend eiken eetkamerset met lange uitschuifbare tafel en 8 stoelen vraagprijs fl. 1.800,-
Serieus geinteresseerden bez. afspr.
Tel.: 673643 of 677733

Rescata REAL ESTATE NV
Wij zoeken huizen en bedrijven te koop in alle prijsklassen.
Tel. 693744 Fax. 689477

The soft spot on your dial
easy 97.9 FM

Walesa reageert verbeten op verkiezingsnederlaag

WARSCHAU — De verliezende Poolse president Lech Walesa heeft gisteravond glimlachend, maar verbeten zijn nederlaag erkend bij de Poolse presidentsverkiezingen zondag. "De democratische meerderheid heeft beslist. Ik ben gedwongen dat te respecteren", zei het staatshoofd bij zijn eerste publieke optreden na zijn verlies.

Hij riep zijn aanhang op terug te vechten en zich aaneen te sluiten voor de volgende parlementsverkiezingen. "We zullen alles in korte tijd terugwinnen", aldus Walesa. Hij kondigde een intensieve campagne tegen de winnende ex-communist Aleksander Kwasniewski aan.

"Het aantal van ruim negen miljoen kiezers dat op mij stemde, bewijst dat in de harten van miljoenen Polen nog steeds de geest van augustus 1980 (de strijd van de vakbond Solidariteit tegen het communistische regime) leeft. Voor mij betekent dat een verplichting, een bevel om bij u allen te blijven."

De overwinning van de ex-communist Kwasniewski lijkt een diepe kloof te veroorzaken in de Poolse samenleving. De reacties uit het politieke kamp van verliezer Walesa waren scherp. Nu alle macht, het presidentschap, de regering en de parlementaire meerderheid in handen van de post-communisten is, verwachten waarnemers dat de oppositie de straat zal kiezen. Uitlatingen van de leider van de vakbond Solidariteit wijzen daarop. Ook bestaat de vrees dat de post-communisten hun macht verder zullen consolideren door hun aanhangers op belangrijke posten, zoals het presidentschap van de Centrale Bank, te benoemen. Volgens hoofdredacteur Adam Michnik van de grootste Poolse krant Gazeta Wyborcza breekt er een periode van grote onzekerheid aan.

De Poolse rooms-katholieke kerk toonde zich bezorgd over de toekomst van het land na de overwinning van de oud-communist. Het is een 'drama' dat president Lech Walesa verloor van een representant van het regime waardoor hij ooit zelf is onderdrukt, zei de secretaris van de bisschoppenconferentie, bisschop Tadeusz Pieronek.

De nederlaag van Walesa is volgens Pieronek ook een nederlaag voor de rk kerk. De bisschoppen, met kardinaal Jozef Glemp voorop, schaarden zich afgelopen week massaal achter Walesa. De Polen hebben de keuze tussen het christelijke model en het neo-heidendom, zei Glemp zondag, toen hij zijn stem uitbracht.

De buitenlandse reacties zijn verdeeld. Commentatoren in Rusland en de Oekraïne begroetten de overwinning van Kwasniewski met vreugde. Ook de reactie van de Russische premier Tsjernomyrdin was gunstig. De uitlatingen in het Westen waren minder positief, vooral in de Verenigde Staten. De Republikeinse senator Hank Brown, een groot voorvechter voor de Poolse zaak, sprak zijn bezorgdheid uit over het toekomstige tempo van de economische hervormingen en de eventuele vertraging van een Pools lidmaatschap van de Navo.

Rigoberta Menchu op conferentie over honger

■ *BUENOS AIRES - De Argentijnse president Carlos Menem (rechts) heeft maandag besprekingen gevoerd met de premier van Libanon Rafic Hariri. De Libanese premier bezoekt een aantal Zuidamerikaanse landen met het oog op de verbetering van de politieke en economische betrekkingen. (AFP-satellietfoto)*

Militie Liberia executeert commandanten

MONROVIA — Een militiegroep in Liberia heeft in het weekeinde zeven van haar bevelhebbers geëxecuteerd wegens wreedheden tegen burgers.

De groep, Liberian Peace Council (LPC), is één van de talrijke milities die zijn ontstaan tijdens de burgeroorlog van de afgelopen zes jaar. De LPC was één van de zes groepen die in augustus in de Nigeriaanse hoofdstad Abuja een vredesakkoord ondertekenden. Er ligt een plan om de meesten van de 60.000 guerrillastrijders in het land te ontwapenen en in kampen onder te brengen met het oog op de verkiezingen volgend jaar. Maar de uitvoering daarvan ligt achter op het schema, grotendeels als gevolg van geldgebrek.

Turkije gebruikt Navo-wapens in strijd tegen de Koerden

WASHINGTON — Het Turkse leger maakt zich met wapens van de Navo en de Verenigde Staten schuldig aan schendingen van de mensenrechten in de strijd tegen de rebellen van de Koerdische Arbeiderspartij PKK. Deze beschuldiging uit de organisatie voor de mensenrechten Human Rights Watch in een rapport dat vandaag in Washington is gepubliceerd.

Human Rights Watch beschrijft 29 incidenten tussen 1992 en 1995. Volgens de organisatie viel het Turkse leger met door de Verenigde Staten geleverde jachtbommenwerpers dorpen aan. Het gebruikte Amerikaanse helikopters voor 'een hele reeks van schendingen van de mensenrechten', zoals het platbranden van dorpen, terechtstellingen zonder vorm van proces en martelingen. Volgens Human Rights Watch heeft het leger ook gebruik gemaakt van Britse en Duitse pantservoertuigen, door Duitsland ontworpen machinegeweren en Belgische granaten. De Verenigde Staten hebben de afgelopen tien jaar Turkije militaire hulp ter waarde van bijna 8 miljard gulden gegeven.

Volgens Human Rights Watch maakt ook de PKK, die strijdt voor een onafhankelijke Koerdische staat, zich schuldig aan ernstige schendingen van de mensenrechten, zoals het platbranden van dorpen en het willekeurig doodschieten van dorpelingen.

VVD-leider Bolkestein:

Stimuleer terugkeer bekwame Surinamers

DEN BOSCH — Nederland moet de terugkeer van bekwame Surinamers naar hun land stimuleren. Nederland zou bovendien meer betrokkenheid moeten tonen bij het bestuur en beheer van Suriname. Koudwatervrees voor neo-kolonialisme is niet op zijn plaats. Dat zei VVD-leider Bolkestein in Den Bosch, waar hij sprak op een VVD-partijavond.

Terugkijkend op twintig jaar Surinaamse onafhankelijkheid, noemde hij de migratie van capabele Surinamers naar Nederland als één van de belangrijkste oorzaken van de dramatische economische terugval sinds de onafhankelijkheid, die, aldus Bolkestein, destijds te abrupt tot stand is gekomen. "De onafhankelijkheid had totaal onvoldoende draagvlak."

Nederland, aldus Bolkestein, had geen drieeneenhalf miljard gulden aan Suriname moeten geven, want 'een degelijke grondwet bestond niet'. Een groot deel van het geld is bovendien op onverantwoorde wijze besteed, onder andere aan een eigen leger, waar Suriname, aldus Bolkestein, best zonder had gekund. De huidige slechte omstandigheden waarin Suriname verkeert, zijn volgens Bolkestein te wijten aan een slecht bestuur en aan de drugshandel.

Hij verklaarde zich een tegenstander van hervatting van de financiële ontwikkelingshulp aan Suriname. "Daarvoor is eerst een beter bestuur nodig en groen licht van het Internationaal Monetair Fonds", aldus Bolkestein.

Nog geen besluit Europa over olie-embargo Nigeria

BRUSSEL — De ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie hebben gisteren een besluit over het instellen van een olie-embargo tegen Nigeria opgeschort. Wel kwamen zij overeen het wapenembargo en andere strafmaatregelen te verscherpen. De unie wil daarmee haar verontwaardiging tonen en haar veroordeling uitspreken over de executie in Nigeria van negen mensenrechtenactivisten.

Vooralsnog is de unie niet unaniem voor het afkondigen van een olie-embargo. Duitsland bleek gisteren het enige grote EU-land te zijn dat daarvoor pleitte. De ministers stelden in een gemeenschappelijke verklaring dat verdere maatregelen worden bestudeerd, onder meer in samenspraak met de Verenigde Staten. Washington toonde zich eerder voorstander van een olie-embargo.

Maar volgens de Nederlandse minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken zijn de vooruitzichten ongunstig. Een embargo is alleen effectief als het bindend is. Het ziet er niet naar uit dat de VN-Veiligheidsraad daarover overeenstemmming bereikt. Mochten de Verenigde Staten en de Europese Unie, die samen negentig procent van de totale Nigeriaanse olie-export voor hun rekening nemen, een akkoord bereiken over een olieboycot, dan is ook Nederland er voor in. "Maar het zou een treurige boodschap zijn als we nu zeggen, we willen zo graag, maar we kunnen niet", aldus Van Mierlo.

Maatregelen waar de Europese ministers het wel over eens werden, waren onder meer een wapenembargo, het bevriezen van alle hulp, met uitzondering van projekten die de democratisering bevorderen of die de allerarmsten ten goede komen, en het beperken van het verstrekken van visa aan de regerende militairen en hun families. Ook werden maatregelen die reeds in 1993 werden ingevoerd, zoals het opschorten van militaire samenwerking, herbevestigd.

Van Mierlo zei te verwachten dat vooral het inreisverbod voor de militaire leiders en hun families flink pijn zal doen. "Ze zullen niet langer de inkomsten uit de olie op een aangename manier kunnen spenderen."

Van Mierlo ziet weinig in de bevriezing van de tegoeden van de Nigeriaanse machthebbers in de Europese Unie. "We hebben meer tegoeden in Nigeria dan zij bij ons. Het zou contraproductief werken en schadelijk zijn voor degenen die nooit executies hebben uitgevoerd."

De minister verwacht ook weinig heil van het opvoeren van de druk op Shell om het gaswinningsproject in Nigeria stop te zetten. De Nederlands-Britse multinational participeert voor slechts 24 procent in het programma. Bovendien zit al een half miljard dollar van het in totaal vier miljard dollar kostende project in de pijplijn, betoogde Van Mierlo. Hij zei er 'begrip voor te hebben' dat Shell niet tot stopzetting over wil gaan.

Belgische minister bekent drugsgebruik

BRUSSEL — 'In een zwarte periode' van zijn leven heeft de Belgische minister van Binnenlandse Zaken, Johan vande Lanotte, drugs gebruikt. De Vlaamse socialist heeft dit verklaard in het tv-programma Lichtpunt.

De bewindsman zegt met zijn bekentenis te hebben willen aangeven dat 'mensen die weten wat het is, geen legalisering van drugs willen'. De Franstalige socialisten ijveren voor legalisering van soft drugs, maar Vande Lanotte is daartegen. "Ik heb het drugsmilieu goed gekend en heel wat mensen in mijn vriendenkring tenonder zien gaan aan verdovende middelen." Dankzij de goede opvang in zijn familie doorstond Vande Lanotte zelf die 'zwarte' periode in zijn leven probleemloos.

Met legalisering van cannabis geef je jongeren het verkeerde signaal, meent de minister. "Je verlaagt de drempel."

'Prinsjesdag in Monaco'

■ MONACO - *De Monagasken hebben zondag hun nationale feestdag gevierd. Tijdens de traditionele parade verscheen de prinselijke familie op het bordes van het paleis in de hoofdstad. Op de achtergrond vlnr de prinsen Albert en Rainier en rechts prinses Caroline. Op de voorgrond de prinsjes Pierre, Andrea en Charlotte. (AFP-satellietfoto)*

Israël pakt rechts-extremisten aan

JERUZALEM — De Israëlische regering gaat drastische maatregelen nemen tegen rechtsextremistische groepen in het land. "Extremistische, geweld gebruikende, racistische en terroristische groepen vormen een groot gevaar voor het democratische Israël... en de regering zal stappen ondernemen deze te verbieden", stond in een verklaring, die zondag na het kabinetsberaad werd uitgegeven.

De regering besloot een speciaal bureau op te richten voor de coordinatie van de bestrijding van extremistische groeperingen. Het orgaan richt zich niet zozeer op Arabische terroristen, als wel op militante orthodox-joodse bewegingen. De regering wil ook maatregelen om extremistische groeperingen illegaal te verklaren en ze vervolgens op te breken. Staatssubsidies mogen niet langer gaan naar personen en organisaties, die democratische instituties aanvallen of daartegen ophitsen en geweld prediken.

De autoriteiten willen via de wet over het recht van terugkeer naar Israël, rechts-radicale joden verhinderen het land binnen te komen.

Een onafhankelijke commissie begon zondag met het onderzoek naar de achtergronden van de moord op premier Rabin. Zes medewerkers van de veiligheidsdienst Shin Beth werden ondervraagd, onder wie het hoofd van de organisatie, meldde de radio.

De driekoppige commissie onder leiding van de ex-president van het opperste gerechtshof is krachtens het Israëlische recht bevoegd voorstellen te doen voor strafvervolging. De commissie, die over twee maanden een rapport moet indienen, werkt volledig achter de schermen.

Waarnemend premier Shimon Peres beval zijn ministers zondag te zwijgen over het onderzoek. Hij wil niet dat de politiek gevoelige vraag aan de orde komt of de regering heeft gefaald bij het onder de duim houden van extremistische groepen joodse kolonisten. Met de aangekondigde stappen hoopt hij deze zaak te sussen.

Maar Israëlische media meldden dat Awishai Raviv, de onder huisarrest geplaatste leider van de rechtsradicale organisatie Eyal, twee jaar actief was als medewerker van Shin Beth. De Dienst en Rawiw ontkennen dit.

Rechtse partijen en groepen kolonisten die door de moord in een kwaad daglicht zijn komen te staan, noemden de berichten een bewijs dat de regering bezig is de oppositie verder in diskrediet te brengen, terwijl ze zelf boter op het hoofd heeft.

Een afgevaardigde van de oppositiepartij Likoed eiste een onderzoek naar de fotomontage die Rabin afbeeldt in SS-uniform en die op 5 oktober tijdens een rechtse betoging in Jeruzalem werd verspreid. "Als het zo is dat een agent van Shin Beth deze provocatie heeft opgezet is dit zeer ernstig, want dan tracht de regering een smaadcampagne te voeren tegen de Likoed", zei afgevaardigde Ariel Sharon.

Een journalist van de staatstelevisie onthulde dat Raviv persoonlijk de fotomontage had verspreid tijdens de betoging van Likoed tegen het akkoord over uitbreiding van de Palestijnse autonomie op de westelijke Jordaanoever.

Campagne voor legalisering echtscheiding

Ierse kabinet door rechtbank op de vingers getikt

DUBLIN - Het Ierse hooggerechtshof heeft de informatiecampagne van de regering over het referendum inzake legalisering van echtscheiding afgekeurd.

Volgens het hof handelt de regering in strijd met de grondwet door ruim 1,2 miljoen gulden uit te trekken voor een campagne waarin de Ieren worden opgeroepen met legalisering van echtscheiding in te stemmen. Het referendum wordt 24 november gehouden. Patricia McKenna, lid voor de Groenen van het Europees parlement, had de zaak bij het hof aanhangig gemaakt. Zij keerde zich ertegen dat de regering met publieke middelen een campagne voerde om een einde te maken aan het verbod op echtscheiding.

Een regeringswoordvoerder zei in een reactie dat de regering nog moet nagaan wat de uitspraak van het hof voor de voorlichtingscampagne betekent. Het meeste materiaal is al onder de huishoudens verspreid.

First Interstate wijst hoger bod Wells Fargo af

NEW YORK — De Amerikaanse bank First Interstate heeft gisteren een vijandig overnamebod van concurrent Wells Fargo (WFC) afgeslagen. Vorige week bood Wells 10,9 miljard dollar voor de aandelen First, het hoogste overnamebod in de bankgeschiedenis van de Verenigde Staten.

De raad van bestuur van First verwierp het bod, omdat de overname door Wells 'niet in het belang is van First en zijn aandeelhouders'. De bank adviseert de aandeelhouders dan ook niet in te gaan op het aanbod van Wells elk stuk First in te wisselen voor 0,667 aandeel Wells.

In een adem door bevestigde First Interstate nogmaals zijn voornemen om te fuseren met First Bank System (FBS). Hoewel het bod van FBS van 10,3 miljard dollar lager uitvalt dan dat van concurrent Wells, verwacht First een betere samenwerking met FBS.

De vijandelijke overnamepoging van WFC en het verlies van een groot aantal arbeidsplaatsen bij fusering maakt samenwerking met deze bank weinig aanlokkelijk voor First, ondanks de rekensom van WFC dat een fusie beide banken een jaarlijkse besparing van 800 miljoen dollar oplevert. Dat is meer dan de 500 miljoen dollar die de voorgenomen fusie tussen First en FBS jaarlijks zou opleveren.

Topman William Siart van First Interstate maakte gisteren bekend dat hij 'volledige openheid van zaken' gegeven heeft aan de Amerikaanse beurscommissie over een beschermingsconstructie met FBS. Eerder kondigde Wells aan deze constructie voor de rechter aan te vechten, omdat First volgens die afspraak 200 miljoen dollar aan FBS moet betalen als de fusie tussen beide banken niet doorgaat.

■ *BRUSSEL - Rigoberta Menchu uit Guatemala (links) die in 1992 de Nobelprijs van de vrede kreeg, woont momenteel in Brussel een conferentie bij over 'Honger en armoede'. Hier is zij in gesprek met de voorzitter van de IFAD (International Fonds voor Agrarische ontwikkeling) Al Sultan en de Portugese vertegenwoordiger Jao Deus De Pinheiro (rechts).*

Nederland ergert zich aan houding Frankrijk

BRUSSEL — "Er is geen Europese crisis. Maar als je met deuren blijft gooien kan er wat veranderen." Deze waarschuwing uitte de Nederlandse minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken gisteren aan het adres van Frankrijk wegens de forse verwijten die Parijs de Europese landen maakt, die eind vorige week hebben ingestemd met een VN-resolutie tegen kernproeven.

In de marge van een bijeenkomst van de Europese ministers van Buitenlandse Zaken in Brussel, haalde de Franse minister Herve de Charette gisteren tegenover de pers opnieuw zijn gram over het stemgedrag van tien Europese landen. Volgens de bewindsman is er sprake van hypocrisie en gebrek aan solidariteit, als landen op het ene moment hun steun uitspreken voor een Europese kernmacht (van Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk) en die vervolgens bij de VN veroordelen.

Van Mierlo zegt zich echter niet te kunnen herinneren dat er ooit gesproken is over de mogelijkheid de Frans-Britse kernmacht onder te brengen in een eventuele Europese defensiepoot. "De kernmacht staat absoluut niet op de Europese agenda," aldus de Nederlandse bewindsman. "Bovendien zou dit dan wel het slechtst denkbare moment zijn om een dergelijk idee populair te maken," zo voegde hij er aan toe. De verwijten van Frankrijk noemt hij dan ook 'onzin'. "Parijs heeft de *founding fathers* van de unie ook niet geraadpleegd toen het begon met zijn kernproeven."

Van Mierlo zei niets van animositeit van de kant van zijn Franse collega te hebben gemerkt. "Toen ik hem vroeg of ik hem nog wel de hand kon schudden zei hij: "Omdat je iets stoms hebt gedaan kan ik je nog wel de hand geven." In een persoonlijke noot voegt Van Mierlo daaraan toe wel 'gesteld te zijn op het licht overgesalarieerde sarcasme' van zijn Franse collega. "Dat vind ik wel beschaafd."

Cuba leent weer bij buitenlandse banken

HAVANA — Cuba slaagt er steeds meer in aansluiting te krijgen bij de internationale gemeenschap. De president van de Centrale Bank, Francisco Soberon, heeft laten weten dat zijn land bij zes buitenlandse banken tien kredieten kan opnemen. Eén van die banken is ING, die al enige tijd een vertegenwoordiging op het eiland heeft.

Verder zijn er drie Spaanse, een Mexicaanse en een Franse bank bij betrokken. Om wat voor bedragen het gaat, is niet bekendgemaakt. Ook heeft Cuba nog een aantal banken uit het buitenland toestemming gegeven een vestiging te openen, waardoor het totale aantal buitenlandse banken daar op elf komt.

De handtekeningen voor de nieuwe bankleningen werden gezet tijdens een ceremonie ter gelegenheid van het 45-jarige bestaan van de Cubaanse Centrale Bank. Vertegenwoordigers van 118 banken uit 45 landen waren bij de eendaagse festiviteiten aanwezig.

Halverwege de jaren tachtig besloot Cuba eenzijdig te stoppen met het voldoen van rente en aflossing over schulden aan 'kapitalistische' landen. Dat betekende dat het van nieuwe kredieten vrijwel was uitgesloten. Centrale Bank-president Soberon liet weten dat er met de crediteuren informeel contact is gelegd om te praten over een nieuwe aflossingsregeling voor schulden van 8,6 miljard dollar. Eind 1994 had Cuba een buitenlandse schuld (in harde valuta's) van 9,1 miljard dollar.

De nieuwe leningen van de zes buitenlandse banken zijn bedoeld om de rijstproduktie te vergroten. Ook gaan er leningen naar de suikerindustrie en andere voedingssectoren. In het afgelopen jaar kreeg Cuba al leningen voor zijn nikkel- en tabakindustrie. Die had ernstig te lijden onder het gebrek aan reserve-onderdelen en kunstmest door het instorten van de Sovjet-Unie. Dat land hield Cuba economisch lange tijd op de been.

Daiwa Bank halveert de overzeese activiteiten

TOKYO — De Japanse Daiwa Bank vermindert voor eind oktober 1996 haar overzeese activiteiten met 50,5 procent, wat overeenkomt met een bedrag van 26,7 miljard dollar. Eerder deze maand kreeg de bank van de Amerikaanse en Japanse autoriteiten opdracht haar activiteiten op een lager pitje te zetten.

Volgens Daiwa Bank treft de maatregel 11,06 procent van de totale activa. Het Japanse ministerie van Financiën liet in een reactie weten 'de maatregelen onderzocht te hebben en te accepteren'.

Bankautoriteiten in de Verenigde Staten gelastten de in opspraak geraakte bank begin november haar activiteiten in de VS binnen drie maanden te beëindigen. Aanleiding was het verhullen van verliezen van 1,1 miljard dollar in de obligatiehandel door een hoge functionaris van Daiwa Bank in New York.

Kort daarna nam ook het Japanse ministerie van Financiën maatregelen. Het ministerie, dat Daiwa Bank ervan beschuldigde de Japanse bank-, kartel- en deviezenwetten met voeten te treden, gelastte de bank een deel van haar buitenlandse kantorennet te sluiten. Ook moest de bank minder internationale leningen gaan verstrekken.

Libanon zoekt relaties in Zuid Amerika

Israël prijst nieuwe relatie met Europa

BRUSSEL — De nieuwe betrekkingen met de Europese Unie, vastgelegd in het gisteren ondertekende samenwerkingsverdrag, betekenen voor Israël een promotie 'naar een hogere klasse'. "Het heeft 20 jaar geduurd, maar we waren ook niet zulke goede leerlingen", zei waarnemend-premier Shimon Peres na afloop van de ondertekeningsceremonie in Brussel.

Het associatieverdrag regelt zowel politieke als handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie en Israël. De joodse staat mag meer agrarische en industriële produkten afzetten op de Europese markt. Israël kon al 70 procent van zijn landbouwprodukten invoeren zonder douaneheffingen. In het nieuwe akkoord is dit opgevoerd tot 90 procent.

Peres verwacht dat Europa zijn vroegere dominante positie in het Midden-Oosten verruilt voor een meer gelijkwaardige rol en zal bijdragen aan de ontwikkeling van de regio en het vredesproces. Vooral van de samenwerking op het gebied van onderzoek en wetenschap verwacht Israël veel. Dit programma zou de Israëli's de kans bieden om de handelsbalans met Europa (in 1994 11,8 miljard gulden in hun nadeel) meer in evenwicht te brengen. De details van de overeenkomst op dit terrein, die lange tijd door Nederland is tegengehouden wegens de speciale status die de unie de joodse staat wilde bieden, moeten overigens nog nader worden uitgewerkt in de komende weken.

Aan de groei en bloei van het Midden-Oosten zullen de landen in het gebied zelf ook meer hun steentje moeten bijdragen. Zonder dat is economische ontwikkeling onmogelijk, onderstreepte Peres, die pleitte voor een regionale unie. De onderlinge samenwerking in het Middellandse Zee-gebied is één van de onderwerpen op de Euro-Mediterrane top, die volgende week in Barcelona wordt gehouden. De vijftien EU-lidstaten en twaalf landen uit het Mediterrane gebied plus de Palestijnen zullen daar rond de tafel zitten.

Israël lijkt deze top te willen aangrijpen voor een apart overleg met Syrië. "We zijn klaar voor een ontmoeting met de Syriërs als ze dat ook graag willen", zei Peres gisteren. Hij bevestigde 'positieve signalen' van Damascus over de voortzetting van het vredesproces te hebben ontvangen. "We willen ver gaan in de onderhandelingen met Syrië, maar we hopen dat ze beseffen dat het een kwestie van geven en nemen is", waarschuwde de waarnemend premier. Hij zei dat het vredesoverleg nieuwe, creatieve ideeën nodig heeft en dat op alle niveaus, politiek en in diplomatiek, moet worden gepraat.

Na de moord op Rabin sprak Damascus weliswaar niet openlijk zijn leedwezen uit, maar reageerde wel zijdelings. Syrië, dat denkt beter zaken te kunnen doen met Peres, verklaarde dat het vredesproces zo snel mogelijk moest verdergaan.

Dow Jones even over 5000 punten

NEW YORK — De effectenbeurs in New York heeft gisteren met het doorbreken van de grens van 5000 punten de kroon gezet op een ongekende hausseperiode. Nog geen negen maanden geleden, op 23 februari, sloot de Dow Jones-index voor het eerst boven de 4000 punten. Tot nu toe dit jaar kon op maar liefst 58 beursdagen een recordslot voor het koersgemiddelde worden aangetekend, een aantal dat alleen in 1925 en 1964 werd overtroffen.

Een belangrijke factor achter de forse koersstijgingen is de rente-ontwikkeling in de Verenigde Staten. Die gooide in 1994 nog roet in het eten. De Dow Jones-index rook begin februari van het vorig jaar al aan de grens van 4000 punten, maar viel vervolgens flink terug toen het bestuur van de Amerikaanse Centrale Banken, de 'Fed', voor het eerst in vijf jaar besloot tot een verhoging van de officiële rentetarieven. Die moest voorkomen dat de gestage groei van de economie de inflatie zou aanwakkeren.

Er volgden nog zes renteverhogingen, waarvan de laatste in februari van dit jaar. Sindsdien is het tij gekeerd. De Fed oordeelde dat het gevaar van een recessie groter was geworden dan het inflatierisico. In juli schroefde het bankbestuur de rente weer iets omlaag. Op Wall Street heerst de overtuiging dat een verdere verlaging waarschijnlijker is dan een verhoging. Was de crisis rond de Amerikaanse begroting er niet geweest, dan zou de Fed volgens veel analisten waarschijnlijk al op zijn vergadering van afgelopen dinsdag omlaag zijn gegaan.

Belangrijker nog dan de officiële rentetarieven, die gelden voor relatief korte termijn, is de kapitaalmarktrente. Deze zogenoemde lange rente, zoals gemeten aan de koersen van obligaties, bevindt zich ook in een dalende lijn. De rente-ontwikkeling heeft langs twee wegen een gunstig effect op de aandelenkoersen. In de eerste plaats worden de winstvooruitzichten voor bedrijven beter, omdat zij goedkoper kunnen lenen. Daarnaast worden aandelen aantrekkelijker in vergelijking met andere beleggingsmogelijkheden als obligaties en spaarrekeningen.

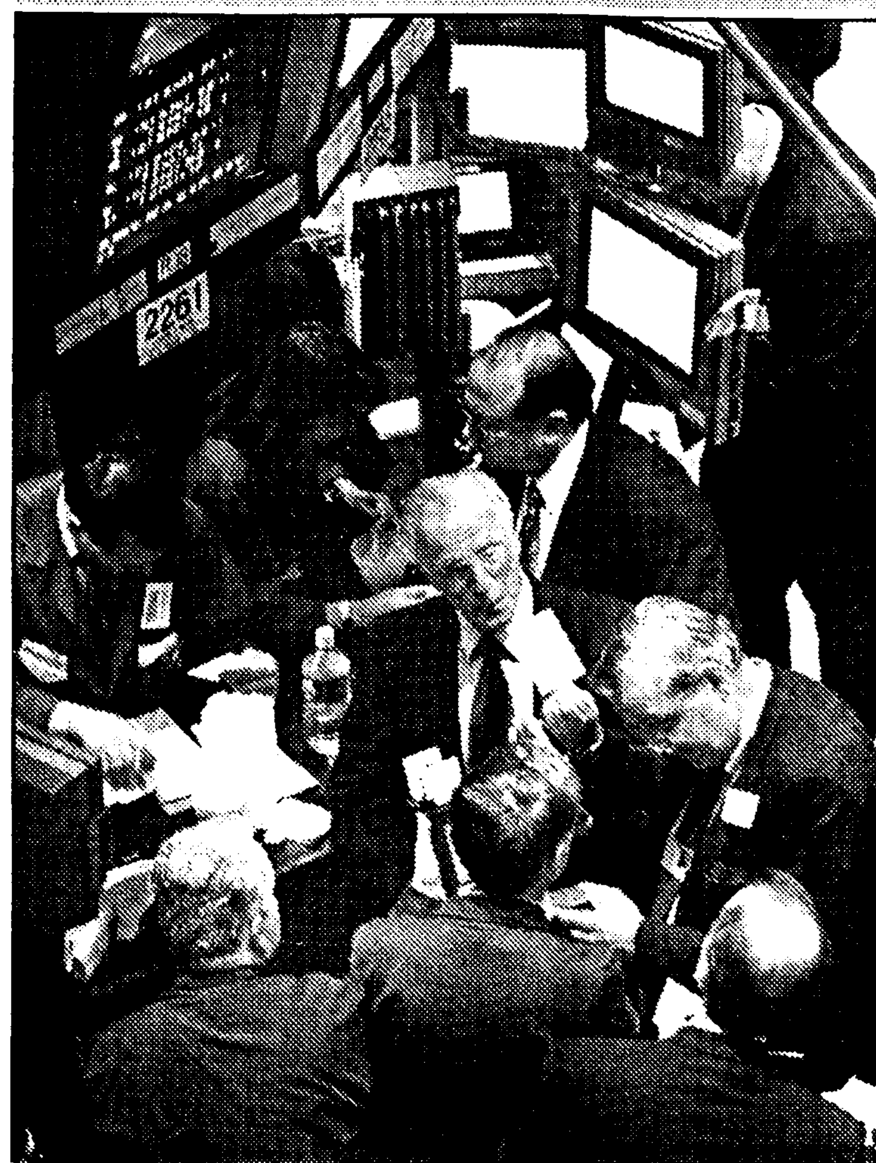
Behalve de rente-ontwikkeling is het opbloeien van de fusie-activiteit na een wat slappe periode aan het begin van de jaren negentig een stimulerende factor voor de beurs. In verscheidene bedrijfssectoren (farmaciesector, bankwezen, media- en amusementswereld) zijn fusies en overnemingen dit jaar schering en inslag. Dat geeft een opwaartse druk op de koersen van potentiële kandidaten voor een acquisitie.

De computersector, waarvoor in deze ontwikkeling vanzelfsprekend een hoofdrol is weggelegd, kan meeprofiteren, maar beleggers zien voor deze bedrijven toch grotere risico's. Het koersverloop bij de technologiefondsen is de laatste tijd grillig. Het ene moment zijn ze in de gratie, maar de dag daarop verruilen beleggers hun stukken voor aandelen in meer 'defensieve' fondsen, zoals die in de consumentensector.

Het voorspellen van de verdere koersontwikkeling op Wall Street is een hachelijke zaak. Toen de Dow Jones-index begin februari vorig jaar de grens van 4000 punten naderde, beweerden veel analisten met grote stelligheid dat het koersgemiddelde verder zou doorstomen. Kort daarop was er een flinke terugval.

Argumenten voor een sterke inzinking van de beurs liggen niet voor het oprapen. Het zit er weliswaar in dat heel wat beleggers hun winst gaan nemen, maar de ingrediënten voor een positief beursklimaat lijken voorlopig aanwezig te blijven. De fusie-activiteit zal vermoedelijk voortduren.

Dow Jones even boven 5000

■ *NEW YORK - De Dow Jones index voor industriële fondsen is maandag even de historische grens van 5000 gepasseerd. Later op de dag liepen de koersen weer terug zodat de beurs sloot met een licht verlies. Foto: de makelaars reageerden uitbundig op het moment dat het bord aangaf dat de Dow voorbij de 5000-grens was.*

DAMRAK

Papierproducent KNP BT onderuit

AMSTERDAM — Papierproducent KNP BT ging vanochtend flink onderuit op een verdeelde beurs. Het aandeel noteerde rond 11.45 uur Nf 2 lager op Nf 39,60. Er lopen bij het concern op bestuursniveau diverse mensen weg wegens onenigheid over de koers van de verpakkingsactiviteiten. Daar staan de resultaten onder druk. Gisteren werd ook bekend dat de Britse papierproducent Arjo Wiggins van plan is een aantal fabrieken in Europa te sluiten wegens overcapaciteit in de sector. Dat maakt beleggers kopschuw, ook ten aanzien van het aandeel KNP BT.

De beursbarometer, de AEX, stond in Amsterdam rond 11.45 uur 0,55 punt lager op 462,96. De Midkap-index van 25 middelgrote bedrijven op de Amsterdamse beurs was licht hoger op 547,16. Een belangrijk aandeel in die index, Nutricia, gaf Nf 2,70 prijs (Nf 117,30). De obligatiemarkt was gemiddeld een dubbeltje lager.

De handel had niet veel steun van de omliggende markten en ook de dollar verloor hoogte. De FTSE-index van honderd aandelen in Londen had hoogtevrees wegens het gisteren bereikte record en was 19 punten lager. Ook de beurs in Frankfurt was 16 punten gezakt. De dollar verloor bijna 0,7 cent (Nf 1,5760), na maandag per saldo in Amsterdam met 1,25 cent te zijn gestegen.

CSM kreeg er van beleggers flink van langs. Het voedingsmiddelenaandeel noteerde rond 11.45 uur Nf 2,60 lager op Nf 65,30. De maandag nabeurs bekendgemaakte jaarcijfers (gebroken boekjaar) vielen bij beleggers niet in de smaak. De winststijging tot en met september 1995 bedroeg slechts 7,5 procent tegen 11 procent het voorgaande boekjaar.

Onder de internationals was het kommer en kwel. Akzo Nobel werd 80 cent lager gewaardeerd op Nf 174,40. Philips zakte een dubbeltje tot Nf 57,70. Unilever gaf dertig cent prijs (Nf 202,30). Gisteren verloor het concern al zeven dubbeltjes. Koninklijke Olie minder [illegible] twee kwartjes tot Nf 204,[illegible], na een winst van Nf 3 de dag ervoor. Alleen KLM moest een dubbeltje vooruit tot Nf 53.

Het aandeel DSM - nu in het nieuws wegens de overneming van het Oostenrijkse Chemie Gmbh - werd Nf 2,[illegible]0 teruggedrongen tot Nf 123,50. Hoogovens zakte een gulden tot Nf 52,40.

Opmerkelijk was Randstad, dat opnieuw een sprongetje maakte van een gulden tot Nf 68,90. Het aandeel teert nog wat na op de berichtgeving van het CBS van vorige week. Gemeld werd dat de uitzendbranche in het derde kwartaal het goed bleef doen. De omzet was nog beter dan in het tweede kwartaal. Ook Vendex, met zijn uitzendbranche Vedior-ASB, kon een dubbeltje aantrekken tot Nf 43,30.

In de financiële hoek lag ABN AMRO stil. Gisteren was het bankaandeel Nf 1,20 hoger. De koers van ING liep vier dubbeltjes op tot Nf 101,80. Fortis Amev verroerde zich niet op Nf 108,40.

Dollar driekwart cent lager

AMSTERDAM — De Amerikaanse dollar was vanmorgen op de Europese wisselmarkten bijna driekwart cent lager. In Amsterdam werd om 10.00 uur een koers opgemaakt van Nf 1,5760 tegenover Nf 1,5825 aan het slot van de handel van gisteren. De koersdaling had gistermiddag in New York al plaatsgehad. De daaropvolgende handel in het Verre Oosten bracht nauwelijks verandering in dat koerspeil.

De daling van de dollar werd toegeschreven aan teleurstelling over het feit, dat de munteenheid niet verder wilde stijgen nadat president Clinton en het Amerikaanse Congres een compromis hadden bereikt over de begroting. Bovendien valt er in dat compromis nog veel te regelen, aldus de handelaren.

De dollarhandel zal de rest van de week niet veel voorstellen. Donderdag is in de VS (en in Japan) een vrije dag. Veel handelaren nemen daar een voorschot op en nemen ook vrijdag vrij. Vandaag zou de Amerikaanse handelsbalans over september worden bekendgemaakt, maar daar is vertraging in opgetreden doordat veel Amerikaanse ambtenaren door de begrotingsperikelen vorige week een aantal dagen moesten thuisblijven.

Het pond sterling steeg wat verder. Vanmorgen noteerde de Britse valuta Nf 2,4500 tegenover Nf 2,4475 aan het eind van de handel van gisteren. De Franse frank daalde van Nf 32,520 (per honderd) naar Nf 32,450.

De effectenbeurs van Tokyo was praktisch onveranderd. De Nikkei-index van de 225 fondsen was 0,5 punt hoger op 18.384,32. Aankopen door buitenlandse investeerders en winstnemingen hielden elkaar in evenwicht.

MANNHEIM — De Duitsers hebben steeds minder op met een Europese munteenheid. Meer dan driekwart (79 procent) gelooft er niets van dat de munt net zo waardevast zal zijn als de D-mark. Ruim tweederde (69 procent) is simpelweg tegen de Euromunt, zo meldde de Duitse televisiezender ZDF.

Meer dan de helft van de bevolking vindt ook niet dat een Europese munt onmisbaar is voor het verdere eenwordingsproces. Dat idee hangt slechts 42 procent aan.

DAMRAK

NEW YORK	PREV	Nov. 20	AMSTERDAM	PREV	Nov. 20
DOW JONES	4984	4982	EOE	459.66	463.51
ATT	65.13	65.25	ABN AMRO	69.80	71.50
ALZA CORP	21.75	22.25	AEGON	65.00	65.70
AMR CORP	69.00	70.00	AHOLD	62.20	63.60
APPLE COMP	39.86	38.63	AKZO	174.20	175.20
BARRICK GOLD	25.25	25.75	AMEV	106.80	108.40
BURLINGTON COAT	12.25	12.50	BOLSWESSANEN	30.90	31.00
COASTAL CO	32.75	32.88	DSM	123.50	125.80
CML GROUP	6.00	5.88	ELSEVIER	20.60	20.90
COCA COLA	74.63	75.25	GIST BROC.	44.90	45.60
CORNING IN	27.25	27.50	HAGEMEYER	84.00	84.20
DISNEY	59.00	60.25	HEINEKEN	280.30	281.70
DUPONT	64.25	65.00	HOOGOVENS	53.90	53.40
EAST.KODAK	69.00	70.25	HUNTER DOUGLAS	71.50	71.50
EXXON	78.63	79.38	ING	100.60	101.40
FERRO CORP	23.25	22.63	KLM	52.30	52.90
FORD	28.63	29.00	KNP-BT	41.90	41.60
GEN. ELECTRIC	66.50	66.50	KON. PTT NED.	55.20	55.50
GEN. MOTORS	46.88	47.63	NEDLLOYD	36.00	35.00
HORSHAM CORP	13.75	13.63	NORIT	19.00	18.90
IBM	95.13	93.00	NUTRICIA	119.00	120.00
MC DONALDS	44.13	43.88	PHILIPS	58.20	57.80
MERCK	59.75	59.38	POLYGRAM	81.90	82.30
MINNES. MINING	64.00	64.75	ROBECO	109.90	110.90
MOBIL CORP	107.63	107.13	ROLINCO	115.70	116.70
NOVELL INC	17.25	16.00	RORENTO	92.00	92.10
PFIZER	59.75	59.38	ROYAL DUTCH	201.00	204.80
PHILIP MORRIS	90.13	90.50	UNILEVER	202.40	202.60
QUAKER	35.00	34.50	VAN OMMEREN	46.20	46.10
SUBMICRON	10.50	10.18	VENDEX	42.80	43.20
TELE-COMMUN.	18.75	18.25	VNU	233.30	233.70
UNITED AIRLINES	191.75	193.00			
UNC	5.88	5.75			
UP JOHN	52.75	52.75	CURRENCIES		
WESTINGHOUSE	15.88	16.00	US$/YEN	102.07	101.74
			US$/DMARK	1.41	1.41
COMMODITIES			GBP/US$	1.54	1.56
GOLD	387.50	387.10	US$/NLG	1.57	1.58
SILVER	5.35	5.34	ECU/US$	1.30	1.30
CRUDE OIL	18.13	18.06	CAN/US$	1.36	1.35

CENTRALE BANK

GELDIG OP DINSDAG 21 NOVEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.295	1.315	1.335
PND STERLING	2.695	2.750	2.810
NED GLD (per Nf. 100)	112.27	112.99	113.79
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	156.01	156.73	157.53
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	35.36	36.46	37.16
DUITSE MARK (per Dm. 100)	125.86	126.58	127.38
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.79	1.09	1.15
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	175.01	175.87	176.67
ECU (per Ecu 100)	-.-	232.28	233.08

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 2.00%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 16 nov.-15 dec.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.16% Eff. rendement 2.00 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.26% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.36% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.25% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.51% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 101.85% Eff. rendement 7.70 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.56% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.40% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.48% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.24% Eff. rendement 8.375% Land

Slot van Bokassa

De voormalige keizer van de Centraalafrikaanse Republiek, Bokassa, heeft zijn kasteel in centraal-Frankrijk voor krap een miljoen gulden verkocht aan het extreem rechtse Nationaal Front van Le Pen. Het Nationaal Front huurde tot dusver het slot Saint Louis in het département Cher. De huurder had het buiten, dat 60 kamers telt en dat een park van 57 hectare heeft, onlangs voor bijna een miljoen gulden gerenoveerd. In 1991 had Bokassa al drie van zijn bezittingen in Frankrijk verkocht op verzoek van zijn crediteuren. Bokassa kwam in 1965 door een staatsgreep aan de macht. Zes jaar later benoemde hij zichzelf tot president voor het leven en in 1976 tot keizer. Drie jaar later werd hij afgezet bij een staatsgreep die de steun had van Frankrijk. Na een verblijf in Ivoorkust werd hij in 1983 toegelaten tot Frankrijk, waar hij enkele jaren in steeds verder toenemende armoede woonde. Hij keerde terug naar Centraal Afrika, waar hij 20 jaar cel kreeg. In september 1993 liet president Kolingba hem vrij. Sindsdien leidt hij een teruggetrokken bestaan in Bangui. Een maand geleden weigerde Parijs hem een visum toen hij zich daar voor een ernstige ziekte wilde laten behandelen.

Franse leiders peu populair

De populariteit van de Franse president Jacques Chirac en premier Alain Juppé heeft een nieuw dieptepunt bereikt. Volgens de jongste opiniepeiling is nog maar 27 procent van de Fransen tevreden met het staatshoofd, terwijl niet meer dan 26 procent achter Juppé staat.
De peiling toont aan dat de populariteit van beide politici echter niet meer zo snel daalt als in de afgelopen maanden. Bij het oktoberonderzoek kwam Chirac op 28 procent, na een eerdere forse daling van 5 procent. Juppé kreeg de laatste keer 28 procent, 9 procent minder dan de keer daarvoor.
Chirac en Juppé stuiten op verzet wegens hun drastische bezuinigingsmaatregelen. Vakbonden kondigden voor de komende week stakingen aan.

Scheiden in Ierland

Ierse regeringsleiders hebben zondag steun gekregen van rock-sterren als Van Morrison en Bono van U2 tijdens een bijeenkomst over de invoering van echtscheiding in het katholieke land. De Ieren stemmen hierover vrijdag tijdens een referendum.
De Ierse premier Bruton verklaarde voor de radio dat het een terugslag voor Ierland zou zijn indien het regeringsvoorstel om echtscheiding in te voeren zou worden afgewezen. De stemmen voor echtscheiding lijken volgens opiniepeilingen iets groter in aantal, maar de voorsprong lijkt terug te lopen. In Dublin verwacht men een nek-aan-nekrace.
Alle partijen in het Ierse parlement steunen het voorstel van de centrumlinkse coalitie, maar de tradities op het groene eiland, en de rol van de katholieke kerk, zijn nog sterk.

Resten van Urkisj ontdekt

Een groep archeologen heeft in Syrië resten ontdekt van de legendarische stad Urkisj, die 4.000 jaar geleden een belangrijk politiek en religieus centrum was. Dat heeft archeoloog Giorgio Buccellati van de universiteit van Californië meegedeeld.
Buccellati en zijn vrouw leidden een internationaal groep archeologen die acht jaar lang opgravingen hebben verricht in de stad Tell Mozan, 645 kilometer ten noordoosten van Damascus. Na een analyse van meer dan 600 afdrukken van illustraties en inscripties in een koninklijk paleis uit de tijd der Hoerrieten kwamen zij tot de conclusie dat zich op de plaats waar nu Tell Mozan ligt, eens de stad Urkisj bevond.
Volgens Buccellati was Urkisj de belangrijkste plaats van het volk der Hoerrieten. De stad was niet alleen het politieke centrum van dat volk, maar had ook grote godsdienstige betekenis. Zij was de mythische zetel van de goden. Kumarbi, de belangrijkste god van de hoerrieten, zou in urkisj wonen.

Beatles voelen zich vogelvrij

Het liep in Londen storm bij de verkoop van de nieuwe Beatles-album 'Anthology'.

Het uitbrengen van een single en een dubbel-cd moeten oude tijden doen herleven. Beatlemania komt terug, hopen marketingdeskundigen. Voor het eerst in 25 jaar hebben de Beatles een nieuw nummer uitgebacht.

De stem van de in 1980 doodgeschoten John Lennon klonk maandag in harmonie met de andere drie, nog levende Beatles. Free as a bird is een ballad, die John Lennon drie jaar voor zijn dood opnam. Paul McCartney, George Harrison en Ringo Starr zorgden in de Abbey-Roadstudios in Londen voor begeleiding (piano) en achtergrondvocalen.

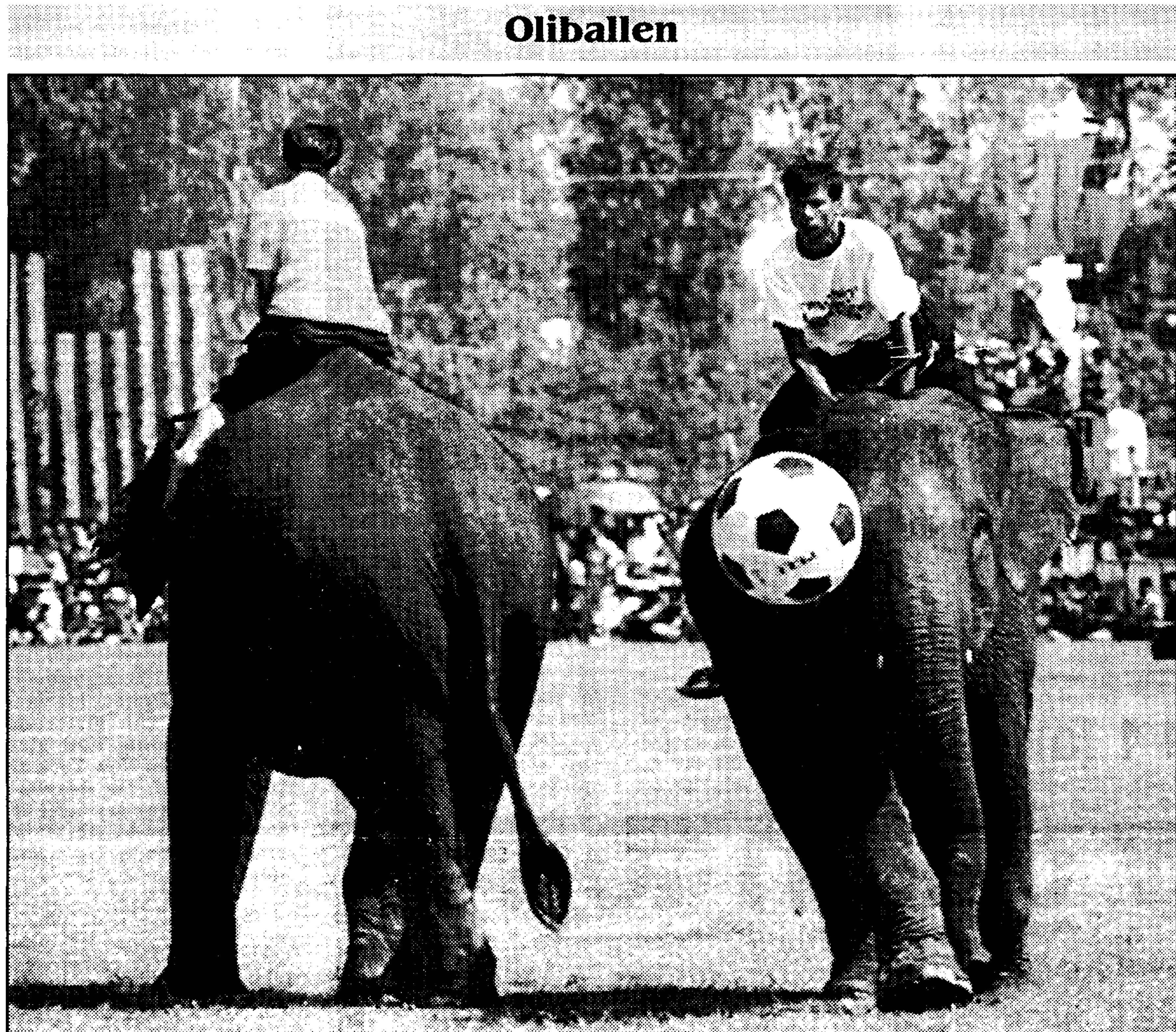
Gesteund door de uitgekiende marketing van de platenmaatschappijen EMI en Parlophone wordt het nummer als single binnen de kortste tijd aan de top van de hitlijsten verwacht. Net als in de jaren zestig gebruikelijk was. Het zou de achttiende hit voor de Beatles zijn. Elvis Presley staat op zeventien.
Het nostalgisch klinkende Free as a bird herinnert een beetje aan Strawberry Fields, maar heeft volgens een aantal Engelse popcritici meer de sfeer van de jaren tachtig dan die van de glorietijd van het kwartet uit Liverpool. Het is een compositie van Lennon, die het nummer opnam in zijn appartement in New York.
Maandagmorgen vroeg was de lang tevoren aangekondigde single uit een kluis in de Abbey Road studio's gehaald. De single is de trekker van de eerste dubbel-cd The Beatles Anthology I.

Een medewerker van EMI verklaarde maandag dat er van de eerste dubbel-cd vijf miljoen exemplaren zijn gemaakt. Dat is slechts het begin. Enige grote winkels in Londen zouden reeds rond middernacht de deuren voor de enthousiaste fans openen. De verkoop van de dubbel-cd, waarop 60 nummers staan, start dinsdag. Het transport voor het vasteland van Europa gebeurt vanuit de EMI-vestiging in Uden, Noord-Brabant. Voor het vervoer zijn 40 vrachtwagen met cd's naar zestien bestemmingen gestuurd.

De uitgave van de dubbel-cd valt samen met een zes uur lange tv-documentaire Anthology waarin de Beatles voor het eerst hun verhaal vertellen.

In de jaren zestig waren de Beatles een van 's werelds succesvolste popgroepen. In 1970 viel het viertal als gevolg van een mengeling van zakelijke en persoonlijke conflicten uit elkaar. Yoko Ono, de weduwe van Lennon, gaf McCartney de demo van met Free as a bird nadat het tweetal had besloten een eind te maken aan de oude strijd.

Oliballen

Olifanten die voetballen. In Thailand hebben de trainers van de kolossen, daar tegenwoordig tijd voor. Vroeger sjouwden ze boomstammen in de teakbossen. Maar door de ontbossing in dat land zitten ze zonder werk. Tijdens de jaarlijkse olifantenbijeenkomst in het dorp Surin vragen ze met dit spel aandacht voor de situatie.

Nieuwe Streisand

De Amerikaanse zangeres en filmregisseur Barbra Streisand maakt een film over de onlangs vermoorde vermoorde Israëlische premier Yitzhak Rabin en PLO-leider Yasser Arafat. De film krijgt als titel Twee handen die de wereld deden schudden en geeft aan de hand van het leven van beide mannen een beeld van de geschiedenis van het Midden-oosten in de afgelopen vijftig jaar. Zowel Rabin als Arafat had ermee ingestemd Streisand als adviseur van dienst te zijn. Na de moord op de Israelische premier heeft diens familie erin toegestemd deze taak op zich te nemen. Streisand, die bekend stond als zangeres en actrice, maakte in 1983 haar debuut als regisseur met de film Yentl.

Die hoeven niet meer opgepoetst

De Nederlandse douane heeft deze week op Schiphol een partij van duizend gespen met afbeeldingen van hakenkruisen in besiag genomen. De partij werd aangetroffen bij een routinecontrole in een vrachtloods. De gespen zijn op basis van de anti-discriminatiewetgeving verboden. De zending kwam uit Bangkok en zou vanaf Schiphol met een vrachtwagen naar Londen gaan.

Prinses Diana sluit echtscheiding uit

De Britse prinses Diana, sinds eind 1992 van tafel en bed gescheiden van troonopvolger prins Charles, wil de rol blijven spelen die voortvloeit uit haar huwelijk. "Zij zal niet stil verdwijnen. Ze heeft een rol te vervullen. Ze heeft twee kinderen op te voeden", verklaarde de prinses maandagavond over zichzelf in een door de Britse omroep BBC uitgezonden interview.
De prinses wil in het belang van hun twee kinderen niet van Charles scheiden. Maar zij betwijfelt of ze ooit koningin zal worden. Het is volgens haar nog verre van duidelijk of haar man zijn moeder Elizabeth II zal opvolgen. Sommigen menen dat de prins gezien de schandalen over zijn huwelijk af moet zien van zijn recht op de troon en plaats moet maken voor zijn oudste zoon, de nu dertienjarige prins William. De in een marineblauw mantelpak gestoken Diana vertelde ogenschijnlijk vrijuit over haar mislukte huwelijk en de gevolgen daarvan. Zo verklaarde ze dat ze na de geboorte van William een depressie kreeg. Uit onvrede over het verloop van het huwelijk en de druk van buiten verwondde ze zichzelf aan armen en benen. Ook leed ze aan boulimie (vraatzucht).
Het interview bood een verbijsterend inzicht in Diana's chaotische bestaan sinds zij door haar huwelijk met de Britse kroonprins een publieke figuur werd. "Ik wilde wanhopig dat het huwelijk zou slagen. Ik hield wanhopig veel van mijn man en ik wilde dat we alles met elkaar deelden, en ik dacht dat wij een goed koppel waren", aldus Diana.
"Ik zit hier met droefheid, omdat een huwelijk spaak liep. Ik zit hier met hoop omdat er nog een toekomst is, een toekomst voor mijn man, een toekomst voor mijzelf en een toekomst voor de monarchie", zei ze.

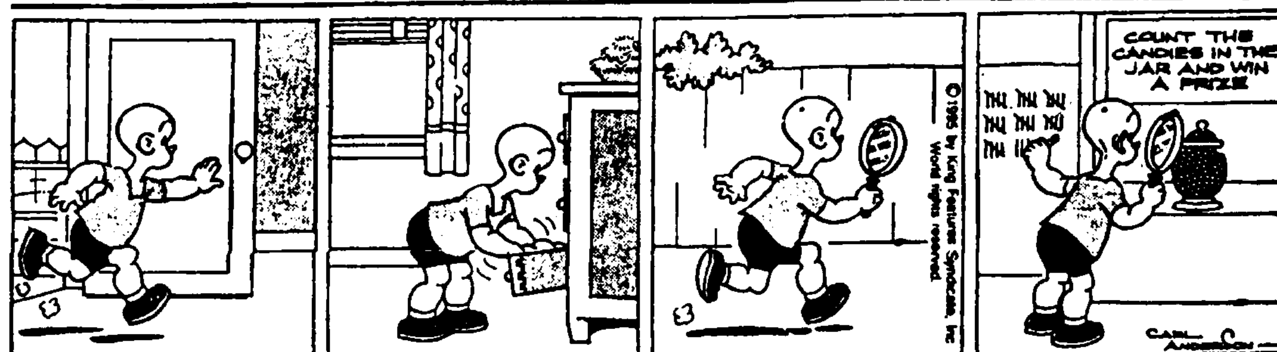
TOM POES EN HET KUKEL

Door Marten Toonder

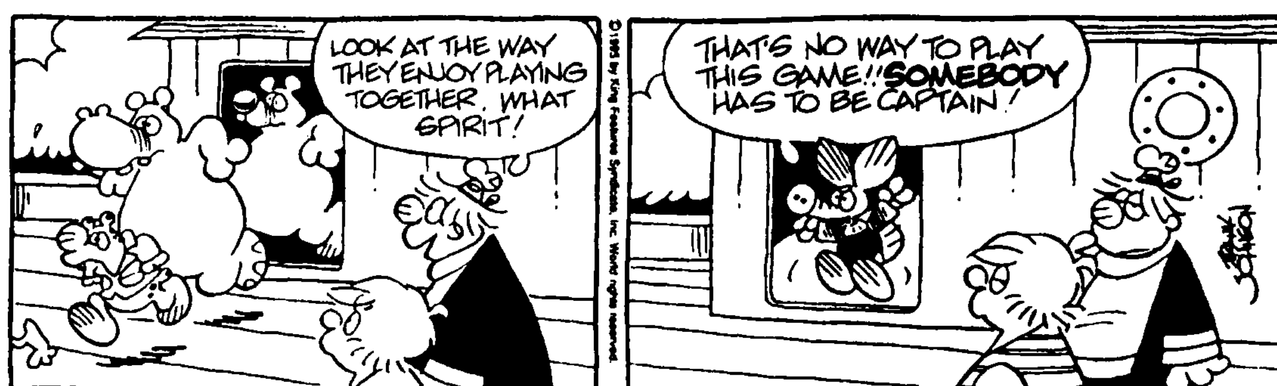

4886 - In slot Bommelstein verstreek de tijd in gespannen afwachting. Ep-lep, de waarnemer zat zonder gewaad en in grote wanhoop naast de bediende Joost. "Heeft niet geholpen", prevelde het ventje. "Onmodderpij en tasje moeten bij Ep-lep blijven. Nu zal de grote Droon hem ontbinden."
"Heel betreurenswaardig", gaf de knecht nerveus toe. "Maar wanneer ik de radio goed begrepen heb, gaat de hele stad er aan, met uw welnemen. Nog enkele ogenblikken en... dan..."
"Nee, hoor", zei juffrouw Doddel, die tegenover het tweetal zat te breien. "Er is geen gevaar meer, want ik heb Ollie zelf naar beneden zien gaan. En die kan alles, zeg nu zelf."
Joost opende de mond om een opmerking te maken, doch op dat moment werd de deur geopend en daar traden heer Bommel en Tom Poes de kamer binnen. "U hebt gelijk, mevrouw!" sprak de eerste, "de zaak is geregeld, al weet ik niet precies hoe. Maar de stad blijft bestaan, met of zonder kukel!"
"De stad bestaat nog", zei ook burgemeester Dickerdack, die toevallig buiten met de commissaris passeerde. "Ik denk, dat er iets onverwachts gebeurd is", gaf de politiechef toe. "Misschien, dat Bommel er meer van weet. Laten we eens aanbellen."
"Bommel?" riep de magistraat honend uit. "Die weet van niets! Hij heeft niet eens zijn kukel laten meten!" "Nee", hernam de heer Bas, "maar hij heeft een gat in zijn kelder en daardoor hoort men soms wel eens wat." Hij zweeg en keek verrast naar de waarnemer Ep-lep, die in grote haast uit de deur kwam rennen. Het ventje had zijn plastic-achtig kostuum terug ontvangen - en door het aan trekken ervan kreeg het onmiddellijk contact met zijn gevluchte soortgenoten. Dat wist de commissaris natuurlijk niet.
"Er is iets gebeurd", herhaalde hij daarom. "En Bommel weet er meer, zoals u ziet."

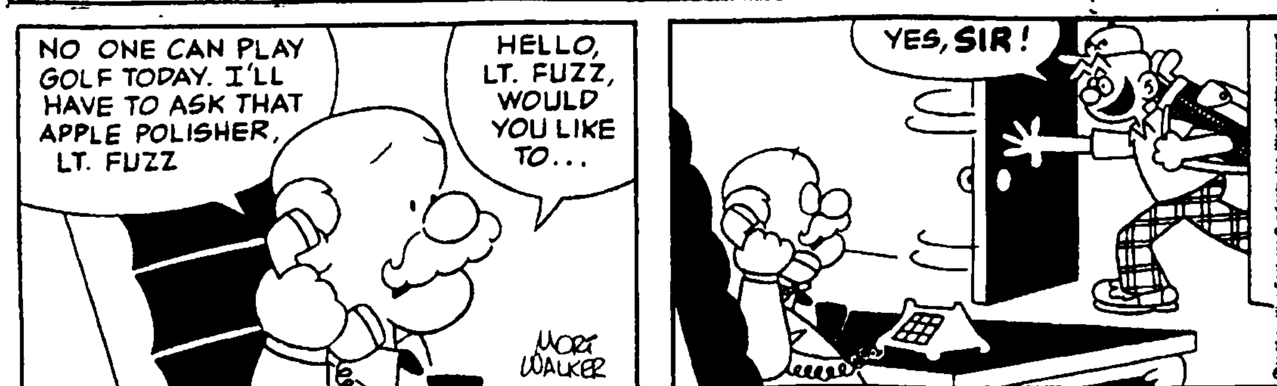
Henry ® By Carl Anderson

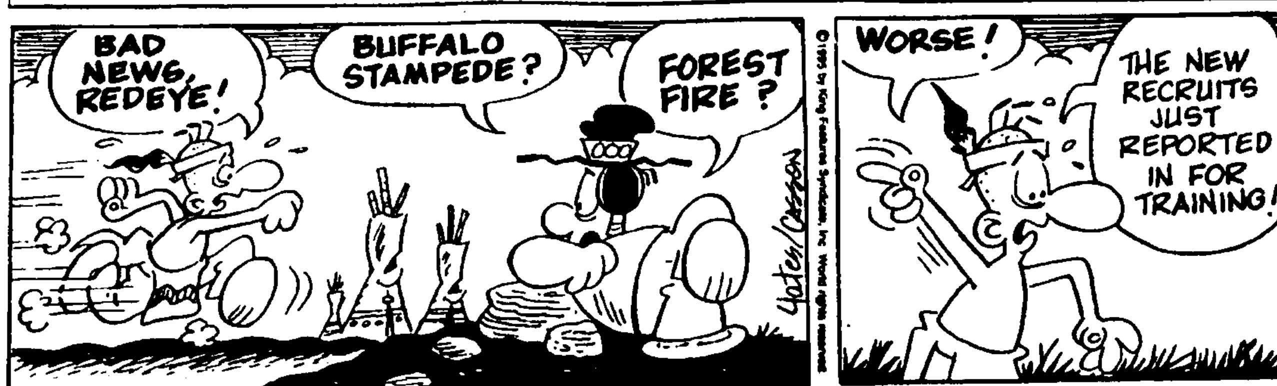
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

WILLEMSTAD — Aan de meest recente stoomcursus van de Maduro & Curiel's Bank voor de beginnende ondernemer hebben ongeveer 100 mensen deelgenomen. Woensdag werden de certificaten aan de deelnemers uitgereikt in het bijzijn van gedeputeerde Cedric Eisden van Economische Zaken. Op de foto staat hij uiterst rechts, bij enkele deelnemers. Begin volgend jaar zal de bank een dergelijke cursus te Banda'Bou organiseren.

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
Sta. Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Nachtzuster na 17.00 uur tel. [illegible]
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw, dagelijks van 08.00-08.30/14.30-15.00 uur
Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur wo. van 09.00-11.00 uur.
Sta. Maria 17, tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw [illegible] spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. Soldudi: tel. 367824.
Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
Kaya Paneel 9 (Koraal Specht): tel. [illegible] spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Souisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
[illegible]

Otrobanda: [illegible] Goede Hoop, Jan Noorduynweg [illegible] Tel. 682857.
Punda: [illegible] Kaya Flamboyan 1-A. Tel. [illegible]

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Alarm:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn [illegible]	127
RCC [illegible]	[illegible]
Dierenasiel:	[illegible]
Dierenambulance:	[illegible]
Thorax Centrum:	[illegible]
Fundashon Lechi di Mama:	672289
	375028
	375029
Fundashon Famia Plamaki:	[illegible]
Taxicentrale:	690747
	690752
Reefcare Curaçao:	3216666

WOENSDAG

[illegible]

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat) Tel. 376620/376626)
Zwembad: [illegible]

PISINA BERNIE LEITO
(Gouverneur van [illegible] Rif)
open voor [illegible]

[illegible]

APOTHEKEN NACHTDIENST

lessen: do. van 19.30-22.00 uur [illegible] Bario Janwé.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plaza Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

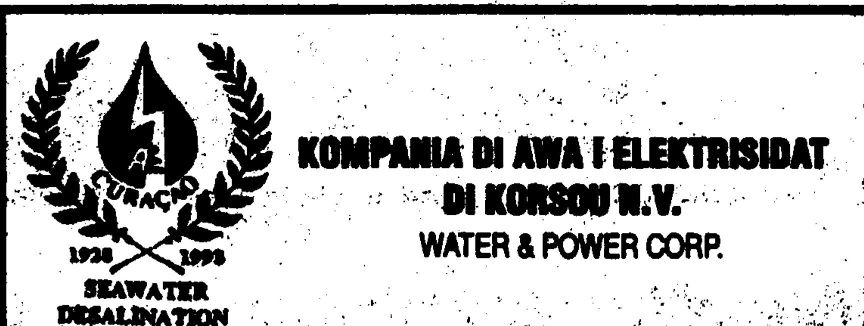
CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates en skeelers op de Koredo* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie tel.: 377289 (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur damlessen o.l.v. S. Ridder.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur voetballen o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

HET WEER

[illegible]

OVERLIJDEN

Met groot verdriet maken wij het overlijden bekend van onze lieve en zorgzame echtgenoot, vader schoonvader en broer;

Mr. Gerrit Swart

Weduwe	Ilvan Swart Schotborgh
Kinderen	Hans Swart
	Peter Swart
	Daisy en Eugen Kaiser - Swart
Kleinkinderen	Robin Kaiser - Constantin Kaiser
	Aurel Kaiser
Overige familie	Familie Swart (Nederland)
	Familie Johan Swart
	Rena Swart en Janny Hoekstra
	Familie Schotborgh
	Familie Tweeboom
	Familie da Costa Gomez
	Familie van Loohuizen
	Familie Bouwhuis
	Familie Koeijers

De uitvaart vindt plaats op donderdag 23 nov. 1995, om 16:00 vertrekkende vanuit Posada Funebre El Tributo aan de Pater Euwensweg naar de Protestantse begraafplaats aan de Roodeweg.
Gelegenheid tot condoleren en afscheid te nemen vanaf 13:00 aldaar. Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

18 November j.l. is tot onze grote droefheid na een kortstondig ziekbed overleden, mijn man, onze vader en zwager

Mr. PIETER CORNELIS BEETSTRA
Oud Voorzitter van de Raad van Beroep te 's-Gravenhage
Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Rotterdam:	Stella Beetstra-Fraai
	Wytze Beetstra
	Len Beetstra
	Marco Beetstra
	Roland Beetstra
Curaçao:	Edward Fraai en familie
	Siegfried Fraai en familie
	Hubert Fraai en familie
	Iliana Fraai en familie
	Jenny Fraai
	Marcel Fraai

De herdenkingsbijeenkomst zal plaatshebben op donderdag 23 November 1995 om 14 uur te Rotterdam - Nederland.

Condoleance adres:
Bergselaan 252,
3037-CN Rotterdam
Nederland.

Vanaf 3 December 1995
Donderstraat no. 3
Willemstad, Curaçao

TDS / TELECURACAO

WEDNESDAY NOVEMBER 22, 1995

9:00 A.M. (77) CBS This Morning Scheduled: actors Tom Hanks and Tim Allen, who provide voices for the movie "Toy Story"; music group the Pretenders; Chef Paul Prudhomme; "Toy Test" (Part 3 of 5). (CC)
(77) ABC Good Morning America Scheduled: author Hugh Sidey; making Christmas cards on a computer; children and music lessons; sharpening knives. (CC)
NBC Today Scheduled: singer Garth Brooks; actor Tim Allen; ideas for cooking a turkey. (CC)
9:30 A.M. LIFE What Every Baby Knows [illegible]
[illegible]
12:00 P.M. (77) ABC Mike & Maty Scheduled: singer Dionne Warwick. (CC)
NBC Jerry Springer Scheduled: teens whose lives are out of control.
LIFE Diggers and Swindlers
4:00 P.M. CNN Larry King Live (R)
NBC Maury Povich Scheduled: viewers' funny home videos.
5:00 P.M. (77) ABC Oprah Winfrey Scheduled: celebrities' [illegible]
[illegible]
12:35 A.M. CBS Late Show Scheduled: singer Lisa Loeb. (CC)
NBC Tonight Show Scheduled: fitness guru Richard Simmons, actress Cynthia Stevenson, music group Blues Traveler. (CC)
1:30 A.M. LIFE Late Date (CC)
1:37 A.M. NBC Late Night Scheduled: comics [illegible] and Tom Agna.
2:37 A.M. CBS Late Late Show (CC)
2:39 A.M. NBC Later Scheduled: actress Ann Magnuson. (CC)

DINSDAG 21 NOVEMBER 1995
3.00 P.M. Aardi Hubard [illegible]
[illegible]

TDS / TELECURACAO

TUESDAY EVENING — NOVEMBER 21, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
	[illegible]	[illegible]	Telenovela		Wega di Number (8.10) Serie	(8.30) Studio Sport				
CBS	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ABC	News	ABC World News Tonight (CC)	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
CNN	[illegible]	[illegible]	World News	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ESPN	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
CINE	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
NBC	News	[illegible]	[illegible]	Inside Edition (CC)	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
TOON	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Scooby Doo	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
TBS	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
LIFE	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
TNT	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	Telenovela		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

EILANDGEBIED CURAÇAO
Geneeskundige- en Gezondheidsdienst
DENGUE

Het Hoofd van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst vraagt uw aandacht voor het volgende:

Teneinde een toename in het aantal geconstateerde gevallen van **dengue** te voorkomen zal de Hygiënische Dienst spuitakties uitvoeren. Deze akties zijn ter vermindering van de **Aedes Aegypti** mug die de ziekte overbrengt.

U wordt verzocht om gedurende spuitakties in Uw omgeving de volgende instrukties op te volgen:

* **laat deuren en ramen open staan voor een effektieve penetratie van de insecticide**
* **vogelkooien en aquaria af te dekken**
* **eet- en drinkwaren goed af te dekken.**

Er zal op **woensdag 22 november 1995** tussen **05.00 uur en 07.30 uur s'morgens** en **tussen 17.30 uur en 20.00 uur s'avonds** gespoten worden volgens de volgende route:

PUNDA - PIETERMAAI - FLEUR DE MARIE - SCHARLOO - ST. JAGO - ARRARAT - PARERA - BAAI MACOLA - BERG ALTENA - CORONET - NIEUW NEDERLAND - CHER ASILE - KUST BATTERIJ - KINTJAN - VREDENBERG - STEENRIJK.

Als U ook vragen heeft over spuitakties in Uw woonwijk gelieve telefonisch kontakt op te nemen met de coordinator van de spuitakties via telefoon 625800 tst. 165 / 154 of met de Administratie van de Hygienische Dienst tst. 168 / 169.

Het Hoofd voornoemd,
S. Bodok.

Afd. P.R.

EILANDGEBIED CURAÇAO
Geneeskundige- en Gezondheidsdienst
DENGUE

Het Hoofd van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst vraagt uw aandacht voor het volgende:

Teneinde een toename in het aantal geconstateerde gevallen van **dengue** te voorkomen zal de Hygiënische Dienst spuitakties uitvoeren. Deze akties zijn ter vermindering van de **Aedes Aegypti** mug die de ziekte overbrengt.

U wordt verzocht om gedurende spuitakties in Uw omgeving de volgende instrukties op te volgen:

* **laat deuren en ramen open staan voor een effektieve penetratie van de insecticide**
* **vogelkooien en aquaria af te dekken**
* **eet- en drinkwaren goed af te dekken.**

Er zal op **dinsdag 21 november 1995** tussen **05.00 uur en 07.30 uur s'morgens** en **tussen 17.30 uur en 20.00 uur s'avonds** gespoten worden volgens de volgende route:

BRAKKEPUT ABOU - BRAKKEPUT MEI MEI - BRAKKEPUT ARIBA - SOLEDAD - FRANCIA - DAMACOR - DIENOORTJE - GAITO - KONINGSPLEIN - TRUPIAL INN I BESINDARIO - MAHAAI - BLOEMPOT - GROOT DAVELAAR - ZUIKERTUINTJE - ZEELANDIA.

Als U ook vragen heeft over spuitakties in Uw woonwijk gelieve telefonisch kontakt op te nemen met de coordinator van de spuitakties via telefoon 625800 tst. 165 / 154 of met de Administratie van de Hygienische Dienst tst. 168 / 169.

Het Hoofd voornoemd,
S. Bodok.

Afd. P.R.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURAÇAO

VERKIEZINGEN
KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURAÇAO

De Kamer van Koophandel Curaçao maakt hierbij bekend dat de Verkiezingscommissie van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Curaçao de navolgende kandidaten geplaatst heeft op de Kandidatenlijst voor de verkiezing van drie leden van de Kamer in de periodieke vacatures voor het Grootbedrijf en voor het Kleinbedrijf.

De kandidaten zijn:

- voor één periodieke vacature voor het **Grootbedrijf: HART, R.N.**

- voor de twee periodieke vacatures voor het **Kleinbedrijf:**

ABADY, V. **JONCKHEER-MENSING, V.**
MEZAS, H.H. **RIGAUD, H.R.**

De verkiezingscommissie heeft besloten:
- dat aangezien het aantal op de door haar vastgestelde Kanditatenlijst geplaatste kandidaten voor de periodieke verkiezing voor het Grootbedrijf één(1) bedraagt en het aantal te vervullen plaatsen één (1) is, de op de Kandidatenlijst geplaatste kandidaat voor de periodieke verkiezing voor het Grootbedrijf is gekozen;
- dat aangezien het aantal op de door haar vastgestelde Kandidatenlijst geplaatste kandidaten voor de periodieke verkiezing voor het Kleinbedrijf vier (4) bedraagt en het aantal te vervullen plaatsen twee (2) is, er voor de verkiezing van twee leden van de Kamer in de periodieke vacatures voor het Kleinbedrijf een stemming zal worden gehouden.

De stemming zal onder leiding van de Verkiezingscommissie van de Kamer van Koophandel en Nijverheid Curaçao worden gehouden op maandag 11 december 1995 in het Auditorium van het Kamergebouw aan de Kaya Junior Salas no. 1, 's morgens van 9.00 tot 12.00 uur.

De voorzitter

Curaçao 20-11-95